

NHỮNG NGƯỜI TẠO NÊN SỰ THAY ĐỔI

CẨM NANG THANH NIÊN TIÊN PHONG XÓA BỎ BẠO LỰC
VỚI PHỤ NỮ VÀ THÚC ĐẨY BÌNH ĐẲNG GIỚI

NHÀ XUẤT BẢN TÀI NGUYÊN MÔI TRƯỜNG VÀ BẢN ĐỒ VIỆT NAM

Lời nói đầu

Bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái vẫn luôn là một vấn nạn nhức nhối nhất và là một trong những vi phạm nghiêm trọng nhất về quyền con người trên khắp thế giới. Thống kê toàn cầu cho thấy một thực tế đáng báo động là cứ ba phụ nữ thì có một người đã từng bị bạo lực về thể xác hoặc tình dục trong đời. Bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái xảy ra ở mọi quốc gia, trong đó có Việt Nam. Tuy nhiên, bạo lực là điều không phải không thể tránh khỏi. Chúng ta có thể ngăn chặn và chấm dứt nó.

Bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái có nguyên nhân sâu xa từ sự bất bình đẳng và phân biệt đối xử theo giới. Đây là kết quả của mối quan hệ quyền lực bất bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ, những chuẩn mực xã hội tiêu cực và định kiến giới. Những định kiến giới này đã kìm hãm phụ nữ và trẻ em khỏi những cơ hội được trở thành những nhà lãnh đạo, các nhà quản lý và hạn chế tiềm năng của chính họ.

Ngày càng có nhiều bằng chứng cho rằng mặc dù đa phần nam thanh niên không đồng tình hoặc không thực hiện bạo lực, nhưng áp lực xã hội luôn gắn nam giới với sự cứng rắn và phải kiểm soát phụ nữ thường khiến họ cảm thấy khó khăn để có thể đứng lên và chống lại những hành vi bạo lực như vậy. Những thái độ và niềm tin này được hình thành ngay từ khi còn nhỏ bắt nguồn từ các định kiến giới, vai trò của giới và những chuẩn mực xã hội ủng hộ bạo lực. Do đó, việc phòng ngừa nên được bắt đầu sớm trong cuộc sống, bằng cách giáo dục và cộng tác với các bé trai và bé gái để thúc đẩy mối quan hệ bình đẳng giới và tôn trọng lẫn nhau.

Việt Nam đang bước vào thời kỳ “dân số vàng” với tỉ lệ thanh niên cao nhất trong lịch sử. Thanh thiếu niên trong

độ tuổi từ 10 đến 20 đang đại diện cho hơn 1/3 tổng dân số Việt Nam. Đây là thời điểm tuyệt vời để thay đổi những giá trị và chuẩn mực giới xung quanh bình đẳng giới. Cộng tác với thanh niên là một con đường đầy hứa hẹn phía trước nhằm tạo ra những chuẩn mực xã hội tích cực, ngăn ngừa và chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Giáo dục, bao gồm cả giáo dục phi chính thức hướng tới thanh niên, là công cụ mạnh mẽ nhất để ngăn ngừa bạo lực và thúc đẩy những mối quan hệ tôn trọng lẫn nhau.

Đó cũng chính là lý do Cơ quan Liên hợp quốc tại Việt Nam đang phối hợp với Trung tâm tình nguyện Quốc gia (VVC) trực thuộc Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam trong việc tạo cảm hứng và huy động thanh niên, sinh viên ngăn ngừa bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái trước khi bạo lực xảy ra. Thông qua giáo dục đồng đẳng, chúng tôi đang hỗ trợ các thanh niên, sinh viên trở thành những nhà lãnh đạo trẻ và góp phần ngăn ngừa bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Trong năm 2015, 35 thanh niên tiên phong đã được tập huấn để trở thành những đồng đẳng viên, và sau đó đã khởi xướng những chiến dịch sáng tạo của riêng mình bằng cách sử dụng mạng xã hội làm nền tảng truyền thông. Năm nhóm đã tổ chức các hoạt động bao gồm một cuộc thi vẽ tranh tại một trường đại học ở thành phố Hồ Chí Minh với chủ đề là các mối quan hệ không bạo lực; sản xuất và đăng tải video clip trên các trang mạng xã hội cùng với những người nổi tiếng để thách thức định kiến giới hoặc nêu bật lên những vấn đề nổi cộm như quấy rối tình dục trên phương tiện giao thông công cộng và bạo lực khi hẹn hò; các sinh viên được tập huấn và CLB người điếc tại thành phố Đà Nẵng đã cùng tạo ra một phiên

bản ngôn ngữ ký hiệu cho video bài hát "Nào Anh Em" - bài hát của Chiến dịch Đoàn kết xóa bỏ bạo lực với phụ nữ của LHQ nhằm thúc đẩy những chuẩn mực nam tính tích cực.

Cuốn cẩm nang tập huấn đặc biệt dành cho thanh niên này đã được Cơ quan Liên Hợp Quốc tại Việt Nam và VVC biên soạn từ sự thành công của khóa tập huấn đồng đẳng năm 2015.

Cuốn cẩm nang là bộ công cụ dành cho tất cả thanh niên trên khắp đất nước Việt Nam. Cuốn sách được thiết kế giúp các đồng đẳng viên tiến hành những thảo luận về những nguyên nhân sâu xa nhất của bạo lực giới, thách thức định kiến giới, những chuẩn mực xã hội có hại, xóa bỏ các hình thức bạo lực, nâng cao vai trò bình đẳng và những mối quan hệ lành mạnh bằng hành động cụ thể. Dựa trên cuốn Cẩm nang đã được phát triển bởi Ban Thư ký và nhóm thành viên của Mạng lưới Thanh niên UNiTE khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, nó được biên soạn lại cho Việt Nam, trong đó có bổ sung và phát triển những tài liệu phù hợp với địa phương nhằm thúc đẩy quyền của phụ nữ để khuyến khích sự tham gia của phụ nữ cũng như thách thức những mối quan hệ quyền lực bất bình đẳng và những định kiến giới phổ biến. “Những thanh niên tiên phong tạo ra sự thay đổi” được khuyến khích sử dụng những kiến thức và kỹ năng mới để khởi động những chiến dịch của riêng mình tại các trường

hoặc vận động cộng đồng và lãnh đạo địa phương nhằm đảm bảo rằng bình đẳng giới sẽ là vấn đề được ưu tiên.

Hiện nay trong Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững, lần đầu tiên trong lịch sử, những mục tiêu rõ ràng về xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ đã được đề ra. Chúng ta cần phải hành động để đạt được các mục tiêu này. Vào ngày 27 tháng 9 năm 2015, hơn 70 nhà lãnh đạo trên thế giới tham gia Hội nghị “Lãnh đạo toàn cầu về bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ” tại New York đã cùng nhau thống nhất một trong những ưu tiên hành động của các nước là chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái và trao quyền cho phụ nữ. Việt Nam cũng đã cam kết sẽ loại bỏ tất cả các hình thức bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái trong lĩnh vực gia đình - xã hội và thúc đẩy việc trao quyền cho phụ nữ. Những hành động này cho thấy việc chấm dứt bạo lực với phụ nữ và trao quyền cho phụ nữ rõ ràng đã và đang được ưu tiên. Nếu tất cả chúng ta, các chính phủ, các tổ chức xã hội, hệ thống Liên Hợp Quốc, các doanh nghiệp, trường học, thanh niên và các cá nhân cùng nhau hành động, chúng ta cuối cùng sẽ đạt được một thế giới bình đẳng hơn - một hành tinh 50-50 nơi mà phụ nữ và trẻ em gái có thể và sẽ sống trong môi trường không có bạo lực để có thể phát huy đầy đủ các tiềm năng của mình.

Thay mặt cho Cơ quan Liên hợp quốc tại Việt Nam và Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, chúng tôi trân trọng giới thiệu với các bạn trẻ cuốn cẩm nang hữu ích này.

Shoko Ishikawa,

Trưởng Đại diện Cơ quan Liên Hợp quốc về Bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ (UN Women) tại Việt Nam

Louise Chamberlain,

Trưởng đại diện Văn phòng UNDP Việt Nam

Nguyễn Phi Long

Bí thư BCH Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh,
Chủ tịch Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam

Mục lục

LỜI CẢM ƠN	6
HƯỚNG DẪN CHO NGƯỜI ĐIỀU HÀNH	7
HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG TÀI LIỆU	8
MỘT VÍ DỤ VỀ CHƯƠNG TRÌNH	9
KHỞI ĐỘNG	10
CÁC KHÁI NIỆM	108
TÀI LIỆU NGUỒN	110

Nội dung

	1. SỨC MẠNH CỦA GIỚI	13
	MỘT HÀNH TINH MỚI	16
	QUYỀN VÀ THỰC TẾ	20
	ĐỊNH KIẾN GIỚI	22
	TÁC ĐỘNG CỦA ĐỊNH KIẾN GIỚI	26
	BƯỚC ĐI QUYỀN LỰC	30
	PHỤ NỮ LÀM LÃNH ĐẠO VÀ THAM GIA CHÍNH TRỊ	33
	2. BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI	43
	VÒNG TRÒN ẢNH HƯỞNG	46
	SỰ THẬT HAY KHÔNG PHẢI SỰ THẬT	52
	BẠO LỰC QUANH CHÚNG TA	56
	CÂU CHUYỆN CỦA NHỮNG NGƯỜI TỪNG BỊ BẠO LỰC	58
	3. CÁC MỐI QUAN HỆ LÀNH MẠNH	63
	AI NẮM QUYỀN	66
	ĐỨNG LÊN VÌ CHÍNH MÌNH	70
	HÃY TIẾN BƯỚC	72
	CÂY VẤN ĐỀ	76
	BẠN SẼ NÓI GÌ?	80
	4. HÀNH ĐỘNG	85
	SỐNG THEO NIỀM TIN CỦA CHÚNG TA	88
	PHÁ VỢ CÁC RÀO CẢN	96
	CÁC TIẾP CẬN CỦA NHỮNG NGƯỜI TIỀN PHONG	98
	NHỮNG NGƯỜI TIỀN PHONG Ở QUANH TA	100

Lời cảm ơn

BỘ CÔNG CỤ NÀY LÀ MỘT NỖ LỰC HẾT MINH VÀ SỰ HỢP TÁC CHẶT CHẼ CỦA NHIỀU TỔ CHỨC VÀ CÁ NHÂN.

Trước tiên, chúng tôi muốn cảm ơn các thành viên của Mạng lưới Thanh niên UNiTE châu Á - Thái Bình Dương vì những cảm hứng và động lực của họ trong việc xây dựng cuốn tài liệu này. Họ đã không ngần ngại chia sẻ những câu chuyện cuộc đời và trải nghiệm của chính họ với chúng tôi và chúng tôi thực sự biết ơn thời gian và nỗ lực của họ. Đặc biệt, chúng tôi muốn cảm ơn Ahmad Syahroni, Jan Aldwin Toralde Cutin, Laisenia Vatadroka Raloka, Nisrina Nadhifah Rahman, Odontuya Davaadorj, Pichamon Pongngern, Pou Sokvisal, Sangeet Gopal Kayastha, Sirinat Boonthai, Sonam Choeden và Suppawit Sanguan, những người đã đến Bangkok vào tháng 6 năm 2013 để chia sẻ những kinh nghiệm quý báu của họ với tư cách là những giáo dục viên đồng đẳng với chúng tôi và giúp chúng tôi định hình hướng đi đầu tiên cho cuốn tài liệu này.

Chúng tôi cũng muốn cảm ơn nhiều nhà hoạt động trẻ và giáo dục viên đồng đẳng đã tham gia những khóa thử nghiệm của chúng tôi tại New Delhi vào tháng 2 năm 2014 và đưa ra những phản hồi và đóng góp quan trọng. Chúng tôi muốn đặc biệt cảm ơn Amitabh Kumar, Ankita Rawat, Anubhuti Vatsayan, Ishita Aggarwal, Meghana Rao, Pauline Gomes, Preethi Herman, Preetam Sen Gupta, Ritika Bhatia, Surabhi Srivastava, và Tapinder Singh vì đã bỏ thời gian tạm dừng công việc quan trọng của mình trong việc hỗ trợ nhận thức và hành động về giới trong cộng đồng của họ để dành thời gian góp ý cho tài liệu này. Đặc biệt cảm ơn Prabhleen Tuteja, người đã luôn hỗ trợ từ những giai đoạn đầu thiết kế cẩm nang cho đến khi thử nghiệm.

Nhiều đồng nghiệp trong các cơ quan Liên hợp quốc cũng có những hỗ trợ quan trọng về mặt kỹ thuật trong quá trình xây dựng cẩm nang. Đặc biệt, Khamsavath Chanthavysouk đã đóng góp chuyên môn của anh hỗ trợ xây dựng phần nội dung chung của tài liệu này, trong khi Anju Pandey, Norah Nyeko và Sabrina Sidhu tại UN Women Ấn Độ đã có những đóng góp và hỗ trợ quý báu cho quá trình thử nghiệm tài liệu. Tại Văn Phòng UN Women khu vực châu Á - Thái Bình Dương, Anna-Karin Jatfors và Pulin Milintachinda đã đưa ra những chỉ dẫn và hỗ trợ quan trọng. Chúng tôi cũng muốn đặc biệt ghi nhận công sức của tư vấn viên Mary Bridger, người đã điều phối quá trình xây dựng cẩm nang này, và nhà thiết kế đồ họa Steve Tierney đã làm việc chăm chỉ và sáng tạo để hoàn thiện tài liệu.

Tại Việt Nam, chúng tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến Jean Munro và Vũ Ngọc Bách (UNDP), Lê Thị Lan Phương và Hoàng Bích Thảo (UN Women Việt Nam), Vũ Minh Lý, Đỗ Thị Kim Hoa, Trần Nguyên Vũ và Hồ Trần Thanh Huyền (VVC) cùng hơn 100 các bạn sinh viên các miền Bắc, Trung, Nam đã tích cực tham gia trong quá trình Việt hóa cuốn cẩm nang này.

Cuối cùng nhưng cũng không kém phần quan trọng, chúng tôi muốn gửi lời cảm ơn trân trọng đến nhiều tổ chức trên thế giới đã xây dựng những công cụ học tập trước đây trong lĩnh vực chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ, bao gồm Amnesty International, Raising Voices, the Regional Learning Community, Y Peer và những tổ chức khác. Nhiều hoạt động trong cuốn sách này được điều chỉnh từ những tài liệu đi tiên phong trước đó, nếu không có những công việc này, thì cuốn tài liệu này đã không thể hoàn thành.

Hướng dẫn cho người điều hành

Như thế nào: Hướng dẫn sử dụng tài liệu

DANH SÁCH BIỂU TƯỢNG CHO CÁC DỤNG CỤ

PHÓ TỎ

CẮT

THẺ MÀU

VẼ HOẶC VIẾT

BẢNG ĐÍNH HOẶC KEO DÁN

SỬ DỤNG BẢNG TRẮNG HOẶC GIẤY GHI CHÚ

THỜI GIAN:

Đây là thời gian ước tính từ lúc hoạt động bắt đầu cho đến khi kết thúc. Thời gian này có thể linh hoạt dựa vào số lượng thành viên của nhóm và thời gian các bạn có. Các bạn có thể dùng phần thảo luận sớm hơn nếu bạn hết thời gian hoặc khuyến khích mọi người thảo luận nhiều hơn nếu bạn có nhiều thời gian.

DỤNG CỤ:

Biểu tượng này chỉ ra những dụng cụ các bạn sẽ cần để tiến hành hoạt động

CÁC KHÁI NIỆM CHÍNH:

Khi bạn giới thiệu hoạt động này đến nhóm của bạn, sẽ rất hữu ích nếu các bạn thực hiện một phần hỏi đáp nhanh để làm rõ các khái niệm sẽ được sử dụng trong suốt hoạt động. Các bạn có thể cũng muốn giữ một tờ danh sách các khái niệm trên một tờ giấy khổ to trong phòng họp-thảo/tập huấn để các thành viên có thể tham khảo.

BẢNG BÀI TẬP VÀ THẺ MÀU:

Để đảm bảo rằng cảm năng của bạn có thể giữ được lâu hơn và có thể sử dụng lại nhiều lần, chúng tôi khuyến khích các bạn hoặc là photo bảng bài tập và các thẻ này ra hoặc tự vẽ những bảng của chính mình.

Một ví dụ về chương trình

Sau đây là khuyến nghị của chúng tôi về một hội thảo ba ngày sử dụng tất cả những hoạt động trong cuốn sách này:

NGÀY THỨ NHẤT

- 8:00 Trò chơi khởi động và giới thiệu
- 8:30 Một thế giới mới
- 9:30 Quyền con người và thực tế cuộc sống của phụ nữ
- 10:15 **Nghỉ giải lao**
- 10:30 Định kiến giới – Định kiến nào? – Tác động của định kiến giới
- 12:15 **Nghỉ trưa**
- 13:15 Khởi động
- 13:30 Bước đi quyền lực
- 14:30 Bức tranh tổng thể
- 14:30 Phụ nữ lãnh đạo và tham gia chính trị
- 15:30 **Nghỉ giải lao**
- 15:45 Vòng tròn ảnh hưởng
- 16:45 Tổng kết Ngày 1

NGÀY THỨ HAI

- 9:00 Trò chơi khởi động
- 9:15 Những quan niệm vốn có
- 10:15 Bạo lực xung quanh ta
- 10:45 **Nghỉ giải lao**
- 11:00 Khởi động
- 11:15 Câu chuyện của những người sống sót
- 12:15 **Nghỉ trưa**
- 13:15 Khởi động
- 13:30 Ai nắm quyền lực
- 14:15 Đứng lên vì chính bạn
- 15:00 **Nghỉ giải lao**
- 15:15 Làm thế nào để xóa bỏ định kiến giới ?
- 16:15 Cây vấn đề
- 17:00 Tổng kết ngày 2

NGÀY THỨ BA

- 9:00 Trò chơi khởi động
- 9:15 Bạn sẽ nói gì?
- 10:15 Sống với niềm tin của chính chúng ta
- 11:15 **Nghỉ giải lao**
- 11:30 Khởi động
- 11:45 Phá vỡ rào cản
- 12:45 **Nghỉ trưa**
- 13:45 Khởi động
- 14:00 Các tiếp cận của những nhà hoạt động
- 14:15 Nghỉ giải lao
- 14:30 Những nhà hoạt động quanh ta
- 15:00 **Giải lao**
- 15:15 Lập kế hoạch hành động
- 17:00 Tổng kết

Nếu bạn chỉ có một ngày để tổ chức tập huấn, thử chương trình sau đây để có kết quả tốt nhất

TẬP HUẤN MỘT NGÀY

- 8:00 Trò chơi khởi động và giới thiệu
- 8:30 Định kiến giới
- 9:15 Một thế giới mới
- 10:15 Bước đi quyền lực
- 11:15 Giải lao
- 11:30 Vòng tròn ảnh hưởng
- 12:30 **Nghỉ trưa**
- 13:30 Khởi động
- 13:45 Câu chuyện của người sống sót
- 14:30 Bạn sẽ nói gì?
- 15:30 **Giải lao**
- 15:45 Khởi động
- 16:00 Phá vỡ rào cản
- 17:00 Tổng kết

Khởi động

Các trò chơi khởi động là một cách tốt để giúp các nhóm cởi mở, vui vẻ và cảm thấy thoải mái với nhau hơn. Những trò chơi này giúp chúng ta hiểu biết về nhau thông qua những hoạt động ngắn chỉ 10-15 phút và tạo ra những thời gian giải lao thú vị giữa các hoạt động tập huấn nặng nề. Những trò chơi này đặc biệt hữu ích khi khóa tập huấn liên quan đến những chủ đề khó và nhạy cảm liên quan đến bạo lực hoặc phân biệt đối xử. Trò chơi khởi động khiến mọi người giữ được tinh thần và năng lượng dồi dào. Sau đây là một số ví dụ về các hoạt động và trò chơi phá băng mà bạn có thể sử dụng trong suốt tập huấn của mình. Các bạn có thể lựa chọn các trò chơi khác mà bạn biết để sử dụng:

TRÒ CHƠI KHỞI ĐỘNG DÀNH CHO PHÂN GIỚI THIỆU

GIỚI THIỆU ĐIỆP VẦN

Đây là một trò chơi tuyệt vời để những người tham gia nhớ tên của nhau. Yêu cầu các thành viên của nhóm đứng hoặc ngồi theo vòng tròn. Một người bắt đầu trò chơi bằng cách giới thiệu về một đặc điểm của mình bằng cách điệp vần với tên của mình, ví dụ ‘Tôi là Tuyết Tuyết Vui’ hoặc ‘Tôi là Thống Thông minh’. Người tiếp theo sẽ chỉ vào người thứ nhất, nhắc lại tên của người và tính cách của người trước đó, và giới thiệu tương tự về mình, nói ‘Cô ấy là Tuyết Tuyết vui, anh ấy là Thống Thông minh, và tôi là Viên Vui vẻ’, và tiếp nối như vậy. Trò chơi kết thúc với người đứng đầu tiên nhắc lại tên và đặc điểm của tất cả các thành viên trong nhóm.

TÊN VÀ SỐ

Một trò chơi giới thiệu hay khác. Khi mọi người bước vào lớp tập huấn, viết tên họ vào một mặt của thẻ và viết số vào mặt phía bên kia. Khi mọi người đi quanh lớp với tên của họ ghi trên thẻ, họ phải cố gắng giới thiệu mình với càng nhiều người càng tốt. Sau một lúc lộn xộn, hãy nói mọi người lật mặt sau tấm thẻ lại, và mọi người có thể nhìn thấy một con số thay vì tên của mình ở mặt sau của thẻ. Bây giờ đưa cho mỗi người một tờ giấy với tất cả các con số, và xem ai có thể diễn được nhiều tên của mọi người nhất theo đúng con số tương ứng trên thẻ tên của họ.

CÁC TRÒ CHƠI KHỞI ĐỘNG TRONG LÚC TẬP HUẤN

2 SỰ THẬT VÀ 1 LỜI NÓI DỐI

Để giúp người tham gia biết về nhau, hãy yêu cầu từng người tham gia nói hai điều đúng về mình và một điều là nói dối. Cả nhóm sẽ bình chọn xem điều nào là điều nói dối. Trò này cũng có thể thực hiện trong các nhóm nhỏ.

CHẠM VÀO MỘT VẬT GÌ ĐÓ

Yêu cầu người tham gia đứng dậy, sau đó yêu cầu họ dùng một bộ phận nào đó trên cơ thể mình chạm vào một màu sắc bất kỳ, ví dụ: ‘hãy chạm vào cái gì đó màu xanh với chân trái của bạn’ hoặc ‘hãy chạm vào cái gì đó màu đỏ với khuỷu tay trái của bạn’. Lặp lại một vài lần.

BỊ BỎ RƠI

Nhanh và Dễ! Bạn bị bỏ rơi trên một hòn đảo. Ba vật dụng nào bạn sẽ muốn mang theo mình? Hoạt động này có thể tiến hành với cả lớp, hoặc trong các nhóm nhỏ. Sau đó yêu cầu từng nhóm trình bày ba vật dụng mà họ chọn và lý do tại sao chọn những vật dụng đó.

TÔI CŨNG THỂ

Hoạt động này tiến hành phù hợp nhất với những nhóm nhỏ 4-6 người. Mọi người trong nhóm lấy 10 đồng xu/que tăm/ mẫu giấy... Người đầu tiên nói về một điều gì đó anh ấy/cô ấy đã từng làm (ví dụ, lướt ván trên nước). Mọi người khác đã từng làm điều tương tự nói tôi cũng thế và đặt một đồng xu ở giữa bàn. Người thứ hai nói một điều khác (ví dụ, tôi đã từng ăn chân ếch). Ai trong nhóm đã từng làm điều này đặt một đồng xu nữa vào giữa bàn. Trò chơi tiếp tục cho đến khi bất kỳ ai trong nhóm đã dùng hết đồng xu.

TRÒ CHƠI KẾT THÚC TẬP HUẤN

CÙNG XEM LẠI

Cả lớp ngồi theo vòng tròn và chia sẻ về những thành công và thách thức của khóa tập huấn. Bắt đầu bằng cách truyền một cuộn dây đến mọi người ngồi xung quanh vòng tròn khi họ chia sẻ về thách thức và khó khăn của họ, có thể tạo thành một mạng dây đan vào nhau phía trong vòng tròn. Khi tất cả mọi người đã chia sẻ xong, bắt đầu tiến hành thảo luận theo chiều ngược lại, gỡ rối vòng tròn bằng cách từng người tham gia chia sẻ về những thành công của mình.

VỖ VÀO LƯNG

Yêu cầu mỗi người vẽ hình bàn tay của họ lên một tờ giấy và dán vào sau lưng mình. Yêu cầu các thành viên trong nhóm đi vòng quanh và viết vào sau lưng mỗi người một điều gì đó tích cực về họ. Cuối cùng, từng thành viên sẽ có một vật giữ làm kỷ niệm nhắc nhở họ về việc họ là một người tuyệt vời như thế nào.

Chương một: **Quyền lực Giới**

Giới thiệu

Dù là nam giới hay phụ nữ, mọi người trên thế giới này đều có các quyền con người như nhau, những quyền này cho phép họ được an toàn và tự do. Sẽ không thể có quyền con người nếu không có bình đẳng giới; trên khắp thế giới, phụ nữ và trẻ em gái tiếp tục phải đối mặt với phân biệt đối xử trên tất cả các mặt của đời sống. Trong chương này, chúng ta sẽ tập trung vào một thông điệp quan trọng khi chúng ta tìm hiểu quyền lực, giới và chế độ gia trưởng đã tác động như thế nào đến quyền của phụ nữ và trẻ em gái ở tất cả các khu vực.

MỘT VÀI ĐIỂM CHÍNH CỦA BÀI HỌC:

GIỚI THIỆU VỀ QUYỀN CON NGƯỜI VÀ TẦM QUAN TRỌNG CỦA NÓ ĐỐI VỚI BÌNH ĐẲNG GIỚI

Mỗi người có các quyền cơ bản, đơn giản vì họ là con người. Đó là ‘các quyền’ vì đó là những điều mà bạn được phép làm hoặc được phép có. Chúng bảo vệ bạn khỏi việc bị làm hại hoặc tạo ra những luật lệ để giúp chúng ta có thể sống hòa bình cùng nhau. Những quyền này không thể bị tước bỏ hoặc chối từ vì lý do sắc tộc, tôn giáo, tuổi tác hay giới tính của một người nào đó.

AI DỄ BỊ VI PHẠM QUYỀN CON NGƯỜI?

Trong khi mọi người đều có quyền con người như nhau, một vài nhóm dễ bị tổn thương hơn và cần có thêm biện pháp bảo vệ để đảm bảo rằng những quyền của họ không bị tước bỏ hoặc bỏ qua. Phụ nữ, những người tị nạn, thiếu số, người già, trẻ em và cộng đồng người đồng tính, song tính và chuyển giới (LGBTI) là những ví dụ về các nhóm người mà quyền con người của họ thường bị đe dọa hoặc tước bỏ, đôi khi bằng những cách thức rất bạo lực.

GIỚI TÍNH VÀ GIỚI

Chúng ta sử dụng từ ‘giới tính’ để nói về đặc điểm sinh học và về việc cơ thể một người có các bộ phận của nam giới hay phụ nữ, trong khi ‘giới’ được dùng để nói về các quan niệm xã hội hoặc văn hóa liên quan đến việc hành động, ăn mặc, nói năng hoặc thể hiện chính mình như là nam giới hay phụ nữ. Cần phải hiểu rằng giới là những quan niệm do xã hội tạo ra: khi lớn lên, chúng ta học từ những người xung quanh, bao gồm gia đình, truyền thông, bạn bè đồng lứa và giáo viên những gì được cho là phù hợp với ‘nam giới’ hoặc ‘phụ nữ’. Những hành vi và tính cách này đôi khi được nói đến với từ nam tính hoặc nữ tính, và thông qua đó, định kiến giới được củng cố và duy trì.

QUYỀN LỰC VÀ VIỆC SỬ DỤNG QUYỀN LỰC

Quyền lực có mặt ở khắp mọi nơi trong xã hội của chúng ta: điều này không nhất thiết là một điều tồi tệ. Có quyền lực có nghĩa là bạn có khả năng gây ảnh hưởng đến hành vi của người khác. Đôi khi, quyền lực có thể là một điều tốt, khi chúng ta có ‘quyền lực’ để cải thiện cuộc sống của chúng ta và cuộc sống của những người khác

xung quanh chúng ta. Tuy nhiên, khi một ai đó có ‘quyền lực áp đặt’ đối với một người khác, người này có thể bắt đầu kiểm soát người kia về mặt tài chính, cảm xúc, thể chất, tình dục hoặc chính trị, tùy thuộc vào mối quan hệ giữa họ. Quyền lực trở thành một vấn đề khi nó không được chia sẻ bình đẳng hoặc được sử dụng để tước bỏ quyền con người của những người khác.

CHẾ ĐỘ GIA TRƯỞNG LÀ GÌ?

Để hiểu chế độ gia trưởng, chúng ta phải hiểu rằng trong chính phủ, các doanh nghiệp, cộng đồng hay gia đình trên thế giới hiện nay, nam giới vẫn nắm giữ nhiều quyền lực hơn phụ nữ. Người ta thường tin rằng điều này là tự nhiên hoặc bình thường, thay vì nhận ra rằng đó là phân biệt đối xử về giới và vi phạm quyền con người. Hệ thống hỗ trợ sự mất cân bằng quyền lực và sự thống trị của nam giới này được gọi là chế độ gia trưởng. Có nguồn gốc sâu xa từ văn hóa và truyền thống, chế độ gia trưởng tồn tại trong tất cả các cấp độ xã hội và liên quan mật thiết đến tình trạng vi phạm quyền con người của phụ nữ, bao gồm cả tình trạng bạo lực.

Một hành tinh mới

Hình thức: Trò chơi theo nhóm lớn và thảo luận

MỤC TIÊU

Thể hiện được một nhóm có thể có quyền lực hơn một nhóm khác như thế nào.

Nâng cao nhận thức rằng sự mất cân bằng về quyền lực lại được ủng hộ và củng cố bởi chính xã hội này ra sao

CHUẨN BỊ

- 1. Photocopy và cắt đủ số lượng “Những tấm thẻ quyền” để mỗi người tham gia nhận được 4 thẻ trong 1 bộ.
- 2. Photocopy và cắt đủ số lượng “Những tấm thẻ sự sống” để mỗi người tham gia nhận được hoặc dạng hình tròn hoặc hình vuông.
- 3. Treo một tờ giấy trắng khổ to lên tường hoặc sử dụng một bảng trắng.

THỜI GIAN

45 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

PHẦN 1

- 1. **Giải thích với những người tham gia:** “Trong phần thực hành này, chúng ta sẽ trở thành những công dân của một Hành Tinh Mới. Trong hành tinh mới, chúng ta sẽ chỉ làm một công việc duy nhất đó là chào hỏi lẫn nhau. Hãy nghiêm túc thực hiện những điều luật của nơi bạn sinh sống. Mỗi bạn sẽ đi vòng quanh căn phòng và giới thiệu bản thân bằng tên với từng người còn lại. Mỗi lần bạn gặp một ai đó lần thứ hai hay ba, bạn nên cung cấp cho họ thông tin mới về bản thân mình (Ví dụ: bạn sống ở đâu hay bạn thích làm gì).”
- 2. **Yêu cầu tất cả những người tham gia đứng lên**, bắt đầu di chuyển xung quanh phòng và chào hỏi lẫn nhau. Trong thời gian thực hiện, đặt 4 phần thẻ về quyền lên trên bàn trung tâm

- 3. Sau 2 phút, ra lệnh “Dừng lại!”. Giải thích với người tham gia: “Trên hành tinh này chúng ta có những điều luật đặc biệt, tôi sẽ đọc 4 luật cho các bạn nghe bây giờ
- A. Luật 1:** Bạn có quyền an toàn về thể chất, điều sẽ bảo vệ bạn khỏi những đau đớn về thể chất. Bạn sẽ lấy tấm thẻ này thể hiện quyền được an toàn về thể chất của bạn
- B. Luật 2:** Bạn có quyền được tôn trọng, điều luật này sẽ bảo vệ bạn khỏi những cư xử không tốt hay phân biệt đối xử từ người khác. Việc bạn nhận được tấm thẻ này thể hiện bạn có quyền được tôn trọng từ người khác.
- C. Luật 3:** Bạn có quyền được tự đưa ra quyết định, điều này giúp bạn tự quản lý tiền, tài sản

và có quyền truy cập các nguồn lực khác. Mỗi bạn sẽ nhận được một thẻ này, và có quyền được đưa ra quyết định của mình.

D. Luật 4: Bạn có quyền kiểm soát vấn đề tính dục của bản thân. Quyền này sẽ bảo vệ bạn khỏi việc bị bắt ép về hôn nhân, giới tính, tình dục hay bất cứ loại hình nào của hoạt động tình dục mà bạn không mong muốn. Mỗi bạn sẽ nhận được một tấm thẻ thể hiện quyền được kiểm soát vấn đề tính dục của bản thân.

Hãy đến và lấy những tấm thẻ của mình, và tiếp tục chào hỏi mọi người trong khi vẫn giữ những tấm thẻ.

Từ khóa: Quyền con người, Quyền lực

PHẦN 2

- 4. Trong khi những người tham gia tiếp tục chào hỏi lẫn nhau, đặt ra 2 phần thẻ “Tròn” và “ Vuông”
- 5. Sau 5 phút, ra lệnh “Dừng lại!”. Giải thích với người tham gia: “Chúng ta có luật mới! Toàn bộ dân số hành tinh sẽ được chia làm 2 phần. Một nửa sẽ là “VUÔNG”, một nửa sẽ là “TRÒN”. Mỗi bạn sẽ bước lên và lấy một tấm thẻ Sự sống và dán/ghim nó lên người. Sau đó tiếp tục chào hỏi lẫn nhau.”
- 6. Sau 2 phút, ra lệnh “Dừng lại!” Giải thích với người tham gia: “Trên hành tinh mới, thời gian đã thay đổi. Bây giờ chúng ta chính thức tuyên bố rằng những người có thẻ TRÒN có nhiều sức mạnh hơn những người đang giữ thẻ VUÔNG! Nếu tôi vỗ tay khi TRÒN và VUÔNG nói chuyện với nhau, TRÒN có thể lấy đi một trong 4 tấm thẻ Quyền của VUÔNG. Nếu VUÔNG không còn một quyền nào trong tay nữa, TRÒN có thể lấy đi tấm thẻ Sự sống của VUÔNG. Nếu VUÔNG mất đi tấm thẻ Sự sống, họ sẽ phải đứng im cho đến khi trò chơi kết thúc. Mặc dù VUÔNG biết được những hiểm nguy này, nhưng họ vẫn phải tiếp tục chào hỏi TRÒN. Bạn có thể tiếp tục chơi.
- 7. Cứ mỗi 1-2 phút hãy vỗ tay. Một khi người thứ 3 trong số những người tham gia đứng đóng băng, kết thúc trò chơi bằng việc ra lệnh “Dừng lại!”

- 1. Yêu cầu những người tham gia ngồi thành một vòng tròn lớn
- 2. Sử dụng bảng giấy lật hoặc bảng trắng và bắt đầu cuộc thảo luận với câu hỏi sau đây:
 - A. Bạn cảm thấy như thế nào khi nhận được 4 quyền?
 - B. Những quyền đó quan trọng với bạn như thế nào?
 - C. Bạn thấy như thế nào khi bị phân chia thành TRÒN và VUÔNG?
 - D. Khi một xã hội cho một ai đó hoặc một nhóm nào đó nhiều quyền lực hơn, điều này có công bằng không hay đó là điều hiển nhiên?
 - E. Trong thực tế cuộc sống, chúng ta đều có 4 quyền này đúng không?
 - F. Cộng đồng bạn đang sinh sống được phân chia thành những cấp bậc quyền lực khác nhau như thế nào?
 - G. Chúng ta có thể học được gì từ hoạt động này về sự mất cân bằng quyền lực và về quyền con người?

- 3. Tóm tắt: “Giống như điều luật mới ban cho TRÒN có nhiều sức mạnh hơn VUÔNG, xã hội của chúng ta thường cho nam giới có nhiều quyền lực hơn phụ nữ. Xã hội cũng ủng hộ việc nam giới có nhiều quyền lực, sức mạnh hơn phụ nữ, điều này có thể tạo ra bạo lực và sự áp bức. Vì phụ nữ không có được quyền lực và sức mạnh như nam giới, họ dễ bị tổn thương khi bị đối xử tồi tệ bởi những người “có sức mạnh”.
- 4. Chia sẻ với người tham gia: “Vì chúng ta đều tin vào quyền con người và tôn trọng lẫn nhau, mong các bạn hãy đứng lên và chào hỏi lẫn nhau một lần nữa. Khi bạn đang di chuyển vòng quanh căn phòng, hãy đưa lại những tấm thẻ về Quyền lại cho mọi người để một lần nữa tất cả đều có được những quyền bình đẳng như nhau.”

Thẻ Quyền

(Lưu ý: Photocopy và cắt rời các thẻ quyền)

Quyền an toàn thể chất

Quyền được người khác tôn trọng

Quyền có cơ hội tự ra quyết định

Quyền kiểm soát vấn đề tình dục bản thân

Thẻ Sự Sống

(Lưu ý: Photocopy và cắt rời các thẻ sự sống)

HÌNH TRÒN

HÌNH VUÔNG

Quyền và Thực tế

Loại hoạt động: Chia sẻ cá nhân và Thảo luận nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Thể hiện phụ nữ và nam giới hưởng thụ các quyền con người khác nhau như thế nào.

Khám phá những hàm ý của sự bất công

CHUẨN BỊ

Phô tô ‘Tờ bài tập Quyền con người và Thực tế’ và phát cho từng người tham gia

Treo một tờ giấy trắng lên tường hoặc dùng bảng phấn hoặc bảng trắng

THỜI GIAN

45 phút

12. Tổng kết: “Nếu chúng ta tin rằng tất cả mọi người có cùng các quyền con người cơ bản như nhau, khi một nửa dân số không thể hưởng thụ các quyền này một cách bình đẳng, đây là một sự bất công. Sự bất công này tồn tại vì nam giới được xã hội trao nhiều quyền lực hơn phụ nữ”.

13. Giải thích: “Với nhóm của mình, các bạn có 5 phút để thảo luận về hệ quả của sự bất công này đối với phụ nữ và nam giới, trẻ em và gia đình, cộng đồng và xã hội. Viết ý kiến của các bạn vào giấy và chuẩn bị để chia sẻ với cả nhóm”.

14. Thông báo với những người tham gia khi thời gian chỉ còn 1 phút.

15. Khi hết 5 phút, nói ‘dừng lại’. Yêu cầu những người tham gia chia sẻ suy nghĩ của mình và mời các thành viên còn lại đặt câu hỏi hoặc bình luận.

16. Tổng kết “Tước quyền con người là một sự bất công vì khi điều này xảy ra, ảnh hưởng đến tất cả các thành viên của cộng đồng. Sẽ là không công bằng khi một cá nhân hay một nhóm không được hưởng thụ các quyền con người cơ bản. Ở nhiều khu vực trên thế giới, phụ nữ không có các quyền và đặc quyền mà nam giới có và tình trạng bất bình đẳng giới này là một ví dụ điển hình của bất công trong thế giới của chúng ta hiện nay. Chính tình trạng mất cân bằng về quyền và bình đẳng này là gốc rễ của bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái”.

Điều chỉnh từ: *Hãy lên tiếng, SASA! (2008)*

BÀI TẬP QUYỀN VÀ THỰC TẾ

(Ghi chú: Phô-tô và phát cho học viên hoặc tự vẽ)

PHẦN MỘT

(Không gấp tờ giấy này, trừ khi người điều hành yêu cầu)

MỌI NGƯỜI CÓ QUYỀN...	ĐỒNG Ý	KHÔNG ĐỒNG Ý	KHÔNG CHẮC CHẮN
1. Ra quyết định			
2. Nói lên những điều họ suy nghĩ			
3. Kiểm tiền			
4. Quyết định khi nào có quan hệ tình dục			
5. Về nhà và đi ra khỏi nhà một cách tự do			
6. Có sự riêng tư			
7. Nghỉ ngơi			
8. Ra quyết định về tài chính			
9. Tiếp cận thông tin			
10. Được an toàn			
11. Có sức khỏe tốt			

Gập ở đây

PHẦN HAI

(Không gấp tờ giấy này, trừ khi người điều hành yêu cầu)

HẦU HẾT MỌI NGƯỜI CÓ QUYỀN...	NAM GIỚI TRONG CỘNG ĐỒNG CỦA BẠN			PHỤ NỮ TRONG CỘNG ĐỒNG CỦA BẠN		
	ĐỒNG Ý	KHÔNG ĐỒNG Ý	KHÔNG CHẮC CHẮN	ĐỒNG Ý	KHÔNG ĐỒNG Ý	KHÔNG CHẮC CHẮN
1. Ra quyết định						
2. Nói lên những điều họ suy nghĩ						
3. Kiểm tiền						
4. Quyết định khi nào có quan hệ tình dục						
5. Về nhà và đi ra khỏi nhà một cách tự do						
6. Có sự riêng tư						
7. Nghỉ ngơi						
8. Ra quyết định về tài chính						
9. Tiếp cận thông tin						
10. Được an toàn						
11. Có sức khỏe tốt						
TỔNG SỐ ĐÁNH DẤU						

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Giải thích cho người tham gia:** ‘Bài tập này sẽ khám phá thực trạng của quyền con người. Mặc dù các công ước quốc tế, và ở nhiều nơi trên thế giới, luật pháp nói rằng con người có quyền như nhau, trong thực tế, không phải tất cả mọi người được hưởng thụ quyền bình đẳng như nhau’.
- Phát ‘Tờ bài tập Quyền con người và Thực tế’ cho từng người tham gia. Đảm bảo rằng tất cả mọi người lật Phần 1 ở mặt trên. Yêu cầu mọi người không lật ngược tờ giấy.
- Đọc to từng quyền con người và yêu cầu người tham gia suy nghĩ về niềm tin cá nhân của họ và đánh dấu ‘đồng ý’, ‘không đồng ý’ hoặc ‘không chắc chắn’ trên tờ giấy bài tập của mình.

- Gợi ý ngắn gọn cho cả nhóm bằng cách hỏi mọi người: “Có quyền con người nào được liệt kê ở đây mà bạn không đồng ý hoặc không chắc chắn?”
- Giải thích:** ‘Phần tiếp theo của bài tập này sẽ được tiến hành trong nhóm nhỏ. Chúng ta hãy cùng thảo luận với nhau’.
- Yêu cầu những người tham gia lật tờ giấy bài tập lại.
- Giải thích:** ‘Tờ giấy này có một vài câu như “Hầu hết mọi người có quyền...” ” với một danh sách các tình huống được liệt kê phía dưới. Có hai cột: Nam giới và Phụ nữ. Từng nhóm sẽ suy nghĩ về thực tế trong cộng đồng và với từng câu, điền vào từng cột bằng cách

- đánh dấu ‘có’, ‘không’ hoặc ‘không chắc chắn’ dựa trên những gì họ tin là quan niệm ở cộng đồng của họ. Các nhóm sẽ có 5 phút để thực hành’.
- Đảm bảo rằng những người tham gia không có bất kỳ câu hỏi nào và yêu cầu cả lớp ngồi thành các nhóm nhỏ từ 3-5 người.
 - Nói ‘Dừng lại’ khi hết 5 phút.
 - Yêu cầu từng nhóm đếm tổng số câu đánh dấu ‘có’ trong cột nam giới, và tổng số câu đánh dấu ‘có’ trong cột phụ nữ. Yêu cầu từng nhóm chia sẻ phần tổng kết của mình cho cả lớp.
 - Hỏi** ‘Có phải phụ nữ có ít những câu đánh dấu ‘có’ hơn nam giới? Tại sao?’

Định kiến giới

GIỚI THIỆU

Để hiểu rõ sự khác biệt về quyền lực giữa nam giới và nữ giới, cũng như sự phân biệt đối xử mà nữ giới phải chịu, cần xem xét các định kiến giới tồn tại trong xã hội của chúng ta. Chúng ta cần biết có những định kiến nào, chúng hạn chế sự tiến bộ của xã hội ra sao, và có lẽ quan trọng nhất là cách chúng ta có thể xóa bỏ định kiến, từ đó cho phép mỗi người tạo nên chuẩn mực của riêng mình mà không phải tuân theo một “lẽ thường tình” nào.

MỘT VÀI ĐIỂM CHÍNH CỦA BÀI HỌC

ĐỊNH KIẾN GIỚI LÀ GÌ?

Định kiến giới là những quan niệm hoặc ý nghĩ có tính bao quát về những đặc điểm, tính chất được gán cho nam giới hay nữ giới, hoặc về những vai trò được cho là do nam hay nữ thực hiện.

ĐỊNH KIẾN GIỚI HẠN CHẾ CHÚNG TA NHƯ THẾ NÀO?

Dưới các hình thức tế nhị hay cứng nhắc, định kiến giới đặt ra khuôn mẫu về cách nữ giới và nam giới hành động, ăn mặc, nói năng, cũng như giao cho họ các vai trò thông thường trong gia đình và xã hội. Những khuôn mẫu này thường dựa trên yếu tố truyền thống mà không hòa hợp với yếu tố quyền con người và bình đẳng giữa nam và nữ.

BẰNG CÁCH NÀO CHÚNG TA PHÁ BỎ ĐỊNH KIẾN GIỚI VÀ TẠO RA NHỮNG ĐIỀU BÌNH THƯỜNG MỚI VỀ GIỚI?

Bước đầu tiên là chúng ta cần nhận ra đâu là định kiến giới và cách chúng cản trở chúng ta. Khi bạn nhìn thấy sự bất công, sự phân biệt đối xử và bất bình đẳng, bạn cần có sự can đảm để lên tiếng và hành động. Bạn có thể trở thành hình mẫu để cho những người khác thấy một lẽ thường tích cực mới về giới là thế nào. Bạn cũng có thể có sức ảnh hưởng đủ lớn để chỉ ra những khuôn mẫu giới tiêu cực, những hạn chế mà chúng đem lại, cũng như những sự phân biệt mà bạn chứng kiến. Những định kiến giới cần có giải pháp để xóa bỏ, và đôi khi nỗ lực ấy cần những người đồng quan điểm với bạn ủng hộ.

Định kiến nào?¹

Hình thức: Hoạt động và thảo luận trong nhóm lớn

MỤC TIÊU

Xác định các định kiến giới thường thấy quanh ta

Xác định những đối tượng củng cố định kiến giới

CHUẨN BỊ

Bảng kẹp giấy (flipchart) và bút dạ

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Giải thích với người tham gia:** “Đây là bài học đầu tiên trong ba bài học nhằm phát hiện các định kiến giới. Trong phần này, chúng tôi khuyến khích các bạn xác định các loại định kiến khác nhau, đặc biệt là định kiến giới mà bạn thấy hoặc từng trải nghiệm. Chúng ta cũng sẽ đánh giá xem những định kiến này được củng cố thế nào. Chúng ta sẽ xem xét những định kiến rằng nam giới phải thế này, hay nữ giới phải thế kia.”
- Giải thích với người tham gia:** “Chúng ta có thể gặp rắc rối lớn nếu chúng ta không chấp nhận chính mình. Áp lực phải có diện mạo và hành động theo một cách nhất định

khiến chúng ta gặp nhiều vấn đề nếu cơ thể hoặc tâm trí của chúng ta không “tuân theo”. Những khuôn mẫu về sự nam tính và sự nữ tính không chỉ gói gọn ở vẻ ngoài mà còn nằm ở khía cạnh tâm lý. Các yếu tố văn hóa và truyền thống ảnh hưởng đến chúng ta thông qua những khuôn mẫu như vậy – và thường chúng ta không hề nhận ra.”

3. Yêu cầu những người tham dự:

Định nghĩa “định kiến”

Nêu một số ví dụ tiêu biểu về định kiến ở Việt Nam (ví dụ: đàn ông không được khóc, phụ nữ phải xinh đẹp, phụ nữ sinh năm Dần là sát phu, v...v)

THỜI GIAN

40 phút

Từ khóa: Định kiến giới

Giải thích trước lớp: “Những niềm tin này khắc sâu vào tiềm thức của chúng ta đến nỗi nhiều người xem các vai trò giới là tự nhiên và chúng ta không cần nghi ngờ chúng. Ngay cả khi ý thức của chúng ta không bị phụ thuộc vào định kiến giới, văn hóa quanh ta vẫn liên tục quăng vào chúng ta những thông điệp rằng nam giới phải thế này và nữ giới phải thế khác. Sau đây chúng ta sẽ bắt đầu nghiên cứu kỹ càng tác động của định kiến giới đến quan điểm về giá trị bản thân của mỗi người, và trong nhiều trường hợp, đến hành động và lựa chọn của chúng ta.”

¹ Tham khảo, với sự cho phép, giáo trình phòng chống bạo lực đã giành giải thưởng có tên Những mối quan hệ lành mạnh của nhóm tác giả the Halifax – nhóm vận động Đàn Ông vì sự Thay Đổi, Nova Scotia.

4. Nhắc những người tham dự bằng cách viết lên bảng rằng thông tin quan trọng nhất mà chúng ta cần ghi nhớ đó là:

CHÚNG TA KHÔNG CHẤP NHẬN NHỮNG GIỚI HẠN MÀ ĐỊNH KIẾN GIỚI ĐẶT RA. CHÚNG TA CÓ SỨC MẠNH ĐỂ QUYẾT ĐỊNH ĐIỀU GÌ LÀ PHỤ HỢP VỚI CHÍNH MÌNH.

5. Trên bảng, viết lên trên cùng của giấy dòng chữ “Là nam giới thì phải...”. Hỏi những người tham gia “Là nam giới thì phải...” thế nào? Từ nào hoặc những kỳ vọng nào mà bạn nghĩ tới? Khuyến khích các bạn nam trả lời trước, sau đó mới đến các bạn nữ. Bạn có thể

gợi ý bằng cách hỏi về cách cư xử nam tính trong thể thao, trong công việc, ở nhà, ở trường, nơi vui chơi, v...v

6. Viết lên giấy tất cả các từ ngữ/thuật ngữ mà những người tham gia đã nêu. Khi đã nêu hết, bạn hãy vẽ một ô vuông xung quanh những từ đó. Tổng kết các ý kiến bằng việc

nói “Trong ô vuông này là các hành động hay tính cách mà nam giới được mong đợi phải có để trở thành một người nam giới đích thực trong xã hội”. Nhấn mạnh rằng “nam giới và trẻ em trai không phải sinh ra đã có những đặc điểm này, mà đây là những điều họ học.”

7. Sau khi hoàn thành phần trên, lật sang tờ giấy mới trên bảng và hỏi những người tham gia “Là nữ giới thì phải...”

thế nào, sau đó ghi lại các phản hồi trên giấy. Để gợi ý, bạn có thể hỏi phụ nữ nên có vẻ ngoài như thế nào, nên nói năng, cư xử thế nào, v...v. Khi những người tham gia đã trả lời xong, bạn hãy vẽ một ô vuông xung quanh các từ đó. **Tổng kết các ý kiến** bằng việc nói “Đây là ô vuông “Là nữ giới” tương tự như ô vuông định kiến “Là nam giới”. Ô vuông này là những bức tường hạn chế chúng ta trong các khuôn khổ. Nữ giới cũng được dạy bảo phải tuân theo những kỳ vọng và vai trò cụ thể khi họ lớn lên trong xã hội”.

8. Hỏi những câu hỏi sau đây rồi ghi lại các câu trả lời ở bên ngoài ô vuông

- Chúng ta học các vai trò giới từ đâu?
- Chúng ta được dạy phải tuân theo những định kiến này từ đâu? Các chương trình giải trí? Thể thao? Truyền thông? (Khi người tham gia trả lời “TV” hay “phim ảnh”, hãy yêu cầu họ đưa ra ví dụ cụ thể)
- Nữ giới được dạy phải tuân theo những định kiến này từ đâu? (Bạn có thể viết lên giấy từ “mẹ” để mọi người cùng thảo luận)
- Những người khác có tác động thế nào đến việc chúng ta học theo các vai trò giới?
- Chúng ta nhìn thấy những thông điệp định kiến giới ở đâu trong xã hội (Nếu người tham gia trả lời “TV” hay “tạp chí”, hãy yêu cầu họ đưa ra ví dụ cụ thể)

9. Ghi lại các câu trả lời lên giấy, ở một bên phía ngoài ô vuông. Có thể vẽ thêm các mũi tên để cho thấy các yếu tố nêu trên củng cố ô vuông định kiến như thế nào.

10. **Hỏi người tham gia:** “Định kiến giới được khắc sâu thêm bằng cách nào?”

- Nếu nam giới không “vừa” với ô vuông định kiến, họ sẽ bị gọi bằng những từ gì?
- Nếu nữ giới bước ra khỏi ô vuông định kiến, họ sẽ bị gọi bằng những từ gì?

Viết những từ này ở phía dưới mỗi ô vuông tương ứng. Có thể vẽ thêm các mũi tên để cho thấy các lời trêu chọc và chỉ trích này củng cố ô vuông định kiến như thế nào.

11. Nhìn vào bảng, hãy hỏi người tham gia:

- Những từ ngữ này củng cố ô vuông định kiến như thế nào?
- Chúng ta cảm thấy thế nào khi bị gọi bằng những từ ngữ như vậy?
- Bạn nghĩ người sử dụng những từ ngữ như vậy cảm thấy thế nào?

Nhấn mạnh rằng “Những từ ngữ này được nói ra nhằm làm tổn thương cảm xúc của người khác, và chúng ta phản ứng lại chúng bằng cách quay về khu vực “an toàn” trong ô vuông định kiến. Đây là cách chúng ta buộc phải tuân theo các lễ thường tình. Chúng ta không muốn bị xem là khác thường.”

12. **Bây giờ, chúng ta sẽ đánh giá các định kiến giới này.** Hãy hỏi người tham gia:

- Bạn nam nào ở đây chưa từng khóc thì giờ tay? (“Không được khóc” là một trong số các cụm từ được ghi lại trong ô vuông định kiến. Nếu cụm từ này không được nêu ra ở phần trước, bạn có thể chọn từ khác).
- Điều này có nghĩa là những bạn nào không giờ tay thì là yếu đuối?

- Với phụ nữ thì sao? Bao nhiêu bạn nữ ở đây muốn trở nên thụ động và yếu đuối?

13. Tóm lược

“Trên thực tế, chúng ta đều là con người và chúng ta đều có nhiều cảm xúc khác nhau, buồn và vui, yêu thương và giận dữ. Chúng ta cần nhớ: định kiến có sức tàn phá bởi chúng hạn chế tiềm năng của chúng ta! Có bao nhiêu người nam mà chúng ta biết đã phải cố gắng để hành xử theo các định kiến mà không có chút ngờ vực nào? Vì định kiến, chúng ta đã làm tổn hại thế nào đến chính mình và đến những người khác? Không phải con trai sinh ra đã bạo lực, hoặc có thái độ không lành mạnh với con gái. Chúng ta được dạy bảo về những thái độ và hành vi này thông qua những định kiến “Là nam giới thì phải...” mà xã hội đặt ra. Chúng ta có thể giải thoát chính mình khỏi những cái hộp định kiến kia khi chúng ta nhận ra định kiến là những lý tưởng không thể đạt tới. Và rồi chúng ta có thể bắt đầu quá trình thay đổi. Điều này không có nghĩa nam giới thích thể thao và chơi điện tử, hay nữ giới thích nấu ăn (sử dụng những cụm từ được nêu trong ô vuông) là sai. Lưu ý: Đây là một ý rất quan trọng để tránh động chạm, khiến một số người tham gia cảm thấy khó chịu.

Vấn đề là chúng ta được bảo phải tuân theo những vai trò giới này để cảm thấy hòa nhập hơn. Quan trọng là chúng ta phải được tự đưa ra quyết định về những gì mình làm.

Định kiến giới thể hiện niềm tin cứng nhắc rằng nếu bạn là nam hay nữ, bạn phải thực hiện một số vai trò giới nhất định, và phải làm điều đó thật tốt.

Niềm tin này tước đi quyền lựa chọn và làm chủ sở thích, khả năng của mỗi người. Nó không thúc đẩy sự tham gia của nam giới vào các “công việc của nữ giới” (như dạy học) và cản trở nữ giới theo đuổi các lĩnh vực mà vốn là “của nam giới” (như kỹ sư và chơi bóng đá).

14. **Chiếu clip:** Thách thức định kiến giới: <https://www.youtube.com/watch?v=U6JHKNbUrNI> và https://www.youtube.com/watch?v=_k2syL2qjq0

15. **Tổng kết:** “Chúng ta đều có quyền lựa chọn: Chúng ta có thể vô thức tuân theo những định kiến trong hộp kia, từ đó cảm thấy buồn chán, cô đơn, và có thể dẫn đến bạo lực. Hoặc chúng ta có thể cho thấy sự can đảm của mình khi là chính mình và tìm kiếm những người chấp nhận chúng ta vì chúng ta là ai. Đây có vẻ là phương án khó khăn hơn, nhưng như những phần kịch mà chúng ta vừa xem, điều ấy hoàn toàn có thể thành sự thật. Như chúng ta đã thấy, khi chúng ta lắng nghe và tôn trọng mong muốn và nguyện vọng của người khác, chúng ta có thể tạo ra sự thay đổi lớn. Đó chính là yếu tố then chốt trong một mối quan hệ lành mạnh.”

Tác động của Định kiến giới

Hình thức: Chiếu phim và thảo luận trong nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Xác định tác động của định kiến giới đến cá nhân và xã hội
Xây dựng sự đồng cảm và thấu hiểu cho bản thân và người khác

CHUẨN BỊ

Tải về các bộ phim của chiến dịch #HowAbnormal – Bình thường hay Bất thường (<https://tinyurl.com/howabnormalvids>) và Clip Thách thức định kiến giới (<https://www.youtube.com/watch?v=U6JHkNbUrNI> và https://www.youtube.com/watch?v=_k2syL2qjq0)
Cung cấp cho mỗi nhóm một bảng kẹp giấy (flipchart) và bút dạ

THỜI GIAN

60 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. Chia lớp thành các nhóm 4-5 người với số lượng thành viên nam và nữ đều nhau giữa các nhóm.
2. **Giải thích với người tham gia:** “Chúng ta sẽ xem chuỗi phim cho thấy những định kiến thường gặp tại Việt Nam, đòi hỏi chúng ta phải suy nghĩ và phân tích. Sau mỗi phim, hãy thảo luận trong nhóm của các bạn định kiến mà bạn vừa xem tác động thế nào tới

mỗi cá nhân và toàn xã hội. Hãy ghi lại ý kiến của bạn trên bảng giấy và chuẩn bị trình bày ý kiến đó trước cả lớp. Chúng ta sẽ xem đoạn phim đầu tiên và cùng nhau thảo luận. Với ba phim tiếp theo, các bạn sẽ làm việc theo nhóm”.

3. **Chiếu phim** “Hãy tưởng tượng trẻ em trai không được động viên để làm lãnh đạo...”

4. Hỏi cả lớp định kiến được phản ánh trong phim là gì. Khi cả lớp đã rõ và đồng thuận rằng đây là định kiến về khả năng lãnh đạo của nam và nữ, hãy hỏi mọi người tác động của định kiến này đến cá nhân là gì. Có thể gợi ý bằng cách đặt ra các câu hỏi: “Định kiến này khiến nữ giới cảm thấy thế nào và sẽ hành động thế nào?”. Ghi lại các ý kiến lên bảng giấy.

Từ khóa: Định kiến giới, Vai trò giới, Kỳ thị

5. Hỏi mọi người tác động của định kiến này đến xã hội nói chung là gì. Ghi lại các ý kiến lên bảng giấy.
6. Khi lớp không còn ý kiến nào thêm, hãy chiếu ba phim tiếp theo. Các nhóm sẽ ghi lại kết quả thảo luận về tác động của định kiến giới được phản ánh đến cá nhân và xã hội lên bảng giấy của mỗi nhóm.
7. Chiếu ba phim: **“Hãy tưởng tượng nam giới bị quấy rối tình dục và luôn cảm thấy bất an...”**, **“Hãy tưởng tượng nam giới làm mọi việc nhà...”** và **“Hãy tưởng tượng các cậu bé không được chào đời...”**
8. Mỗi nhóm có 15 phút để thảo luận và ghi lại ý kiến của mình về tác động của mỗi định kiến được phản ánh trong mỗi phim.

9. Mỗi nhóm trình bày trước lớp phát hiện và suy nghĩ của mình về các tác động của định kiến được phản ánh. Lưu ý: các nhóm sau có thể bỏ qua những ý đã được nhóm trước trình bày.
10. Một số điểm chính nên có trong các phần trình bày:

A. Tác động đến cá nhân: Mọi người không phát huy được tiềm năng của mình; Nữ giới bị bỏ qua cho các vị trí mà họ có năng lực; Trẻ em trai cảm thấy và cư xử như bẽ trên với trẻ em gái; Trẻ em gái cảm thấy và cư xử yếu đuối trước trẻ em trai; Phụ nữ và trẻ em gái cảm thấy bất an ở nơi công cộng.

B. Tác động đến xã hội: Gia tăng bất bình đẳng giữa nam và nữ; Hạn chế tốc độ tăng

trưởng kinh tế do nữ giới không được tham gia vào những ngành nghề nhất định; Gia tăng bạo lực trên cơ sở giới; Thiếu nữ giới trong các vị trí lãnh đạo; Chính sách thiếu thực tế do thiếu tiếng nói của nữ giới.

11. **Tổng kết:** “Chúng ta đã có thể nhận ra nhiều loại định kiến giới khác nhau xung quanh chúng ta và tác động của chúng đến mỗi cá nhân và toàn xã hội. Chúng ta thường nghĩ định kiến giới chỉ ảnh hưởng đến nữ giới, nhưng nam giới cũng bị áp đặt trong những khuôn mẫu của sự nam tính, dẫn đến những hành vi nguy hiểm. Vì những vai trò giới cố định định kiến và chủ quan, bất lợi cho nữ giới, họ thường bị bỏ qua trong nhiều khía cạnh của cuộc sống: kinh tế, xã hội và chính trị.”

HÃY TƯỜNG TƯỢNG TRẺ EM TRAI KHÔNG ĐƯỢC ĐỘNG VIÊN ĐỂ LÀM LÃNH ĐẠO

Cách chúng ta dạy dỗ trẻ em ảnh hưởng đến con người mà các em muốn và sẽ trở thành. Giới hạn ước mơ và khát vọng của trẻ em trai hay trẻ em gái đều đồng nghĩa chúng ta đang lấy mất một nhân tài tiềm năng của đất nước. Hãy xem đoạn phim này dưới góc nhìn “ngược” để thấy thật bất thường khi kìm hãm ước mơ của những nhà lãnh đạo tương lai. Hãy thể hiện sự ủng hộ của bạn và kêu gọi cơ hội bình đẳng để trẻ em trai và trẻ em gái đều có thể phát huy khả năng lãnh đạo qua <https://how-abnormal.antoan.org>

HÃY TƯỜNG TƯỢNG NAM GIỚI BỊ QUÁY RỐI TÌNH DỤC VÀ LUÔN CẢM THẤY BẤT AN

Hãy xem đoạn phim này bằng góc nhìn “ngược” để thấy những điều thường tình mới thật... bất thường. Một nghiên cứu gần đây của ActionAid Việt Nam cho thấy 87% phụ nữ và trẻ em gái ở Việt Nam từng bị quấy rối tình dục dưới các hình thức bị huýt sáo, chọc ghẹo thiếu đứng đắn về ngoại hình, cổ tình nhìn và động chạm thân thể. Hãy lên tiếng để chấm dứt mọi hành vi quấy rối tình dục bằng cách ký vào mẫu cam kết tại <https://how-abnormal.antoan.org>

Chuỗi phim được thực hiện với sự hỗ trợ của Innovation Fund, UNDP và UNFPA Việt Nam. Phim tháng 9 (Cinesept) là nhà sản xuất chuỗi phim này.

HÃY TƯỜNG TƯỢNG NAM GIỚI LÀM MỌI VIỆC NHÀ

Nữ giới thường được kỳ vọng phải đảm đang, tháo vát trong việc nhà và chăm sóc chồng, con và gia đình nhà chồng, đồng thời vẫn phải lao động và có một nguồn thu nhập. Hãy xem đoạn phim này bằng góc nhìn “ngược” để nhận thấy những nghịch lý đang tồn tại giữa nam giới và nữ giới. Chúng tôi mong muốn nam giới và nữ giới cùng chia sẻ việc nội trợ và chăm sóc con cái một cách cân bằng. Hãy thể hiện sự ủng hộ của bạn và lên tiếng vì bình đẳng giới ngay bây giờ qua <https://how-abnormal.antoan.org>

TƯỜNG TƯỢNG CÁC CẬU BÉ KHÔNG ĐƯỢC CHÀO ĐỜI

Hành vi lựa chọn giới tính khi sinh là nguyên nhân của sự mất cân bằng giới tính trong dân số. Khoảng 117 triệu phụ nữ và trẻ em gái được cảnh báo “bị thiếu” ở Châu Á, bao gồm Việt Nam vì hành vi này. Ở một số khu vực tại Việt Nam, tỷ lệ bé trai trên bé gái khi sinh là 120/100. Nghiên cứu cho thấy, với tỷ lệ này đến năm 2050, nam giới sẽ nhiều hơn nữ giới 4.5 triệu người. Dự báo này sẽ tác động lớn đến cuộc sống gia đình và xã hội trong tương lai. Hãy xem đoạn phim về hành vi lựa chọn giới tính khi sinh này bằng góc nhìn “ngược” để nhận ra những điều bình thường mới thật... bất thường. Hãy thể hiện sự ủng hộ của bạn và lên tiếng để chấm dứt hành vi này ngay bây giờ qua <https://how-abnormal.antoan.org>

Bước đi quyền lực

Hình thức: Hoạt động nhóm lớn và thảo luận

MỤC TIÊU

Hiểu chế độ gia trưởng như là một sự bất bình đẳng về quyền lực giữa nam giới và nữ giới.

Tìm hiểu xem chế độ gia trưởng tác động như thế nào đến các quyền khác nhằm hạn chế quyền con người của một số người.

CHUẨN BỊ

Chuẩn bị một bộ thẻ nhân vật (1 thẻ mỗi người tham gia) có thể thay đổi các nhân vật để phù hợp với hoàn cảnh thực tế.

Chuẩn bị một không gian mở đủ lớn cho người tham gia thực hiện bài tập.

Treo một tờ giấy trắng khổ to trên tường hoặc sử dụng một bảng đen hoặc bảng phấn.

THỜI GIAN

60 phút

CHÚ Ý

Hoạt động này sẽ đạt hiệu quả hơn khi phù hợp với hoàn cảnh tại địa phương, nơi thực hiện tập huấn. Hãy cố gắng thay đổi các thẻ nhân vật linh hoạt để áp dụng những hoàn cảnh thực tế của người tham gia. Ví dụ: chọn một dân tộc thiểu số cụ thể hoặc chọn tên những chính trị gia nổi tiếng có thật.

Khái niệm chính: Đối xử phân biệt, Quyền con người

- 1. **Giải thích cho người tham gia:** “Hoạt động này sẽ giúp chúng ta hiểu hơn về chế độ gia trưởng và quyền lực có thể tác động như thế nào tới việc hạn chế quyền của một số người”
- 2. **Yêu cầu tất cả người tham gia** đứng xếp một hàng dọc hoặc ngang, tùy thuộc vào địa điểm thực hiện bài tập. Đưa cho mỗi người tham gia một thẻ nhân vật và yêu cầu họ giữ kín tên nhân vật được viết trong thẻ của mình.

- 3. **Giải thích cho người tham gia:** “Đối với hoạt động này, chính bạn sẽ trở thành những nhân vật được ghi trong thẻ. Tôi sẽ lần lượt đọc một số câu nói. Đối với mỗi câu, tôi muốn bạn suy nghĩ thật kỹ rằng câu nói đó đúng hay sai đối với hoàn cảnh nhân vật mà bạn đang đóng vai. Nếu bạn nghĩ câu nói đó đúng với hoàn cảnh nhân vật, hãy bước lên một bước. Nếu sai, bạn hãy đứng nguyên tại chỗ. Bạn có thể yêu cầu trợ giúp nếu bạn không chắc chắn về một câu nói cụ thể nào đó.”

- 4. **Lần lượt đọc mỗi câu sau đây** và cho những người tham gia thời gian để di chuyển nếu những tuyên bố đó phù hợp với hoàn cảnh nhân vật của họ:
 - A. Tôi đã có hoặc sẽ có cơ hội để hoàn thành việc học tập của mình
 - B. Tôi không phải lo lắng về bữa ăn tối của mình ở đâu và như thế nào
 - C. Tôi có thể kiếm đủ tiền để sống một cách thoải mái

- D. Tôi có thể tìm một công việc mới một cách dễ dàng
- E. Tôi có thể kiểm soát thời gian rảnh rỗi và đi chơi với người mà tôi muốn
- F. Tôi có thể từ chối quan hệ tình dục nếu tôi không muốn
- G. Tôi có thể thương lượng quan hệ tình dục an toàn hơn với người yêu của tôi
- H. Tôi có thể cởi mở về vấn đề giới tính của mình.
- I. Tôi có thể xác định khi nào và bao nhiêu con tôi muốn có.
- J. Nếu tôi có vấn đề sức khỏe, tôi có thể yêu cầu sự trợ giúp mà tôi cần ngay lập tức.
- K. Tôi có thể rời bỏ người yêu của tôi nếu anh ta hoặc cô ta đe dọa sự an toàn của tôi
- L. Nếu tôi đối mặt với một tội ác chống lại tôi, cảnh sát sẽ lắng nghe trường hợp của tôi.
- M. Tôi có thể đi với cảnh sát và không lo lắng về việc phải trả tiền hối lộ.
- N. Tôi có thể đi bộ xuống một đường phố vào ban đêm và không lo lắng về sự an toàn của tôi.
- O. Tôi được tôn trọng bởi hầu hết các thành viên trong xã hội.
- P. Tôi kiểm soát vấn đề tài chính của riêng mình
- Q. Tôi được xã hội chấp nhận với giới tính thật sự của mình.

- 5. **Khi bạn đọc xong tất cả các câu nói**, yêu cầu các bạn tham gia tiết lộ nhân vật mà họ đang đóng vai.
- 6. **Yêu cầu người tham gia vẫn tiếp tục đứng nguyên tại chỗ** và sử dụng những câu hỏi sau đây để thảo luận.
 - A. Khi đứng ở vị trí này bạn cảm thấy như thế nào?
 - B. Bạn có đồng ý với vị trí mà những người khác đứng không ? Nếu không, tại sao?
 - C. Nếu bạn không di chuyển, hoặc di chuyển rất ít, bạn có cảm giác như thế nào với vị trí những người khác? Bạn có cảm thấy ổn không khi mà bạn đứng cách khá xa so với người khác? Lỗi là của ai và cái gì khiến bạn phải đứng ở vị trí này?
 - D. Nếu bạn di chuyển rất nhiều, bạn cảm thấy như thế nào khi mình đứng trước người khác xa đến vậy? Bạn có cảm thấy điều này là đúng khi bạn đứng cách xa những người khác? Vì sao bạn lại có thể bước xa như thế này ?
 - E. Bạn thấy có sự bất bình đẳng giữa các nhân vật trong hoạt động này?
 - F. Tại sao sự bất bình đẳng này tồn tại?
 - G. Điều gì sẽ cần phải xảy ra trong xã hội của chúng ta để tất cả mọi người trong nhóm này có thể đứng ngang nhau, với mức độ bình đẳng về quyền như nhau?

- 7. **Yêu cầu các bạn tham gia nộp thẻ nhân vật và ngồi thành một vòng tròn.** Khuyến khích một số tình nguyện viên chia sẻ cảm giác của họ khi được trở lại đúng vai trò của mình. Làm thế nào để so sánh quyền của mình với quyền của nhân vật đã đóng?
- 8. **TÓM TẮT:** “ Có rất nhiều cách để một số người có nhiều sức mạnh và quyền lực hơn những người khác. Và cũng có nhiều cách để quyền lực có thể được sử dụng để hỗ trợ một số người và cùng lúc quyền lực này cũng đang làm tổn thương một số khác. Chế độ gia trưởng cũng như phân biệt chủng tộc, kỳ thị người đồng tính và bóc lột kinh tế là một trong những cách thể hiện của việc một nhóm người đã có đặc quyền hơn nhóm khác. Sự thật là có một số người có ít sức mạnh và quyền lực hơn những người khác bởi họ phải chịu rất nhiều hình thức phân biệt đối xử. Như chúng ta thấy trong hoạt động vừa rồi, người vợ giàu có của một chính trị gia vẫn phải đối mặt với một số vấn đề về giới, nhưng cô ấy không phải đối mặt với một sự đàn áp tương tự mà một người di cư đã từng trải qua. Quyền lực là một công cụ mạnh mẽ và quan trọng và việc nhận thức được ảnh hưởng của quyền lực đối với mọi người trong xã hội là rất quan trọng. Vì vậy chúng ta cần phải hành động ngay để đảm bảo rằng mọi người đều được đối xử công bằng và tôn trọng.

Thẻ nhân vật đề xuất

1. NAM CHÍNH TRỊ GIA	2. NỮ CHÍNH TRỊ GIA
3. VỢ CỦA CHÍNH TRỊ GIA	4. NỮ CEO
5. NAM CEO	6. NỮ LÁI XE LÀM VIỆC CHO CEO NỮ
7. NỮ CÔNG NHÂN LÀM VIỆC TRONG NHÀ MÁY	8. NAM CÔNG NHÂN LÀM VIỆC TRONG NHÀ MÁY
9. NỮ BÁN HÀNG RONG	10. NAM BÁN HÀNG RONG
11. NAM LÁI XE TAXI	12. NỮ LÁI XE TAXI
13. NAM THẤT NGHIỆP, LÀ NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ DI CƯ LÊN THÀNH PHỐ	14. NỮ THẤT NGHIỆP, LÀ NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ, DI CƯ LÊN THÀNH PHỐ
15. NỮ THẤT NGHIỆP VÀ VÔ GIA CƯ	16. NAM THẤT NGHIỆP, VÔ GIA CƯ
17. NỮ HÀNH NGHỀ MUA BÁN DÂM	18. NGƯỜI CHUYỂN GIỚI NAM SANG NỮ
19. NAM ĐỒNG TÍNH MỘT CÁCH CÔNG KHAI, LÀM VIỆC VỚI TƯ CÁCH LÀ TRƯỞNG PHÒNG TÀI CHÍNH	20. NỮ ĐỒNG TÍNH, LÀM VIỆC VĂN PHÒNG
21. TRẺ VỊ THÀNH NIÊN, 12 TUỔI, VÔ GIA CƯ	22. MỘT BÀ MẸ ĐÃ KẾT HÔN CỦA 3 ĐỨA TRẺ, NGHỀ NGHIỆP LÀM NGƯỜI GIÚP VIỆC
23. NAM NHÂN VIÊN CÔNG SỞ, ĐÃ KẾT HÔN, CÓ 2 CON	24. NỮ Y TÁ
25. NỮ BÁC SĨ	26. NAM, LANG THANG, 10 TUỔI
27. NỮ, LANG THANG, 10 TUỔI	28. NAM, THẤT NGHIỆP, BỊ MÙ
29. NAM, 30 TUỔI, MỠI MẶN HẠN TÙ	30. NAM BÁC SĨ
31. SINH VIÊN NỮ, LÀM THÊM TẠI QUÁN KARAOKE	32. SINH VIÊN NAM, LÀM THÊM TẠI QUÁN KARAOKE
33. NỮ, 30 TUỔI, BỊ LIỆT NỬA NGƯỜI SAU MỘT TAI NẠN	34. NAM, HÀNH NGHỀ BÁN DÂM
35. NỮ, THỢ XÂY	36. NAM THỢ XÂY
37. NAM, CÔNG AN	38. NỮ, LAO CÔNG

Phụ nữ làm lãnh đạo và tham gia chính trị

GIỚI THIỆU

Ở những phần trước, chúng ta đã được biết phụ nữ không được tham gia một cách bình đẳng trong nhiều mặt của đời sống. Ở phần này, chúng ta sẽ nghiên cứu xem quan niệm gia trưởng và vai trò giới có tính phân biệt đối xử đã cản trở phụ nữ khỏi các vị trí lãnh đạo các cấp trong khu vực nhà nước như thế nào. Chúng ta sẽ cùng tìm hiểu tình hình đại diện của phụ nữ Việt Nam hiện tại, những mục tiêu quốc tế và quốc gia đã được đặt ra nhằm xóa bỏ sự phân biệt đối xử chống lại phụ nữ, cũng như lý do cần phải có sự đại diện bình đẳng của phụ nữ trong các vị trí lãnh đạo.

MỘT VÀI ĐIỂM CHÍNH CỦA BÀI HỌC

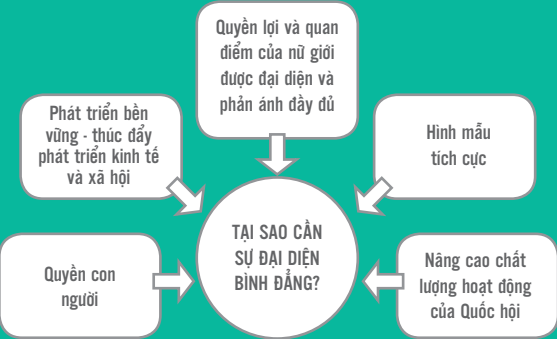
SỰ ĐẠI DIỆN CỦA NỮ GIỚI TRONG CHÍNH PHỦ VÀ NỀN CHÍNH TRỊ TRONG CHÍNH PHỦ VÀ NỀN CHÍNH TRỊ?

Phụ nữ không được đại diện đủ trong tất cả các vị trí lãnh đạo. Trong Quốc hội Việt Nam, tỷ lệ đại diện nữ đã sụt giảm trong 10 năm qua trong khi đó, tỷ lệ này trên toàn thế giới đang tăng lên. Trong Quốc hội và Hội đồng Nhân dân các cấp ở Việt Nam, có ít phụ nữ nắm giữ các vị trí lãnh đạo và chuyên trách. Trong chính phủ nhiệm kỳ 2016-2021, chỉ có một bộ trưởng là nữ - con số này khiến Việt Nam nằm trong số 30 nước xếp hạng thấp nhất thế giới về lãnh đạo nữ.

CÓ NHỮNG MỤC TIÊU TRONG NƯỚC VÀ QUỐC TẾ NÀO VỀ TỶ LỆ ĐẠI DIỆN NỮ?

Việt Nam đã phê chuẩn Công ước về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ (CEDAW), thông qua Tuyên bố và Chương trình hành động Bắc Kinh và các Mục tiêu Phát triển Bền vững đến năm 2030 (SDGs) – tất cả đều kêu gọi các biện pháp cụ thể để đạt được sự đại diện bình đẳng giữa nam và nữ trong các cơ quan dân cử. Việt Nam đã và đang cho thấy cam kết của mình bằng cách đặt ra nhiều mục tiêu trong đó có mục tiêu tối thiểu 35% đại biểu Quốc hội và Hội đồng Nhân dân nhiệm kỳ 2016-2021 là phụ nữ.

NHỮNG LÝ DO CẦN PHẢI CÓ SỰ ĐẠI DIỆN BÌNH ĐẲNG CỦA PHỤ NỮ TRONG CÁC VỊ TRÍ LÃNH ĐẠO

Phụ nữ làm lãnh đạo và tham gia chính trị

Hình thức hoạt động: Câu hỏi trắc nghiệm và thảo luận nhóm lớn

MỤC TIÊU

Hiểu về tình hình đại diện hiện tại của phụ nữ Việt Nam trong các vị trí lãnh đạo

Tăng cường khả năng tranh luận để ủng hộ nâng cao sự đại diện của phụ nữ trong các cơ quan dân cử

CHUẨN BỊ

In và photo các câu hỏi

THỜI GIAN

60

phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích với người tham gia** “Phần này sẽ giúp chúng ta khám phá xem sự đại diện của nữ giới trong các vị trí lãnh đạo. Dù đã có những mục tiêu cụ thể, Việt Nam vẫn chưa đạt được sự đại diện bình đẳng giữa nam và nữ và điều này có tác động lớn đến chất lượng và khả năng bao trùm của luật, chính

sách và các quy trình. Chúng ta sẽ cùng suy nghĩ và tìm ra các lý lẽ để thuyết phục rằng cần phải có sự đại diện bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ.”

2. Yêu cầu người tham gia bắt cặp với một người khác và hoàn thành các câu hỏi trắc nghiệm

Từ khóa: lãnh đạo nữ, quyền con người, quyền tham chính

3. Sau 10 phút, ở từng câu hỏi, bạn yêu cầu người tham gia chia sẻ câu trả lời của mình. Để hoạt động tương tác hấp dẫn hơn, bạn có thể chuẩn bị các phần thưởng nhỏ cho các cặp có câu trả lời đúng. Hãy cố gắng không để mình bị kẹt trong các phần liên quan đến số liệu mà bỏ qua các xu hướng, sự thay đổi,

và thực tế rằng sự đại diện của nữ giới hiện đang không đầy đủ trong các vị trí lãnh đạo.

4. **Tóm tắt:** “Nhu chúng ta đã thấy, hiện tại ở Việt Nam, sự đại diện của nữ giới hiện đang không đầy đủ ở tất cả các cấp lãnh đạo trong nền chính trị, cũng như trong chính phủ. Điều này đồng nghĩa với việc phụ nữ có ảnh hưởng rất hạn chế đến quá trình xây dựng luật và chính sách, nhu cầu và quyền lợi của phụ nữ không được phản ánh đầy đủ.”
5. Chia lớp thành các nhóm 6-8 người tùy thuộc vào số lượng thành viên trong lớp. Yêu cầu mỗi nhóm thảo luận và liệt kê tất cả các lý do và cơ sở để cần phải có sự đại diện bình đẳng của phụ nữ và nam giới trong các vị trí lãnh đạo. Khi các nhóm đã liệt kê xong, yêu cầu các nhóm chọn ra ba lý do mà nhóm cho rằng là quan trọng nhất. Yêu cầu nhóm viết ba lý do đó lên bảng giấy. Giới hạn phần bài tập này trong 15 phút.
6. Sau khi các nhóm đã viết lên bảng xong, mỗi nhóm lên trình bày ba lý do quan trọng nhất để cần phải có sự đại diện bình đẳng.
7. **Tổng kết:** “Có nhiều lý do khiến chúng ta cần phải đảm bảo sự tham gia bình đẳng của phụ nữ và nam giới trong các vị trí có ảnh hưởng. Các bạn đã đề cập đến nhiều lý lẽ và ý tưởng. Tôi sẽ tóm tắt các ý kiến đó thành các lý do chính sau:

Công bằng – Phụ nữ chiếm một nửa dân số. Vì thế nắm giữ một nửa các vị trí ra quyết định là quyền của phụ nữ.

Trải nghiệm – Phụ nữ có những trải nghiệm khác nam giới do những đặc điểm xã hội và sinh học khác biệt. Phụ nữ cần nắm giữ những vai trò có ảnh hưởng để những trải nghiệm và góc nhìn của riêng họ thực sự phát huy giá trị

Lợi ích – Phụ nữ và nam giới có những lợi ích khác nhau. Vì thế sẽ hiệu quả và hợp lý hơn nếu mỗi giới có thể đại diện cho chính lợi ích của mình

Phát triển bền vững – Ở những nghị viện mà phụ nữ có tiếng nói mạnh mẽ hơn, nhiều chính sách và luật bảo vệ con người và môi trường được xây dựng hơn là ở những nghị viện có tỷ lệ đại biểu nữ thấp

Tăng trưởng kinh tế – Ở vị trí lãnh đạo, phụ nữ có sự chỉ đạo tân tiến trong môi trường cạnh tranh, từ đó thúc đẩy tăng trưởng và ổn định kinh tế

Hình mẫu tích cực - Có nhiều lãnh đạo nữ hơn trong các cơ quan nhà nước sẽ đặt ra tiêu chuẩn cho các cơ quan khác

8. **Kêu gọi hành động:** Có nhiều cách để chúng ta tạo ra một môi trường thúc đẩy sự đại diện bình đẳng giữa nam và nữ. Trước tiên, phụ nữ cần nhận thức được quyền của mình trong việc nắm giữ các vị trí chính trị và lãnh đạo. Thứ hai, chúng ta cần nâng cao sự tự tin của phụ nữ để họ dám thể hiện mình, thử thách bản thân và nhìn nhận chính mình như những nhà lãnh đạo thực thụ. Cuối cùng và cũng là quan trọng nhất, chúng ta cần thay đổi thái độ và hành động của những “người gác cổng”, từ đó tạo ra cơ hội bình đẳng cho cả nữ giới và nam giới, cũng như phá vỡ những rào cản kìm hãm sự tiến bộ của phụ nữ.

Phụ nữ và lãnh đạo ở Việt Nam

Câu hỏi trắc nghiệm

HƯỚNG DẪN: bạn hãy cùng một thành viên khác trả lời các câu hỏi sau để kiểm tra kiến thức của mình về nữ giới và lãnh đạo ở Việt Nam.

CƠ QUAN DÂN CỬ

1. Bao nhiêu % đại biểu Quốc hội khóa XIV nhiệm kỳ 2016-2021 là nữ giới?
a) 12.2% b) 24.4% c) 26.7% d) 43%
2. Bao nhiêu trong số 9 Ủy ban và 1 Hội đồng của Quốc hội khóa XIII (2011-2016) và khóa XIV (2016-2021) do nữ giới đứng đầu?
a) 1 b) 2 c) 5 d) 7
3. Tỷ lệ đại diện nữ trong Quốc hội tăng hay giảm từ năm 1997?
a) Tăng b) Giảm
4. Ở cấp tỉnh, bao nhiêu % đại biểu Hội đồng Nhân dân khóa 2016-2021 là nữ giới?
a) 14% b) 20% c) 26% d) 40%
5. Ở nhiệm kỳ 2011-2016, bao nhiêu % Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh do nữ giới đứng đầu?
a) 3% b) 13% c) 20% d) 25%
6. Mục tiêu mà chính phủ Việt Nam đã đặt ra về tỷ lệ đại diện nữ trong Quốc hội và Hội đồng Nhân dân các cấp đến năm 2016 là bao nhiêu %?

- a) Tối thiểu 25% b) Tối thiểu 35%
c) Tối thiểu 45% d) Tối thiểu 55%

CƠ QUAN HÀNH CHÍNH

7. Nữ giới hiện nắm giữ bao nhiêu % vị trí hàm Vụ trưởng trong Chính phủ nhiệm kỳ XIII (2011-2016)?
a) 9% b) 18% c) 29% d) 49%
8. Nữ giới hiện nắm giữ bao nhiêu % vị trí hàm Phó Vụ trưởng trong Chính phủ nhiệm kỳ XIII (2011-2016)?
a) 9% b) 18% c) 29% d) 49%
9. Trong khóa XIV có bao nhiêu nữ Bộ trưởng trong Chính phủ nhiệm kỳ XIII (2011-2016) và nhiệm kỳ XIV (2016-2021)?
a) 1 b) 3 c) 5 d) 8
10. Trong khóa XIII bao nhiêu % Thứ trưởng là nữ giới?
a) 8% b) 16% c) 32% d) 42%

ĐÁP ÁN

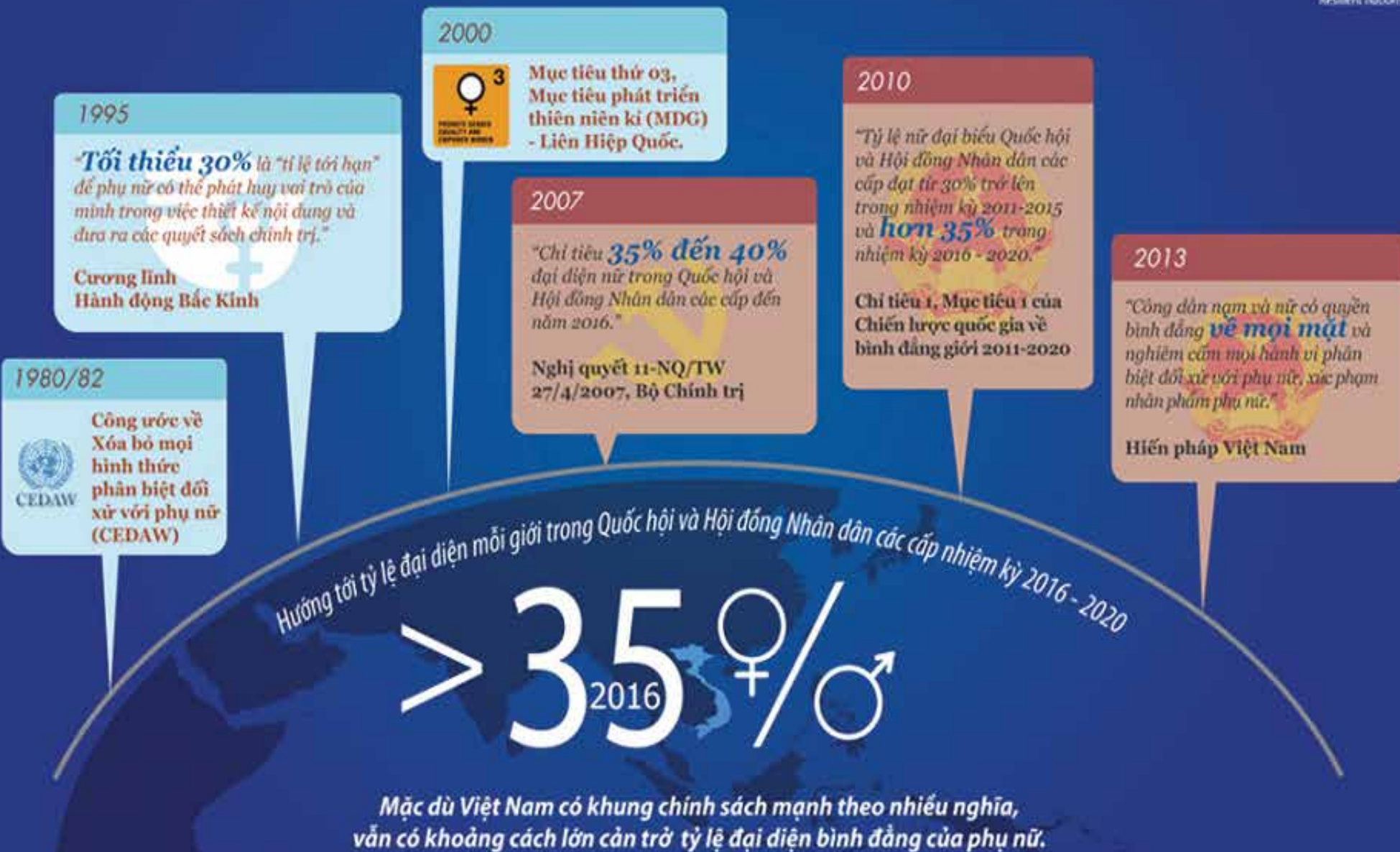
1. b) 26.7% - Trong Quốc hội khóa XIV, 133/496 đại biểu là nữ giới. Ở nhiệm kỳ trước, 122/500 (24.4%) là nữ giới.
2. b) 2 - Trong Quốc hội khóa XIII, chỉ có một chủ nhiệm ủy ban là nữ – bà Trương Thị Mai, Chủ nhiệm Ủy ban các Vấn đề Xã hội của Quốc hội. Trong khóa XIV, có hai chủ nhiệm ủy ban là nữ: bà Nguyễn Thúy Anh, Chủ nhiệm Ủy ban các Vấn đề Xã hội của Quốc hội; và bà Lê Thị Nga, Chủ nhiệm Ủy ban Tư pháp Quốc hội.
3. b) Giảm nhẹ - Năm 1997, tỷ lệ đại diện nữ trong Quốc hội là 26%, năm 2002 là 27%, năm 2007 là 26%, và năm 2011 là 24%.
4. c) 26% - Trong nhiệm kỳ 2016-2021, 26.42% đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh là nữ giới.
5. a) 3% - Trong nhiệm kỳ 2011-2016, chỉ 3% Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh do nữ giới đứng đầu.
6. b) Tối thiểu 35% - Nghị quyết 11 của Bộ Chính trị và Chiến lược Quốc gia về Bình đẳng giới đã đặt ra mục tiêu tối thiểu 35% đại biểu Quốc hội khóa XIV là nữ giới.
7. a) 9% - Nữ giới chỉ nắm giữ 9% các vị trí hàm Vụ trưởng
8. b) 18% - Nữ giới chỉ nắm giữ 18% các vị trí hàm Phó Vụ trưởng
9. a) 1 - Trong khóa XIII, có 2 nữ Bộ trưởng – đó là Bộ trưởng Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, và Bộ trưởng Bộ Y tế. Trong khóa XIV, chỉ có một nữ Bộ trưởng – đó là Bộ trưởng Bộ Y tế.
10. b) 16% - Trong khóa XIII, 16% Thứ trưởng là nữ giới.

CAM KẾT CỦA VIỆT NAM VÌ BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG CHÍNH TRỊ

Ngay đầu thập niên 1980, song hành với thực hiện Đổi Mới đất nước, Việt Nam đã thể hiện cam kết của mình trong việc đảm bảo bình đẳng giới đặc biệt trong lĩnh vực chính trị. Cho đến nay, Việt Nam đã ban hành nhiều luật, chính sách và phê chuẩn nhiều cam kết quốc tế nhằm thực thi mục tiêu này, tiêu biểu là...

Empowered lives.
Resilient nations.

SỰ ĐẠI DIỆN CỦA PHỤ NỮ VIỆT NAM TRONG QUỐC HỘI VÀ HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN CÁC CẤP

Empowered lives.
Resilient nations.

QUỐC HỘI

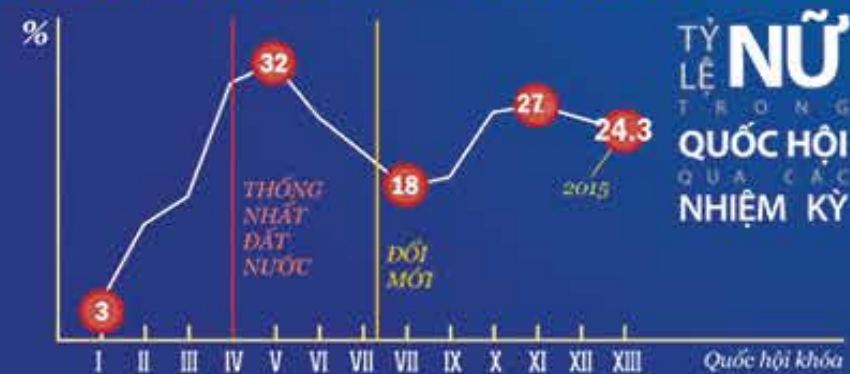
Được bầu
500
đại biểu

Nhiệm kỳ
5
năm

Họp
2
phiên
1
năm

CƠ QUAN ĐẠI BIỂU CAO NHẤT CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM

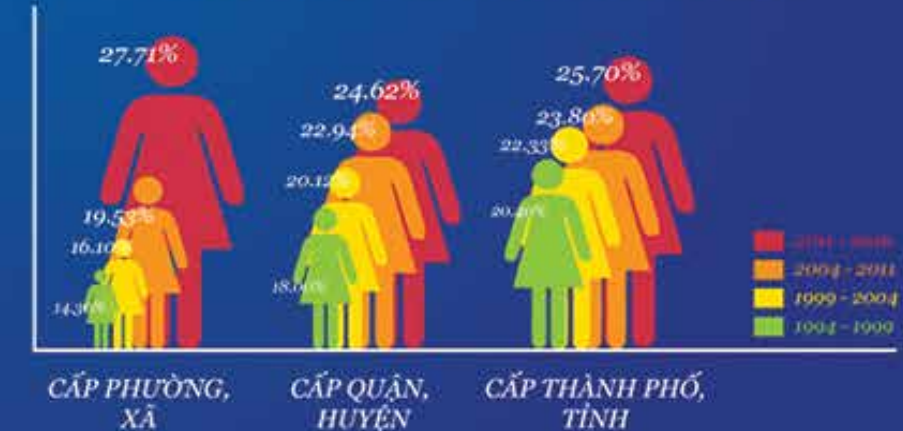
CƠ QUAN QUYỀN LỰC NHÀ NƯỚC CAO NHẤT CỦA NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM TRONG QUỐC HỘI KHÓA XIII NHIỆM KỲ 2011-2016, **122 GHẾ THUỘC VỀ PHỤ NỮ**

TỶ LỆ NỮ GIỚI TRONG QUỐC HỘI XẾP HẠNG THẾ GIỚI NĂM 2015*

TỶ LỆ ĐẠI DIỆN NỮ Ở HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN CÁC CẤP

"TRẦN KÍNH" VÀ "TƯỜNG KÍNH" TRONG QUỐC HỘI VIỆT NAM KHÓA XIII (2011-2016)

Hình ảnh dưới dạng tỷ lệ dựa trên con số thực tế.

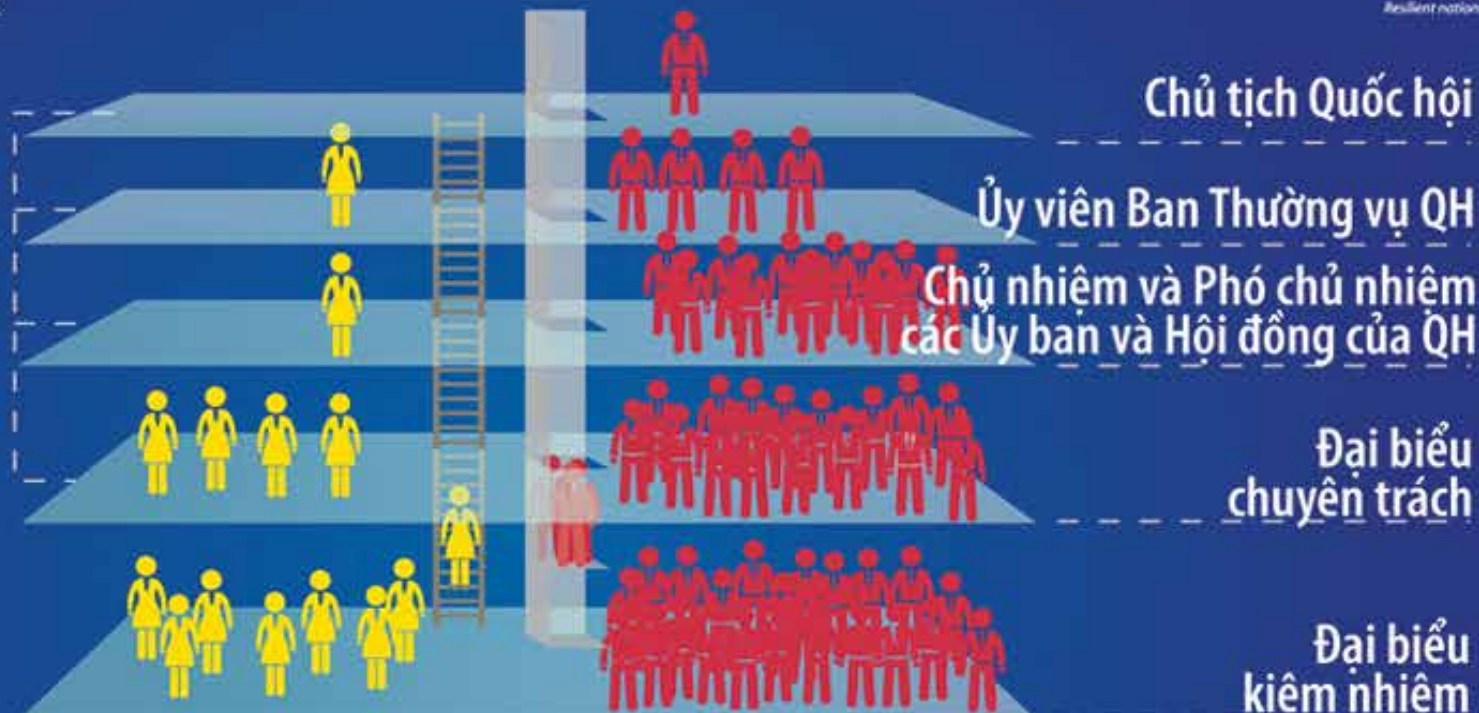

TRẦN KÍNH

Là rào cản vô hình được dựng lên bởi những định kiến cản trở phụ nữ nắm giữ những vị trí quản lý cấp cao.

TƯỜNG KÍNH

Là rào cản vô hình áp đặt sự phát triển nghề nghiệp của phụ nữ vào những lĩnh vực cụ thể.

MỘT SỐ ỦY BAN VÀ HỘI ĐỒNG CỦA QUỐC HỘI

NHỮNG TRỞ NGẠI HẠN CHẾ CƠ HỘI PHÁT TRIỂN SỰ NGHIỆP CHÍNH TRỊ CỦA PHỤ NỮ VIỆT NAM

Chương hai:

Bạo lực với phụ nữ và trẻ em gái

Giới thiệu

Bạo lực với phụ nữ (BLĐVPN) là một vấn đề nghiêm trọng trên toàn thế giới và ở Việt Nam. Chương này sẽ tìm hiểu xem chế độ gia trưởng, mối quan hệ quyền lực và sự phân biệt đối xử theo vai trò giới mà chúng ta đã đề cập đến ở chương 1 có thể kết hợp với nhau để tạo thành các môi trường bất bình đẳng và không an toàn cho phụ nữ như thế nào. Chúng ta cũng sẽ tìm hiểu những vai trò quan trọng mà mỗi chúng ta sẽ đảm nhiệm trong việc gây ảnh hưởng và ngăn ngừa bạo lực với phụ nữ ra sao.

NHỮNG ĐIỂM CẦN NHỚ

ĐỊNH NGHĨA VỀ BLĐVPN

Liên hợp quốc (LHQ) định nghĩa BLĐVPN là « bất kỳ hành động bạo lực trên cơ sở giới nào dẫn đến hoặc có khả năng dẫn đến những tổn hại về thể chất, tình dục và tâm lý hoặc làm tổn thương phụ nữ, bao gồm cả những đe dọa thực hiện những hành động này, ép buộc hoặc tước đoạt quyền tự do của phụ nữ cho dù xảy ra ở trong đời sống riêng tư hay nơi công cộng » [LHQ, 1993]

Nói cách khác, bạo lực có thể là bạo lực thể chất, tâm lý, tình dục hoặc kinh tế. Bạo lực xảy ra bất kỳ lúc nào khi người này khiến người khác phải chịu đựng, tổn thương hoặc đau đớn.

BLĐVPN được pháp luật quốc tế coi là sự vi phạm cơ bản quyền con người của phụ nữ cơ bản và là hình thức rõ rệt nhất của phân biệt về giới.

BẠO LỰC VỚI PHỤ NỮ CÓ QUAN HỆ NHƯ THẾ NÀO VỚI GIỚI, CHẾ ĐỘ GIA TRƯỞNG VÀ QUYỀN LỰC

Như đã thảo luận trong chương I, sự phân chia quyền lực không bình đẳng giữa nam và nữ tạo ra hệ thống gia trưởng nơi mà quyền của phụ nữ bị áp bức và phụ nữ trở nên dễ bị bóc lột và phân biệt đối xử. Có nguồn gốc sâu xa từ bất bình đẳng giới, hệ thống này cho phép nam giới sử dụng quyền lực áp đặt lên phụ nữ. Điều này tạo cơ hội

cho bạo lực diễn ra, bất kể là bạo lực thể chất, kinh tế, tình dục hay tâm lý.

TỔN THẤT VÀ TÁC ĐỘNG CỦA BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ

BLVPN gây tổn thương tất cả mọi người, không chỉ riêng nạn nhân. Khi phụ nữ bị bạo lực, gia đình, cộng đồng và toàn bộ đất nước sẽ bị ảnh hưởng tiêu cực về tâm lý cũng như chịu những tổn thất về kinh tế. Theo tính toán của LHQ dựa trên số liệu điều tra của Tổng cục thống kê, ước tính ở cấp vĩ mô về tổn thất do BLGD gây ra chiếm đến 1,41% tổng thu nhập quốc nội (GDP) của Việt Nam năm 2010. Tác động của BLGD đến năng suất lao động suy giảm chiếm tới 1,78% GDP và gần 38% ngân sách chính phủ cần chi cho y tế vào năm 2011. (Trích trong Báo cáo Hoàn thiện về Ước tính thiệt hại kinh tế do Bạo lực gia đình đối với phụ nữ tại Việt Nam, UN 2012).

Ví dụ về tác động của bạo lực (4 vòng tròn ảnh hưởng: vòng màu trắng: Phụ nữ bị bạo lực, Vòng màu hồng: Trẻ em phải bỏ học hoặc lớn lên với tâm lý coi bạo lực là bình thường; Vòng màu cam: Cộng đồng mất đi thu nhập; Vòng màu đen: Đất nước phải chịu gánh nặng về chi phí về chăm sóc y tế, chi phí cho cảnh sát và pháp lý.

BẠO LỰC VỚI PHỤ NỮ LÀ VẤN ĐỀ TOÀN CẦU VÀ PHỨC TẠP

BLVPN có thể ảnh hưởng đến phụ nữ bất kể quốc gia, dân tộc, mức thu nhập hay tôn giáo nào. Phụ nữ ở bất kỳ lứa tuổi nào cũng có thể bị bạo lực, ngay từ trước khi sinh ra [tình trạng nạo phá thai nhi nữ] đến khi về già.

Điều quan trọng là chúng ta phải ghi nhớ rằng đây không phải là vấn đề đơn giản có thể giải quyết bằng một biện pháp cụ thể. Việc chấm dứt BLVPN đòi hỏi sự thay đổi cơ bản và dài hạn ở tất cả các cấp độ bao gồm cá nhân, gia đình, cộng đồng và quốc gia để giải quyết nguyên nhân gốc rễ của sự phân biệt và bất bình đẳng giới.

AI PHẢI CHỊU TRÁCH NHIỆM CHẤM DỨT BẠO LỰC VỚI PHỤ NỮ

Tất cả mọi người! Bạo lực tác động đến từng cá nhân trong cộng đồng, bao gồm trẻ em, cha mẹ, thầy cô giáo, công chức nhà nước và cả thanh niên. Điều đó có nghĩa là mỗi chúng ta đều có vai trò chấm dứt bạo lực thông qua việc lên tiếng về bạo lực, nâng cao nhận thức hoặc vận động cho sự thay đổi ở bất cứ cấp độ nào. Chương này sẽ bàn kỹ về một số vai trò của chúng ta và giúp chúng ta hiểu được mỗi cá nhân có thể cùng nhau làm gì để chấm dứt bạo lực với phụ nữ.

Vòng tròn ảnh hưởng

Loại hoạt động: Hoạt động và thảo luận nhóm lớn

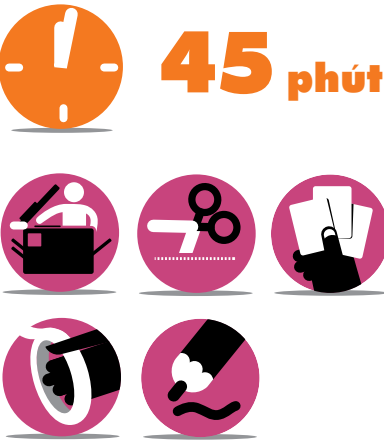
MỤC TIÊU

- Phần này sẽ giúp chúng ta hiểu được
- những suy nghĩ, niềm tin và hành động của người khác có thể dẫn tới hoặc giúp ngăn ngừa bạo lực với phụ nữ như thế nào.
 - bạo lực bị ảnh hưởng bởi các yếu tố khác nhau ở tất cả các cấp độ, từ cá nhân, gia đình đến cộng đồng và quốc gia, và do đó cần phải được giải quyết ở tất cả các cấp độ
- Phần này cũng cung cấp cho chúng ta những ví dụ cụ thể về chiến lược ngăn ngừa bạo lực với phụ nữ

CHUẨN BỊ

Không gian rộng để có thể tạo hình 4 vòng tròn trên sàn bằng băng dính hoặc phấn, Photo và cắt rời các câu nói cho từng nhân vật

THỜI GIAN

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Giải thích cho người tham gia:** “Trong hoạt động này, chúng ta sẽ đóng các vai khác nhau để thể hiện vị trí của chúng ta trong cộng đồng và cách thức chúng ta ảnh hưởng và tác động đến bạo lực”.
- Yêu cầu một nam và một nữ tham gia sau đó giao cho họ biển tên và câu nói của Hồng và Mạnh, những người tham gia chọn các

biển tên và câu nói đi kèm, dùng băng dính dán biển tên lên ngực. Họ có thể đọc trước tờ giấy của mình, nhưng không cho người khác xem. Yêu cầu 2 người đóng vai Hồng và Mạnh đứng vào vòng tròn nhỏ nhất trong cùng.

- Nói với cả lớp rằng:** “Cặp đôi này tên là Hồng và Mạnh – họ là nhân vật chính của hoạt động này. Xin mời hai bạn tự giới thiệu về mình và đọc câu 1 nói về hoàn cảnh của mình.
- Sau khi Hồng và Mạnh giới thiệu về mình, yêu cầu những người tham gia khác:

- A.** Ai có số 3 và số 9, xin mời đứng ở vòng tròn ngay cạnh Hồng và Mạnh.
- B.** Từ 10 đến 26 ở vòng tròn thứ 3
- C.** Từ số 27 đến 35 đứng vòng ngoài cùng.

- Giải thích với người tham gia:** “ Tôi sẽ đề nghị mỗi người tham gia tự giới thiệu về vai mình đóng và đọc câu 1 trong tờ giấy của các bạn hướng về Hồng và Mạnh vì họ là trung tâm của câu chuyện hôm nay. Khi tôi gọi số nào, các bạn sẽ đọc thẻ của mình”
- Bắt đầu bài tập bằng cách chọn bất kỳ người tham gia nào đầu tiên.
- Sau khi những người tham gia đã hoàn thành phần 1 của mình, đặt các câu hỏi thảo luận sau (đảm bảo rằng những người tham gia còn ở vị trí của mình).

- A.** Theo anh/chị, vòng tròn nào có ảnh hưởng đến Hồng và Mạnh nhiều nhất? Tại sao?
 - B.** Có vòng tròn nào không ảnh hưởng tới Hồng và Mạnh? Tại sao có? Tại sao không?
 - C.** Bài tập này nói cho chúng ta biết điều gì về chuẩn mực của cộng đồng, tổ chức, chính sách và những điều khác
- Giải thích với người tham gia:**
 - A.** Mỗi người chịu ảnh hưởng từ nhiều sự kiện và con người mặc dù họ thậm chí không nhận ra điều đó.
 - C.** Con người thường chịu ảnh hưởng nhiều nhất từ những người thân gần nhất của mình.

- Họ ảnh hưởng tới chúng ta trong cuộc sống hàng ngày.
- C.** Thậm chí những người trong cộng đồng không gần gũi với chúng ta như bạn bè hay gia đình cũng có ảnh hưởng đến cách chúng ta nghĩ và hành động.
 - D.** Ảnh hưởng xã hội rộng lớn hơn như truyền thông, luật pháp quốc gia, công ước quốc tế đều ảnh hưởng đến cá nhân mặc dù nó có thể không trực tiếp hoặc ngay lập tức.
 - E.** Xung quanh chúng ta là các vòng tròn ảnh hưởng: gia đình, bạn bè, thành viên cộng đồng và xã hội.

- Giải thích cho người tham gia:** “Bây giờ chúng ta tiếp tục bài tập và lần này khi tôi nói đến số của các bạn, các bạn sẽ đọc câu thứ 2. Bắt đầu bằng yêu cầu người tham gia có số cao nhất đọc thẻ của mình, dần dần đi vào các vòng trong.
- Tiếp tục cho đến khi Mạnh và Hồng hoàn thành câu thứ 2 của mình. Tóm tắt lại bằng cách đặt các câu hỏi:
 - A.** Điều gì sẽ xảy ra khi nhiều người thuyết phục về lợi ích của mối quan hệ không bạo lực?
 - B.** Có ai có vai trò lớn hơn người khác trong việc phòng ngừa bạo lực xảy ra với Hồng không?
 - C.** Chúng ta có thể rút ra bài học gì về các chiến lược hiệu quả để giải quyết bạo lực từ bài tập này?

- Tóm tắt những điểm cơ bản:** “Bài tập này cho chúng ta thấy tầm quan trọng của việc cân nhắc các tầng lớp đa dạng của sự ảnh hưởng trong việc phát triển các chiến lược phòng ngừa bạo lực với phụ nữ. Mỗi vòng tròn ảnh hưởng, gia đình và bạn bè, các thành viên cộng đồng và xã hội đều có tác động đến quyết định của chúng ta và có trách nhiệm đảm bảo quyền và sự an toàn của chúng ta. Hiểu được điều này, chúng ta cũng cần phải nhận ra trách nhiệm và vai trò mà mỗi chúng ta có thể thực hiện trong việc chấm dứt bạo lực xảy ra ở các vòng tròn đang tồn tại trong xã hội của mình”.

(Bài tập được điều chỉnh từ SASA! Của Raising Voices (2008)

Thẻ các câu nói

(Lưu ý: Photo và cắt rời hoặc tự viết)

hoặc

1

Tên tôi là Hồng. Tôi và Mạnh là vợ chồng. Chúng tôi đã rất hòa thuận cho đến gần đây Mạnh quát tháo tôi rất nhiều và thậm chí đôi khi còn đánh tôi. Tôi sợ anh ấy và các con tôi cũng vậy.

.....Gập ở đây

Tên tôi là Hồng. Bây giờ tôi được chồng tôi rất tôn trọng. Chúng tôi cùng nói về những vấn đề của nhau và cùng tìm cách giải quyết. Không còn nỗi sợ hãi trong tim tôi và trong căn nhà của chúng tôi nữa.

2

Tên tôi là Mạnh. Tôi là chồng của Hồng. Dạo gần đây mọi thứ trong gia đình không được suôn sẻ cho lắm. Vợ tôi thường làm tôi cáu và tôi không có lựa chọn nào khác ngoài quát tháo cô ấy. Đôi khi tôi thậm chí còn đánh cô ấy. Tôi nghĩ đây là chuyện thường gặp trong hôn nhân.

.....Gập ở đây

Tên tôi là Mạnh. Tôi đã cam kết với Hồng và các con tôi là tôi sẽ không giải quyết những vấn đề của tôi bằng cách quát tháo hay đánh đập. Gia đình chúng tôi bây giờ hạnh phúc hơn và các con tôi cũng vui hơn.

3

Chúng tôi là cha mẹ của Mạnh. Chúng tôi từ xưa đã được dạy rằng nam giới có thể dạy vợ. Và đó là điều nên làm.

.....Gập ở đây

Chúng tôi là cha mẹ của Mạnh. Bạo lực là không thể chấp nhận được trong gia đình chúng tôi.

4

Tôi là một người bạn của Mạnh. Chúng tôi đi nhậu cùng nhau. Tôi thấy chuyện nam giới uống say và về nhà cáu giận hoặc đá thúng đụng nia là hoàn toàn bình thường.

.....Gập ở đây

Tôi là một người bạn của Mạnh. Khi chúng ta đi nhậu với nhau, tôi khuyên anh không nên uống quá nhiều để không về nhà trong trạng thái say xỉn.

Chú ý:

Hoạt động này có hiệu quả nhất khi các nhân vật gần gũi nhất với người tham gia. Hãy thay thế tên của người nổi tiếng hoặc chính trị gia trong bài tập này với những người cụ thể tại địa phương.

5

Tôi là một người lớn tuổi. Anh tôn trọng tôi và nghe lời khuyên của tôi. Nam giới phải là người ra tất cả các quyết định trong gia đình.

.....Gập ở đây

Tôi là một người lớn tuổi. Tôi khuyên anh nên cùng với gia đình mình ra quyết định.

6

Tôi là họ hàng của Hồng. Tôi chắc chắn rằng chị tôn trọng những quy tắc và chuẩn mực của gia đình.

.....Gập ở đây

Tôi là họ hàng của Hồng. Trong gia đình tôi, chúng tôi không sử dụng bạo lực. Tại sao anh không làm như vậy để gia đình mình hạnh phúc và bình yên.

7

Tôi là thông gia của anh/chị. Anh/chị giờ đây là một thành viên của gia đình chúng tôi nơi mà phụ nữ cần phải giữ im lặng và không phản nản.

.....Gập ở đây

Tôi là thông gia của anh/chị. Trong gia đình này phụ nữ và nam giới có quyền như nhau và không sử dụng bạo lực.

8

Tôi là bạn của Hồng. Hồng và tôi nói với nhau mọi điều. Mọi quan hệ hôn nhân của tôi cũng giống như chị - nam giới là trụ cột gia đình, chúng ta phải chịu đựng việc đó.

.....Gập ở đây

Tôi là bạn của Hồng. Không nhất thiết một người phải là trụ cột gia đình. Vợ chồng có thể và nên cùng ra quyết định.

9

Tôi là hàng xóm của anh/chị. Tôi nghe thấy cãi cọ và đánh đập vào buổi tối nhưng tôi không nói gì cả. Đó không phải việc của tôi.

.....Gập ở đây

Tôi là hàng xóm của anh/chị. Tôi cho anh biết là tôi biết về việc bạo hành và mời anh sang nếu có bất cứ vấn đề gì.

10

Tôi là một thiếu niên. Tôi giữ im lặng – tôi có thể làm gì chứ? Tôi nghĩ đây là cách người lớn giải quyết vấn đề của họ

.....Gập ở đây

Tôi là một thiếu niên. Tôi biết bạo lực chỉ đem lại hậu quả xấu. Tôi hứa sẽ không dùng bạo lực để giải quyết vấn đề khi tôi lớn lên.

11

Tôi là nhà sư. Tôi giữ im lặng. Đức Phật sẽ giải quyết mọi chuyện.

.....Gập ở đây

Tôi là nhà sư. Tôi đã nghiên cứu Phật pháp rất cẩn thận và biết rằng bạo lực là trái ngược với niềm tin của chúng tôi. Và tôi dạy cho các Phật tử về điều này

12

Tôi là nhân viên y tế và chăm sóc sức khỏe. Tôi chăm sóc những người bị thương nhưng không hỏi han gì hết. Đó không phải là trách nhiệm của tôi.

.....Gập ở đây

Tôi là nhân viên y tế và chăm sóc sức khỏe. Chúng tôi tổ chức những buổi hội thảo với những nhà cung cấp dịch vụ sức khỏe khác để hiểu biết thêm về bạo lực và sức khỏe. Chúng tôi hỏi khách hàng về các vấn đề bạo lực mà họ gặp phải.

“Bạo lực là không thể chấp nhận được trong gia đình chúng ta”

13

Tôi là người bán hàng ăn. Tôi thấy những vết bầm tím của cô ấy nhưng không hỏi han gì hết.

.....Gập ở đây

Tôi là người bán hàng ăn. Tôi đến hiệp hội những người bán hàng và nói với họ về việc lập những nhóm nam giới và nữ giới để nói chuyện về các vấn đề gặp phải.

14

Tôi là công an. Nam giới đôi khi không thể tránh khỏi việc sử dụng một chút bạo lực trong gia đình. Đây chỉ là chuyện riêng tư và không liên quan đến chúng tôi.

.....Gập ở đây

Tôi là công an. Tôi giải quyết tất cả những ca bạo lực một cách nghiêm túc bất kể là chúng xảy ra ở đâu và xảy ra với ai.

15

Tôi là nông dân. Tôi nghĩ phụ nữ không bình đẳng với nam giới. Phụ nữ phải nghe lời chồng.

.....Gập ở đây

Tôi là nông dân. Tôi làm một bài trình bày trong cuộc họp hội nông dân về việc phụ nữ và nam giới cùng làm việc để thu hoạch vụ mùa tốt hơn.

16

Tôi là lái xe taxi. Tôi nghĩ thình thoảng nên sử dụng bạo lực với phụ nữ. Nếu không thì phụ nữ họ lại nghĩ rằng họ có thể làm bất cứ điều gì.

.....Gập ở đây

Tôi là lái xe taxi. Tôi nói chuyện với mọi người về nguyên nhân và hậu quả của bạo lực.

Thẻ các câu nói

(Lưu ý: Photo và cắt rời hoặc tự viết)

hoặc

17

Tôi là nhân viên bán hàng. Phụ nữ và nam giới không bình đẳng với nhau. Nếu nam giới muốn tỏ ra là anh ta có nhiều quyền lực hơn, vậy thì đó là số phận của phụ nữ rồi.

Gập ở đây

Tôi là nhân viên bán hàng. Tôi đồng tình với việc phụ nữ và nam giới cân bằng quyền lực trong mối quan hệ. Ở chợ, chúng tôi đều tham gia vào các hoạt động cộng đồng để phòng ngừa bạo lực với phụ nữ và trẻ em gái.

18

Tôi là cán bộ một tổ chức phi chính phủ. Chúng tôi nói với mọi người hãy ngừng việc sử dụng bạo lực vì chỉ có người xấu mới sử dụng bạo lực.

Gập ở đây

Tôi là cán bộ một tổ chức phi chính phủ. Chúng tôi nói với cộng đồng về những điều họ nghĩ về mối quan hệ giữa bạo lực và bất bình đẳng giới. Chúng tôi giúp mọi người nhìn thấy được lợi ích của việc không sử dụng bạo lực.

19

Tôi là lãnh đạo địa phương. Bạo lực trong mối quan hệ là vấn đề riêng tư – tôi không có thời gian giải quyết.

Gập ở đây

Tôi là lãnh đạo địa phương. Bạo lực trong cộng đồng của chúng ta là không chấp nhận được! Trên danh nghĩa luật pháp chúng ta phải chống lại nó!

20

Tôi là dược sĩ. Chị mua thuốc ở hiệu của tôi và xin tôi lời khuyên. Tôi nghĩ phụ nữ cần phải kiên nhẫn và chịu đựng.

Gập ở đây

Tôi là dược sĩ. Khi chị đến mua thuốc cho vết thương của mình tôi khuyên chị đến một nhà tư vấn tâm lý để nói về việc bạo lực.

21

Tôi là bí thư đoàn. Trêu đùa với các bạn gái chỉ để vui mà chẳng có hại gì. Mà thanh thiếu niên chòng ghẹo hay đánh nhau là chuyện bình thường

Gập ở đây

Tôi là bí thư đoàn. Tôi dạy các bạn đoàn viên rằng con trai và con gái đều bình đẳng và quấy rối hay chòng ghẹo là không thể chấp nhận được.

22

Tôi là giáo viên. Tôi thấy một học sinh nam trêu chọc một bạn gái ăn mặc và hành xử như con trai trong lớp, nhưng bạn gái đó đáng bị như vậy, em ấy nên hành xử đúng như con gái thì mới phải.

Gập ở đây

Tôi là giáo viên. Tôi hiểu rằng tất cả trẻ em đều có quyền được giáo dục trong môi trường học tập an toàn, bình đẳng và sẽ có những hành động cụ thể để bảo vệ các em.

23

Tôi là bác sĩ. Tôi khuyên bạn rất nhiều điều nhưng bạo lực không phải là việc của tôi.

Gập ở đây

Tôi là bác sĩ. Tôi hỏi bạn về bạo lực trong mối quan hệ của bạn và giải thích bạo lực có thể dẫn đến sự suy giảm nghiêm trọng về sức khỏe.

24

Tôi là nhân viên công tác xã hội. Tôi thấy bạo lực trong cộng đồng nhưng tôi hầu như chỉ quan tâm đến các ca trẻ em, vì bạo lực giữa nam giới và phụ nữ là rất bình thường.

Gập ở đây

Tôi là nhân viên công tác xã hội. Tôi giải quyết với cả các ca bạo lực với trẻ em và phụ nữ. Khi đến thăm các gia đình, tôi sẽ nói chuyện về những lợi ích của một gia đình không có bạo lực.

25

Tôi là quan tòa. Đôi khi phụ nữ đi kiện cả những ca bạo lực đơn thuần. Tôi bãi bỏ các trường hợp đó.

Gập ở đây

Tôi là quan tòa. Trong tòa án, tôi nhận các ca với thái độ nghiêm túc như nhau. Bạo lực không kể là giữa các cặp đôi hay với người lạ đều là tội ác.

26

Tôi là một chính trị gia. Không có luật pháp cụ thể nào về bạo lực trên đất nước của tôi – đó là vấn đề cá nhân!

Gập ở đây

Tôi là một chính trị gia. Luật pháp của đất nước này quy định rằng không ai có quyền dùng bạo lực với người khác – bất kể mối quan hệ của họ là gì.

29

Tôi là một cán bộ văn phòng LHQ. Tôi giám sát tiến độ của các nước trong việc thực hiện những công ước quốc tế.

Gập ở đây

Tôi là một cán bộ văn phòng LHQ. Bạo lực với phụ nữ và sự dễ bị tổn thương của phụ nữ là một phần của công ước quốc tế. Tôi sẽ làm việc với chính phủ để xem họ làm như thế nào để giải quyết những vấn đề đó.

31

Tôi là biên tập viên báo chí. Tôi đặt những tấm ảnh khêu gợi của phụ nữ trong tạp chí của chúng tôi bởi vì sẽ bán rất chạy!

Gập ở đây

Tôi là biên tập viên báo chí. Tờ báo của chúng tôi có những quy định trong việc bảo vệ quyền và nhân phẩm của tất cả mọi người trong các câu chuyện và hình ảnh mà chúng tôi xuất bản.

27

Tôi là nhà tài trợ. Tôi tài trợ các chương trình phòng ngừa bạo lực với phụ nữ vì đây là vấn đề nóng.

Gập ở đây

Tôi là nhà tài trợ. Tôi tài trợ các chương trình mà trong đó thừa nhận phụ nữ là nhóm dễ bị tổn thương trước bạo lực – và tôi theo dõi các chương trình này một cách chu đáo để đảm bảo chúng có tác động tích cực

Chú ý:

Mặc dù có 33 nhân vật ở đây nhưng bạn có thể áp dụng bài tập với nhóm nhỏ hơn bằng việc bỏ đi một số nhân vật hoặc với nhóm lớn hơn bằng việc đưa cho 2 người cùng một nhân vật hoặc bổ sung nhân vật với các câu nói mà bạn tự nghĩ ra.

32

Tôi là diễn viên Chi Pu. Tôi nghĩ là mọi phụ nữ nên xinh đẹp và quyến rũ

Gập ở đây

Tôi là diễn viên Chi Pu. Tôi biết tôi có sức ảnh hưởng tới công chúng. Tôi sử dụng sự ảnh hưởng và công việc của mình để thúc đẩy bình đẳng giới.

28

Tôi là phát thanh viên. Bạn nghe những thông điệp mà tôi phát đi hàng ngày. Chúng tôi cười đùa về phụ nữ và bạo lực – có làm sao chứ?

Gập ở đây

Tôi là phát thanh viên. Tôi tổ chức các buổi nói chuyện mà trong đó nhiều người đến nói chuyện về những hậu quả khôn lường của bạo lực với phụ nữ.

30

Tôi là bộ trưởng Bộ y tế. Tôi quyết định các loại dịch vụ ở các trung tâm y tế. Các vấn đề về quyền của phụ nữ không nằm trong các dịch vụ đó.

Gập ở đây

Tôi là bộ trưởng bộ y tế. Những cán bộ y tế của chúng tôi được tập huấn để thăm hỏi bệnh nhân/khách hàng về bạo lực vì chúng tôi đều biết rằng các loại hình sức khỏe đều bị ảnh hưởng bởi bạo lực.

33

Tôi là tổng thống Obama. Tôi tin vào hòa bình thế giới. Chúng ta cần phải tăng lực lượng quân sự để gìn giữ hòa bình.

Gập ở đây

Tôi là tổng thống Obama. Tôi tin vào hòa bình thế giới và để gìn giữ hòa bình, chúng ta cần chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ. Tôi cung cấp những hỗ trợ về tài chính cho những chương trình phòng chống bạo lực đối với phụ nữ và làm việc với những chính phủ khác để thúc đẩy bình đẳng giới cho tất cả chúng ta.

Sự thật hay không phải sự thật?

Loại hoạt động: Thảo luận nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Để thách thức những suy nghĩ không đúng về bạo lực đối với phụ nữ bằng cách đưa ra thông tin chính xác.

Để hiểu bạo lực đối với phụ nữ xảy ra như thế nào và các tác động của nó trên toàn đất nước, khu vực và thế giới.

CHUẨN BỊ

Bản photo của các trang thông tin chính xác, mỗi cặp tham gia nhận 1 tờ

Bản photo của các trang thông tin không chính xác, mỗi cặp tham gia một tờ

Một số tờ giấy trắng, băng dính

Một tờ giấy khổ lớn treo trên tường hoặc bảng phấn hoặc bảng trắng

THỜI GIAN

45

phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho người tham gia:** “Trong hoạt động này, chúng ta sẽ bàn bạc về các quan niệm và niềm tin thường thấy về bạo lực đối với phụ nữ. Chúng ta sẽ cùng nhau ‘khám phá các quan niệm’ để tìm ra sự thật và hiểu được thực tế đằng sau vấn đề này”.
2. Dùng một tờ giấy khổ to hoặc bảng trắng, bắt đầu lấy ý kiến của cả nhóm bằng cách đặt câu hỏi, “Các bạn có thể cho biết những quan niệm thông thường mà mọi người hay nói đến khi thảo luận vấn đề bạo lực đối với phụ nữ? Ngay cả khi bạn nghĩ những lý do đó là không đúng, tôi vẫn muốn nghe”. Nếu cả lớp chần chừ, bạn có thể viết lên bảng, ‘Bạo lực chỉ diễn ra trong nhóm người nghèo và ít giáo dục’.
3. Tiếp tục khơi gợi các ý kiến trong vòng 5-10 phút, hoặc cho đến khi bạn có một loạt các câu nói được viết lên bảng.
4. Chia người tham gia thành 12 nhóm nhỏ (tốt nhất là theo cặp đôi hoặc nhóm 3 người) và giải thích với cả lớp, “Bây giờ tôi sẽ phát cho các bạn một số những

quan niệm thông thường nhất, bao gồm một số điều chúng ta mới thảo luận hôm nay, và tôi muốn các bạn làm việc cùng nhau để sửa lại những quan niệm này, viết sự thật lên tấm thẻ mà các bạn được phát. Để làm được điều này, bạn có thể sử dụng kiến thức đã học được từ tập huấn này và trang thông tin thực tiễn bạn sẽ nhận được. Sau 15 phút, bạn sẽ trình bày cho cả lớp về việc khám phá các quan niệm của nhóm mình. Bạn có thể dùng nhiều tấm thẻ trắng nếu cần, viết một thông tin thực tế hoặc một câu nói lên một tấm thẻ trắng để ‘phá vỡ’ những quan niệm này”.

5. Phân phát một tấm thẻ quan niệm thông thường và một tấm thẻ thông tin thực tiễn cho mỗi nhóm nhỏ.
6. Dành 15 phút cho người tham gia làm việc với nhóm của mình, đi quanh phòng và trợ giúp khi cần thiết. Dùng thời gian này để tạo ra một tấm bảng, một bên là “Quan niệm thông thường”, một bên là “Sự thật”. Các nhóm sẽ dính những tấm thẻ của mình lên bảng.

Các khái niệm chính: Sự kỳ thị, Các hình thức bạo lực

7. Khi thời gian 15 phút đã hết, nói ‘Dừng lại’, và mời các nhóm nhỏ lần lượt mang các tấm thẻ lên trước lớp và trình bày với cả lớp về ‘sự khám phá quan niệm’ của mình, dính các tấm thẻ này lên bảng trước lớp. Sau khi mỗi nhóm thuyết trình xong, mời các nhóm khác đặt câu hỏi hoặc bổ sung thêm ý kiến.
8. Sau khi các nhóm đã thuyết trình xong, tổng kết hoạt động này, “Trong hoạt động này, chúng ta đã làm việc cùng nhau để xóa bỏ một số quan niệm sai lầm xung quanh bạo lực đối với phụ nữ. Trong phần ‘khám phá các quan niệm’ của mình, các bạn đã chỉ ra rằng sự thật phức tạp hơn nhiều so với những quan niệm mà chúng ta mới có lúc đầu. Sự thật là bạo lực có thể ảnh hưởng tới bất cứ ai và không bao giờ có thể bao biện được. Đây là một vấn đề nghiêm trọng mà chúng ta có thể chấm dứt và phải chấm dứt, và trách nhiệm chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ thuộc về tất cả mọi người. Nếu có quan niệm nào nói khác đi thì chúng ta phải chỉnh sửa trong mỗi cộng đồng và mỗi quốc gia.”

Các quan niệm phổ biến về Bạo lực

(Ghi chú: Phô tô, cắt ra và phân phát)

BAO LỰC LÀ MỘT VẤN ĐỀ RIÊNG TƯ VÀ KHÔNG NÊN NÓI CHUYỆN VỚI NGƯỜI KHÁC.

NGAY CẢ KHI CÓ BẠO LỰC TRONG QUAN HỆ VỢ CHỒNG, BỐ MẸ VẪN NÊN Ở CÙNG NHAU VÌ CON CÁI.

PHỤ NỮ CÓ NHIỀU KHẢ NĂNG BỊ BẠO LỰC TỪ NGƯỜI LẠ HƠN.

CHÍNH PHỦ CUNG CẤP TẤT CẢ CÁC HỖ TRỢ CẦN THIẾT CHO PHỤ NỮ BỊ BẠO LỰC.

PHỤ NỮ KHÔNG THỂ BỊ XÂM PHẠM TÌNH DỤC HAY CƯỜNG HIẾP BỞI CHỒNG HOẶC BẠN TÌNH CỦA MÌNH.

TÌNH HÌNH KHÔNG ĐẾN NỖ TÒI TỆ ĐẾN THẾ NẾU NGƯỜI PHỤ NỮ KHÔNG DỨT BỎ KHỎI MỌI QUAN HỆ BẠO LỰC.

NẾU MỘT PHỤ NỮ ẪN MẶC HỎ HANG, CÔ ẤY PHẢI CHỊU TRÁCH NHIỆM VỀ QUẤY RỐI TÌNH DỤC HOẶC BẠO LỰC TÌNH DỤC.

BAO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ LÀ RẤT HIẾM VÀ ÍT CÓ KHẢ NĂNG ẢNH HƯỞNG ĐẾN NHỮNG NGƯỜI TÔI BIẾT.

BAO LỰC CHỈ XẢY RA TRONG MỘT SỐ NHÓM NGƯỜI HOẶC MỘT SỐ ‘LOẠI’ NGƯỜI.

NẾU MỘT NGƯỜI PHỤ NỮ UỐNG RƯỢU HOẶC SỬ DỤNG CHẤT GÂY NGHIỆN, CÔ TA MUỐN QUAN HỆ TÌNH DỤC NGAY CẢ KHI CÔ TA KHÔNG NÓI “ĐỒNG Ý.”

BAO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ TRONG GIA ĐÌNH THỰC SỰ KHÔNG ẢNH HƯỞNG TỚI CON CÁI LẮM.

Thực tế - nghiên cứu về bạo lực đối với phụ nữ

(Ghi chú: Phô tô, cắt ra và phân phát)

KHU VỰC CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG

- MỘT NGHIÊN CỨU Ở CAMPUCHIA CHỈ RA RẰNG HẦU HẾT NAM GIỚI VÀ PHỤ NỮ CHO RẰNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH KHÔNG PHẢI LÀ MỘT TỘI ÁC.
- TẠI TRUNG QUỐC , NHỮNG PHỤ NỮ BỊ BẠO LỰC HẦU NHƯ KHÔNG YÊU CẦU SỰ GIÚP ĐỠ VÌ CHO RẰNG VẤN ĐỀ BẠO LỰC LÀ VẤN ĐỀ CÁ NHÂN, THIẾU HIỂU BIẾT VỀ DỊCH VỤ CÓ SẴN VÀ NHỮNG SỰ HỖ TRỢ SẴN CÓ BỊ GIỚI HẠN.
- DÙ MỘT SỐ NAM GIỚI SỬ DỤNG BẠO LỰC, NHIỀU NGHIÊN CỨU CHỈ RA RẰNG CÓ RẤT NHIỀU NAM GIỚI CHƯA BAO GIỜ SỬ DỤNG BẠO LỰC VỚI PHỤ NỮ DÙ DƯỚI BẤT KỲ HÌNH THỨC GÌ.
- TẠI ÚC, BẠO LỰC VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM ƯỚC TÍNH GÂY RA THIẾT HẠI KHOẢNG 11.38 TỶ ĐÔ LA MỸ MỖI NĂM.
- TRONG SỐ TẤT CẢ PHỤ NỮ BỊ GIẾT HẠI MỖI NĂM TRÊN THẾ GIỚI, CÓ 40% BỊ GIẾT HẠI BỞI NGƯỜI YÊU HAY BẠN TÌNH.
- TRẺ EM CHỨNG KIẾN BẠO LỰC TRONG GIA ĐÌNH THƯỜNG PHẢI GÁNH CHỊU NHỮNG TỔN HẠI NGHIÊM TRỌNG ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN VỀ XÃ HỘI, THỂ CHẤT VÀ CẢM XÚC.
- TẠI VÙNG CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG, BẠO LỰC XẢY RA ĐỐI VỚI CON NGƯỜI Ở MỌI MỨC THU NHẬP CÙNG NHƯ CỘNG ĐỒNG DÂN TỘC.
- TẠI VÙNG CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG, NAM GIỚI NẾU TRẢI QUA BẠO LỰC KHI CÒN LÀ MỘT ĐỨA TRẺ DƯỞNG NHƯ SẼ SỬ DỤNG BẠO LỰC TRONG CÁC MỐI QUAN HỆ CỦA HỌ KHI LỚN LÊN.
- HƠN 40% PHỤ NỮ ĐÔNG NAM Á ĐƯỢC BÁO CÁO ĐÃ PHẢI CHỊU ĐỤNG BẠO LỰC TÌNH DỤC TRONG ĐỜI SỐNG CỦA HỌ .
- TẠI BANGLADESH, 98% NAM GIỚI THÀNH THỊ VÀ 88% NAM GIỚI NÔNG THÔN GÂY RA TỘI HIẾP DÂM KHÔNG BỊ CHỊU SỰ TRỪNG PHẠT CỦA PHÁP LUẬT. CHỈ 1/3 SỐ ĐÓ CẢM THẤY MÌNH CÓ TỘI.
- TẠI LAO PDR , 92% NAM GIỚI VÀ 94% PHỤ NỮ ĐỒNG Ý RẰNG THẬT SỰ QUAN TRỌNG CHO NGƯỜI NAM GIỚI SỬ DỤNG SỨC MẠNH KIỂM SOÁT VỚI VỢ CỦA ANH TA VÀ CHỨNG TỎ RẰNG ANH LÀ CHỦ CỦA GIA ĐÌNH.
- RẤT NHIỀU PHỤ NỮ PHẢI CHỊU ĐỤNG BẠO LỰC DƯỞNG NHƯ KHÔNG TÌM KIẾM SỰ GIÚP ĐỠ VÌ QUAN NIỆM CHO RẰNG BẠO LỰC LÀ MỘT VẤN ĐỀ CÁ NHÂN VÀ ĐÁNG XẤU HỔ, VÌ NHỮNG HỆ THỐNG HỖ TRỢ ÍT ỎI HOẶC SỰ THIẾU HIỂU BIẾT VỀ CÁC DỊCH VỤ CÓ SẴN .

TẠI VIỆT NAM

- 87% PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI ĐÃ TỪNG CHỊU ÍT NHẤT MỘT HÌNH THỨC QUẤY RỐI TÌNH DỤC NƠI CÔNG CỘNG. QRTD TRONG TRƯỜNG HỌC VÀ NƠI LÀM VIỆC ĐƯỢC CHO LÀ PHỔ BIẾN DÙ CHƯA CÓ CON SỐ THỐNG KÊ CHÍNH THỨC.
- 32% PHỤ NỮ TỪNG KẾT HÔN ĐÃ PHẢI CHỊU BẠO LỰC THỂ CHẤT.
- 10% PHỤ NỮ BỊ BẠO LỰC TÌNH DỤC.
- 54% PHẢI CHỊU BẠO LỰC TINH THẦN VÀ 9% BỊ BẠO LỰC VỀ KINH TẾ TRONG ĐỜI.
- 35% TỔNG SỐ PHỤ NỮ TẠI VIỆT NAM ĐÃ TỪNG BỊ BẠO LỰC THỂ XÁC HOẶC TÌNH DỤC TRONG ĐỜI BỞI BẤT KỲ MỘT AI ĐÓ CÓ THỂ LÀ BẠN TÌNH HOẶC KHÔNG PHẢI BẠN TÌNH.
- KHOẢNG 10% PHỤ NỮ TẠI VIỆT NAM CHO BIẾT HỌ ĐÃ TỪNG BỊ MỘT NGƯỜI KHÁC KHÔNG PHẢI LÀ CHỒNG GÂY BẠO LỰC KỂ TỪ KHI HỌ 15 TUỔI. TỶ LỆ BẠO LỰC DO BẠN TÌNH GÂY RA CAO GẤP BA LẦN SO VỚI BẠO LỰC DO CÁC ĐỐI TƯỢNG KHÁC KHÔNG PHẢI LÀ BẠN TÌNH GÂY RA.
- BLĐVPN GÂY THIẾT HẠI 3.19 % GDP CỦA VIỆT NAM NĂM 2010

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Gender and Development for Cambodia (2012). A Preliminary Analysis Report on Deoum Troung Pram Hath in Modern Cambodia: A Qualitative Exploration of Gender Norms, Masculinity and Domestic Violence. Phnom Penh
- UN Women Viet Nam. Final Report on Estimating the Costs of Domestic Violence Against Women in Viet Nam. 2012
- United Nations Joint Programme and Chinese Academy of Social Services (2012). Preventing and Responding to Domestic Violence in China through a Multi-sectoral Approach. Beijing.
- Partners 4 Prevention (2013) Why Do Some Men Use Violence Against Women and How Can We Prevent It? Quantitative Findings from the United Nations Multi-country Study on Men in Asia and the Pacific.
- The National Council to Reduce Violence against Women and their Children. 2009. The Cost of Violence against Women and their Children. Commonwealth of Australia, Canberra
- WHO (2013) Global and Regional Estimates of Violence againsts Women: Prevalence and Health Effects of Intimate Partner Violence and Non-Partner Sexual Violence.
- UNICEF(2006) Behind Closed Doors: The Impact of Domestic Violence on Children
- Partners 4 Prevention (2013) Why Do Some Men Use Violence Against Women and How Can We Prevent It? Quantitative Findings from the United Nations Multi-country Study on Men in Asia and the Pacific.
- Partners 4 Prevention (2013) Why Do Some Men Use Violence Against Women and How Can We Prevent It? Quantitative Findings from the United Nations Multi-country Study on Men in Asia and the Pacific.
- WHO (2013) Global and Regional Estimates of Violence against Women: Prevalence and Health Effects of Intimate Partner Violence and Non-Partner Sexual Violence.
- Partners for Prevention. (2011) Men’s Attitudes and Practices Regarding Gender and Violence Against Women in Bangladesh.
- Gender and Development Group. (2011) Domestic Violence. Research in 5 Provinces, Laos PDR.
- UN Joint Program and Chinese Academy of Social Sciences (2012). Preventing and Responding to Domestic Violence in China through a Multi-sectoral Approach.
- Action Aid Vietnam, Policy Brief- Safe cities for women and girls – Can dreams come true?, 2014
- Liên hợp quốc tại Việt Nam, Từ bạo lực gia đình đến bạo lực giới tại Việt Nam: Mối quan hệ giữa các hình thức bạo lực, Tài liệu thảo luận của Liên hợp quốc, 2014
- Tổng cục thống kê, Nghiên cứu quốc gia về Bạo lực gia đình tại Việt Nam 2010: Chịu nhện là chết đấy

Bạo lực ở quanh ta

Loại hoạt động: Hoạt động và thảo luận nhóm lớn

MỤC TIÊU

Làm quen với việc nhận diện bạo lực đối với phụ nữ thông qua tin tức và truyền thông

Biết phân biệt các hình thức bạo lực: thể chất, tâm lý, tình dục và tâm lý

CHUẨN BỊ

Càng nhiều tờ báo hoặc tạp chí càng tốt (tốt nhất là mỗi người một bài)

4 tờ giấy A0 treo trên tường

Băng dính và kéo

Tải clip Bạo lực là gì của UN Women từ đường link <https://www.youtube.com/watch?v=RYQeLnzzU6s>

THỜI GIAN

60 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Giải thích cho người tham gia: “ Chúng ta sẽ cùng nhau xem xét các tin tức xung quanh mình để xác định xem bạo lực với phụ nữ xảy ra trong cộng đồng, đất nước và trên thế giới như thế nào. Chúng ta sẽ làm việc theo nhóm để tìm các ví dụ về các loại hình bạo lực khác nhau có thể tìm thấy ở các tiêu đề bài báo hay hình ảnh trên báo chí”.
- Sử dụng 4 tờ A0, viết một loại hình bạo lực lên phía đầu trang.

Các khái niệm chính: Các loại hình bạo lực, Chế độ gia trưởng

BẠO LỰC TÂM LÝ

Đe dọa làm tổn thương người khác

Xúc phạm người khác bằng lời

Cấm người khác thăm gia đình hoặc bạn bè

BẠO LỰC TÌNH DỤC

Bắt người khác thực hiện các hoạt động tình dục mà họ không đồng ý

Cưỡng hiếp, kể cả trong hôn nhân

Dùng ngôn ngữ hoặc hình ảnh gợi dục để quấy rối người khác

BẠO LỰC THỂ CHẤT

Đánh, tát, đấm, đá, sử dụng hung khí

Ném hoặc đập phá đồ đạc

BẠO LỰC KINH TẾ

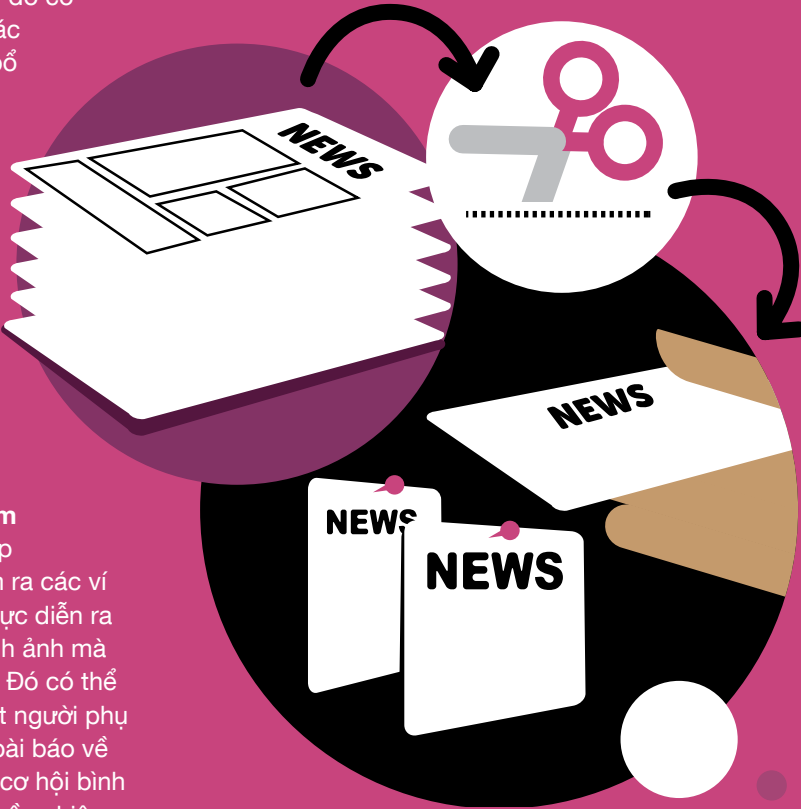
Bắt người khác nghỉ làm

Lấy tiền của người khác

Biến người khác thành người phụ thuộc, phải ngửa tay xin tiền mình

- Hỏi người tham gia liệu ai đó có thể đưa ra các ví dụ về các loại hình bạo lực này và bổ sung lên giấy A0 tương ứng. Cố gắng chọn các ví dụ được liệt kê ở trang bên và bổ sung vào giấy A0. Khi có một số ví dụ của mỗi loại hình bạo lực, hãy lấy giấy A0 và dán chúng xung quanh phòng để tiện sử dụng cho hoạt động tiếp theo.

- Giải thích với người tham gia: “Hãy dùng báo và tạp chí được cung cấp để tìm ra các ví dụ về từng loại hình bạo lực diễn ra trong các tin bài hoặc hình ảnh mà chúng ta xem hàng ngày. Đó có thể là một câu chuyện về một người phụ nữ bị bạo lực, hoặc một bài báo về việc mọi người không có cơ hội bình đẳng khi tiếp cận các nghề nghiệp khác nhau, hoặc là một hình ảnh mà thể hiện phụ nữ ở tư thế gợi tình... Khi các bạn tìm thấy các bài báo, câu chuyện hoặc hình ảnh này, các bạn hãy cắt và dán chúng vào tờ giấy A0 tương ứng trên tường. Các bạn hãy trao đổi với nhau, cùng làm việc trong 30 phút”.

- Phân chia tài liệu và khi người tham gia làm việc, hãy đi vòng quanh để động viên họ thảo luận và tìm kiếm. Bạn có thể phải bổ sung giấy A0 nếu nhiều tin bài được tìm thấy.
- Sau 30 phút và thấy các nhóm đã hoàn thành cơ bản, yêu cầu người tham gia dừng lại và trở về chỗ ngồi. Yêu cầu đại diện nhóm trình bày sản phẩm của mình và khuyến khích người tham gia giải thích sự lựa chọn của họ, đặt câu hỏi và đề nghị điều chỉnh việc sắp xếp các bài báo, câu chuyện và hình ảnh cho phù hợp.
- Khi tất cả các bài báo, câu chuyện và hình ảnh đã được cùng xem xét và phân tích, tóm tắt với người tham gia: “Trong hoạt động này, chúng ta đã cùng nhau xác định nhiều hình thức bạo lực với phụ nữ khác nhau đang tồn tại xung quanh chúng ta, chúng ta phải nhớ rằng đa phần các trường hợp bạo lực với phụ nữ là không được đưa tin và không bao giờ được bàn luận trên báo hay tạp chí. Chúng ta cũng cần phải nhớ rằng bạo lực với phụ nữ không chỉ là đánh đập hoặc tấn công người khác mà còn bao hàm nhiều cách khác nhau để làm tổn thương người khác. Khi chúng ta đã hiểu các hình thức bạo lực với phụ nữ xung quanh chúng ta, chúng ta có thể cùng nhau phòng ngừa và chấm dứt chúng cho dù đó là bạo lực thể chất, tâm lý, tình dục, hay kinh tế”.

[Cho người tham gia xem clip]: Bạo lực là gì: <https://www.youtube.com/watch?v=RYQeLnzzU6s>

Câu chuyện của những người từng bị bạo lực

Loại hoạt động: Thảo luận Nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Sử dụng các câu chuyện cụ thể để hiểu về các hình thức khác nhau của bạo lực đối với phụ nữ và tình trạng này xảy ra như thế nào.

Suy nghĩ một cách cẩn trọng về nguyên nhân của bạo lực và cách làm thế nào để giải quyết chúng.

CHUẨN BỊ

Phô tô các câu chuyện

Treo một tờ giấy lật khổ to lên tường hoặc sử dụng bảng phấn hoặc bảng trắng

THỜI GIAN

45 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- 1. **Giải thích cho người tham gia:** “Theo các nhóm, chúng ta sẽ xem xét các câu chuyện để hiểu bạo lực đối với phụ nữ xảy ra như thế nào và khi nào trong cộng đồng của chúng ta. Chúng ta sẽ thảo luận các quyền con người đã bị tước bỏ khi bạo lực xảy ra và một vài cách để ngăn ngừa chúng.”
- 2. Sử dụng một tờ giấy khổ to hoặc bảng trắng, viết những câu hỏi sau để hướng dẫn nhóm thảo luận và đọc chúng cho người tham gia, bảo đảm rằng họ hiểu câu hỏi:

- A. Hình thức bạo lực nào có trong tình huống này?
- B. Tình huống này đã xảy ra như thế nào – đâu là những lý do góp phần cho bạo lực xảy ra?
- C. Ai là người chịu trách nhiệm?
- D. Chúng ta đã có thể làm gì để ngăn ngừa bạo lực?
- 3. Chia lớp thành 5 nhóm, từng nhóm thảo luận một trường hợp. Phát bản copy cho từng nhóm, đảm bảo rằng trong từng nhóm, mỗi thành viên có một bản copy của cùng một tình huống.

Các khái niệm chính: Vai trò Giới, Kỳ thị

Ghi chú:

Hoạt động này có thể sẽ chứa ‘ngòi nổ’ có thể khiến một số người thấy không thoải mái. Hoạt động này bàn về những chủ đề nhạy cảm và có thể gợi đến những kỷ ức không vui. Điều này có nghĩa rằng cần phải lưu ý với người tham gia trước khi bắt đầu hoạt động rằng đây là một nơi an toàn, nơi mà tất cả mọi người đều có thể cảm thấy thoải mái.

- 4. **Giải thích cho người tham gia:** “Các bạn sẽ có 30 phút để đọc nghiên cứu câu chuyện mà nhóm bạn được giao, và trả lời các câu hỏi qua các thảo luận nhóm trên giấy khổ to. Khi hết thời gian, từng nhóm sẽ mô tả trường hợp của mình và giải thích câu trả lời cho các thành viên còn lại trong lớp.”
- 5. Cho mỗi nhóm 30 phút để làm việc và trả lời các câu hỏi cần thiết.
- 6. Khi hết thời gian, nói “Hãy dừng lại” và yêu cầu các nhóm lần lượt trình bày tình huống của mình và chia sẻ những điểm thảo luận với cả lớp. Đảm bảo dành thời gian cho người tham gia khác đặt câu hỏi hoặc đưa ra các bình luận.
- 7. Khi các nhóm trình bày xong, tổng kết hoạt động này, “Với hoạt động này, chúng ta đã tìm hiểu các tình huống, câu chuyện về việc bạo lực đối với phụ nữ đã diễn ra như thế nào và khi nào. Cần phải ghi nhớ rằng, đây chỉ là một vài ví dụ, nhưng có rất nhiều hình thức bạo lực khác nhau và nhiều bối cảnh khác nhau mà bạo lực có thể diễn ra – nhiều hơn 5 trường hợp mà chúng ta xem xét hôm nay. Chúng ta cần phải xem xét những trường hợp thực tế để từ đó bắt đầu suy nghĩ về những giải pháp thực tế”.

Câu chuyện tình huống

(Ghi chú: Phô tô và cắt cho mọi người hoặc tự viết)

CÂU CHUYỆN 1

Ngay sau khi tôi bắt đầu công việc mới ở một văn phòng gần nhà, tôi bắt đầu hò hẹn với một đồng nghiệp đẹp trai, có học vấn và anh ấy đưa tôi đến những nhà hàng sang trọng và mua cho tôi những món quà xinh đẹp. Tất cả bạn bè của tôi đều ghen tị với mối quan hệ của chúng tôi và cho rằng rằng tôi thật may mắn vì đã tìm được một người bạn trai tuyệt vời như vậy. Tôi cũng đã nghĩ là tôi may mắn, nhưng gần đây anh ấy bắt đầu đối xử với tôi khác đi. Anh ấy bắt đầu kiểm soát tôi và bảo tôi chỉ có thể chơi cùng với những ai, tôi nên mặc gì và tôi nên gặp gia đình mình thường xuyên như thế nào. Nếu tôi làm anh ấy buồn lòng, anh ấy gọi tôi bằng những cái tên tồi tệ và làm tôi cảm thấy ngu ngốc và vô dụng. Anh ấy cũng làm cho tôi cảm thấy xấu xí và xấu hổ về cơ thể và diện mạo của mình. Tôi không muốn nói chuyện này với bạn bè hay gia đình mình vì tôi không nghĩ rằng họ coi việc này là nghiêm túc. Tôi muốn nói rằng, anh ấy không bao giờ thực sự đánh tôi, vì thế đó không phải là bạo lực đúng không?

Nghiên cứu trường hợp

(Ghi chú: Phô tô và cắt cho mọi người hoặc tự viết)

CÂU CHUYỆN 2

Tôi có một công việc tốt- làm giúp việc tại một cửa hàng gần nhà. Gia đình tôi rất cần tiền. Chúng tôi biết người chủ cửa hàng từ rất lâu rồi và tôi gọi ông ấy là “Bác”. Ông ấy là một người được tôn trọng trong cộng đồng, là một người làm kinh doanh giỏi và một lãnh đạo tốt. Khi tôi làm việc ở đó, ông ấy bắt đầu chú ý đến tôi nhiều hơn và bảo với tôi là tôi xinh đẹp như thế nào – điều này làm tôi thấy rất vui. Bình thường không ai nói với tôi những điều như thế. Nhưng ngay sau đó, ông ấy bắt đầu đẩy ép tôi vào tường khi không có ai nhìn thấy và tôi bắt đầu cảm thấy tồi tệ. Tôi đã rất sợ mất việc, vì thế tôi không dám làm gì để ngăn ông ấy lại, kể cả việc nói với gia đình mình. Một ngày khi mọi người đã về hết và cửa hàng đã đóng cửa, ông ấy đã cưỡng hiếp tôi ở căn phòng đằng sau. Tôi không bao giờ dám nói với ai vì tôi lo sợ những điều ông ấy sẽ làm với tôi hoặc gia đình tôi. Chúng tôi cần tiền và tôi sợ mọi người sẽ nghĩ đó là lỗi của tôi.

CÂU CHUYỆN 3

Tôi đang học tại trường cấp 3 gần thủ đô. Tôi không có nhiều bạn vì tôi từ vùng nông thôn di cư đến đây. Tôi biết một người bạn trai học cùng tôi và sau một vài tháng chúng tôi trở thành bạn thân. Một hôm, bạn ấy mời tôi đến sinh nhật một người bạn của bạn ấy ở một quán karaoke gần chỗ chúng tôi. Trong khi chúng tôi ở đó, bạn ấy mời tôi uống rượu và thuyết phục tôi ‘đừng lo, chỉ một ly rượu, sẽ không say đâu’. Có rất nhiều người ở đó mà tôi không biết và cho đến cuối buổi tối thì tôi đã uống khá nhiều và cảm thấy không tỉnh táo. Tôi không nhớ điều gì đã xảy ra hoặc tôi đã về nhà đêm đó như thế nào, nhưng kể từ khi đó, tôi thường nhận được nhiều tin nhắn và email quấy rối. Mọi người đã sỉ nhục tôi và gọi tôi bằng những cái tên kinh khủng trên các trang truyền thông xã hội, ở những nơi mà gia đình và bạn bè tôi có thể nhìn thấy. Điều tồi tệ nhất là một người lạ đã gửi cho tôi những bức ảnh chụp tôi tối hôm đó và đe dọa sẽ đăng trên internet. Tôi yêu cầu họ dừng lại, nhưng họ không để cho tôi yên. Điều này khiến tôi cảm thấy xấu hổ, buồn và cũng lo sợ cho chính sự an toàn của chính tôi. Vì tôi nghĩ rằng đó là lỗi của tôi vì tôi đã uống rượu, tôi không dám nói với ai. Tôi không nhớ điều gì đã xảy ra hoặc tôi đã làm gì đêm đó, vì vậy làm thế nào để tôi có thể có được sự giúp đỡ?

CÂU CHUYỆN 4

Tôi kết hôn đã 10 năm với một người lớn lên cùng tôi trong làng. Chúng tôi có ba đứa con với nhau và tôi nghĩ là chúng tôi có một cuộc hôn nhân bình thường. Thi thoảng chồng tôi tức giận với tôi khi tôi quên không làm việc nhà hoặc không làm việc gì đó đến nơi đến chốn, nhưng bình thường anh ấy chỉ hét lên với tôi và gào tên tôi. Tôi biết là đôi khi anh ấy có thể là một người nóng tính, nhưng tôi chấp nhận điều này, vì tôi là vợ anh ấy, đó là nhiệm vụ của tôi để giữ sự hòa hợp và hòa bình trong gia đình. Nhưng khi nào anh ấy uống rượu, anh ấy sẽ tức giận và đánh tôi. Trước đây, điều này không xảy ra thường xuyên, nhưng 6 tháng trước, anh ấy mất việc và anh ấy bắt đầu uống rượu nhiều hơn và đánh tôi nhiều hơn. Tôi biết điều này là sai và tôi sợ các con tôi chứng kiến điều này xảy ra, nhưng tôi không biết phải làm thế nào. Tôi không có tiền và tôi không nghĩ gia đình tôi sẽ giúp đỡ tôi vì vấn đề kiểu này là vấn đề cá nhân và người ta không nói về nó. Tôi nghĩ tôi chỉ cần làm việc chăm chỉ hơn để trở thành một người vợ tốt hơn, và nhờ thế anh ấy sẽ không cáu giận với tôi nữa.

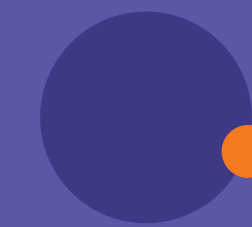

CÂU CHUYỆN 5

Tôi năm nay 17 tuổi và đang học tại một trường cấp ba tốt, hy vọng sẽ sớm được vào đại học. Tôi học tập rất chăm chỉ ở trường và điểm số của tôi là một trong những điều quan trọng nhất đối với tôi và gia đình tôi. Tôi phải chịu nhiều áp lực vì gia đình tôi đầu tư tất cả tiền của cho những lớp học và tài liệu học tập của tôi. Một vài tuần trước đây, giáo viên dạy khoa học của tôi yêu cầu tôi ở lại lớp để nói về điểm số của tôi. Ông ấy thường rất tốt với tôi nên tôi không lo lắng gì, nhưng khi chỉ có chúng tôi với nhau, ông ấy bắt đầu sờ vào tôi và nói là tôi xinh đẹp. Điều đó làm tôi thấy rất không thoải mái và tôi muốn bỏ về. Trước khi tôi có thể bỏ đi, ông ấy đe dọa tôi là nếu tôi không ngủ với ông ấy, ông ấy sẽ cho tôi điểm trượt và nói với mọi người là tôi đã cố để ngủ với ông ấy. Tôi lo sợ sẽ bị đuổi ra khỏi trường nếu có ai đó phát hiện ra và sẽ không thể vào đại học nếu tôi trượt lớp này. Tôi không biết phải làm gì và không biết phải nói chuyện này với ai. Tôi rất bối rối và sợ hãi.

Chương ba: **Các mối quan hệ** **lãnh mạnh**

Giới thiệu

Một phần quan trọng để hiểu biết bạo lực đối với phụ nữ và bình đẳng giới là tìm hiểu làm thế nào để chúng ta có thể có những mối quan hệ với người khác bằng những cách tôn trọng và lành mạnh, không có bạo lực và bất công. Điều này bao gồm việc học để xử lý mâu thuẫn và bất đồng, những điều có thể xảy ra trong bất kỳ mối quan hệ nào, cho dù là với cha mẹ, anh chị em, vợ chồng, bạn bè hay hàng xóm. Tập trung vào các mối quan hệ lành mạnh, chúng ta cũng sẽ giải quyết vấn đề về sự đồng thuận, học về các công cụ có thể dùng để bảo đảm rằng cả hai bên được an toàn.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH CỦA BÀI HỌC

VAI TRÒ GIỚI VÀ QUYỀN LỰC ĐÓNG VAI TRÒ NHƯ THẾ NÀO TRONG CÁC MỐI QUAN HỆ CỦA CHÚNG TA?

Các mối quan hệ lành mạnh là các mối quan hệ mà trong đó cả hai bên đối tác đều có tiếng nói và được đối xử với sự tôn trọng. Khi một người có nhiều quyền lực hơn người kia hoặc không được đánh giá cao bằng hoặc tôn trọng bằng vì giới của anh ấy hoặc cô ấy, điều này có thể dẫn đến căng thẳng, áp bức và đôi khi là bạo lực.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ XỬ LÝ Mâu THUẦN MỘT CÁCH AN TOÀN VÀ TÔN TRỌNG?

Mọi mối quan hệ đều có mâu thuẫn. Dù là với bố mẹ, với anh chị em hay với người yêu, vợ/chồng của bạn, sẽ có những lúc bạn không đồng ý với người kia hoặc khi một trong hai người không vui vẻ. Trong các mối quan hệ lành mạnh, mâu thuẫn này được giải quyết thông qua đối thoại và sử dụng sự hỗ trợ từ các mạng lưới xung quanh chúng ta. Mâu thuẫn này không bao giờ có thể được giải quyết bằng bất kỳ một hình thức bạo lực nào, dù đó là thể chất, tình cảm, tình dục hay kinh tế.

THỐNG NHẤT VÀ THƯƠNG LƯỢNG CÓ NGHĨA LÀ GÌ?

Trong các mối quan hệ lành mạnh, cần có những thảo luận nghiêm túc về sự an ninh và an toàn. Đây là trách nhiệm của cả hai phía để đảm bảo rằng bất kỳ một hành động nào diễn ra đều sẽ được sự đồng ý và chấp nhận, đây là điều mà chúng ta nói là sự thống nhất. Khi cả hai phía đồng ý, điều đó sẽ tạo ra một môi trường đảm bảo mà cả hai có thể cùng cảm thấy vui vẻ. Khi có sự bất đồng về các vấn đề liên quan đến hoạt động tình dục, như là có nên sử dụng phương tiện tránh thai hay không, cả hai bên bạn tình hoặc vợ chồng phải được lắng nghe và ý kiến của họ phải được tôn trọng. Trong một mối quan hệ lành mạnh, không có ai phải cảm thấy bị ép buộc để tham gia vào một hoạt động nào đó mà anh ấy hoặc cô ấy không cảm thấy thoải mái.

CÁC MỐI QUAN HỆ TRONG CUỘC SỐNG CỦA CHÚNG TA

CHA MẸ VÀ CON CÁI

HÔN NHÂN HOẶC NGƯỜI YÊU (CHỒNG, VỢ, BẠN GÁI, BẠN TRAI)

ANH EM HOẶC CHỊ EM

BẠN CÙNG LỚP

BẠN BÈ

ĐỒNG NGHIỆP

GIÁO VIÊN VÀ HỌC SINH

GIA ĐÌNH MỞ RỘNG (HỌ HÀNG)

HÀNG XÓM

Ai nắm quyền?

Loại hoạt động: Thảo luận Nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Để thảo luận về sự chia sẻ vai trò và trách nhiệm tồn tại trong các mối quan hệ lành mạnh và bình đẳng.

Để hiểu mong đợi của từng đối tác trong một mối quan hệ có thể dẫn tới mâu thuẫn như thế nào và để học các kỹ năng thương lượng nhằm giúp xử lý sự mâu thuẫn này.

CHUẨN BỊ

Phô tô và cắt một bản copy của thẻ trong trang 63 và 64.

Treo một tờ giấy trắng khổ to lên tường hoặc sử dụng bảng phấn hoặc bảng trắng.

THỜI GIAN

60 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho người tham gia:** “Thông thường, các mối quan hệ có tình trạng bất bình đẳng vì ý nghĩ rằng nam giới có thể kiểm soát phụ nữ và cơ thể của phụ nữ. Điều này là một trong những nguyên nhân gốc rễ của bạo lực đối với phụ nữ. Để đảm bảo việc đối xử bình đẳng, tôn trọng và đề cao phẩm giá của cả hai bên, cặp đôi sử dụng các kỹ năng đối thoại để thương lượng các nhiệm vụ và mong đợi trong các mối quan hệ này. Trong hoạt động này, các bạn sẽ được chia làm các cặp đôi và sẽ được phát các thẻ chữ, trong đó có đưa ra các tình huống thông thường mà một cặp đôi hay gặp phải trong các mối quan hệ. Trong cặp đôi của mình, các bạn sẽ đóng vai một người và sẽ có 15 phút để thảo luận làm thế nào để xử lý tình huống này trong các mối

quan hệ không lành mạnh. Khi tôi nói dừng lại, các cặp đôi sẽ lần lượt diễn trên màn hình trong vòng 1, 2 phút trước các thành viên còn lại trong lớp.

2. Chia người tham gia thành các cặp đôi và đưa cho từng đôi một thẻ chữ.

3. Cho người tham gia 15 phút để thảo luận và chuẩn bị phần đóng vai theo đôi của họ, di chuyển xung quanh phòng học, khuyến khích và hỗ trợ họ khi cần thiết. Khi hết 15 phút, nói “Dừng lại”.

4. Yêu cầu từng cặp đôi lần lượt lên trước lớp, mô tả tờ thẻ của mình với cả lớp và sau đó diễn vở kịch ngắn 1-2 phút của mình. Khuyến khích những người tham gia khác đặt câu hỏi hoặc bình luận sau từng phần trình diễn.

Các khái niệm chính: Các mối quan hệ lành mạnh, Vai trò giới

5. Sau khi tất cả mọi người đều trình bày xong, giải thích với người tham gia rằng: “Tôi sẽ thu thẻ của các bạn lại, trao chúng và sao đó phát lại để từng đôi sẽ nhận được một cái thẻ khác. Lần này, tôi muốn các bạn cùng thảo luận với nhau làm thế nào giải quyết vấn đề này trong một mối quan hệ lành mạnh. Tương tự như lần trước, các bạn có 15 phút để xây dựng phần đóng vai của mình và sao đó sẽ biểu diễn nó trước cả lớp”.

6. Dành cho những người tham gia 15 phút để thảo luận phần đóng vai của họ trong cặp đôi, di chuyển xung quanh lớp, khuyến khích và hỗ trợ khi cần thiết. Khi hết 15 phút, nói “Dừng lại”.

7. Yêu cầu từng cặp đôi một lần lượt lên trước lớp, mô tả tờ thẻ của mình với cả lớp và sau đó diễn vở kịch ngắn 1-2 phút của mình. Khuyến khích những người tham gia khác đặt câu hỏi hoặc bình luận sau từng phần trình diễn.

8. Khi mọi người đã quay lại ghế ngồi, tóm lược lại phần này bằng cách đặt các câu hỏi sau:

A. Các mối quan hệ đã được cải thiện như thế nào trong lần đóng vai thứ hai?

B. Cặp đôi đã giải quyết vấn đề trong thẻ như thế nào theo cách lành mạnh và tôn trọng, so với cách không lành mạnh trong lần đóng vai thứ nhất?

C. Đây là những ví dụ về đối thoại hoặc thương lượng hiệu quả mà đã được các cặp đôi sử dụng?

D. Từng người trong các mối quan hệ đã cư xử khác biệt như thế nào trong lần đóng vai thứ nhất và thứ hai?

9. **Tổng kết:** “Trong hoạt động này, chúng ta đã tìm hiểu việc trong các mối quan hệ, mọi người đã làm việc với nhau như thế nào để xử lý những tình huống thông thường. Như là chúng ta đã nhìn thấy bằng cách sử dụng những cách giải quyết mâu thuẫn không lành mạnh và lành mạnh, có nhiều cách mà các cặp đôi có thể sử dụng để xử lý hoặc giải quyết các khó khăn hoặc sự khác biệt. Cho dù đó là thảo luận về vấn đề nuôi con, việc nhà hay tài chính, tất cả các mối quan hệ đều trải qua mâu thuẫn ở một thời điểm nào đó. Chìa khóa của các mối quan hệ lành mạnh là đảm bảo sử dụng đối thoại tôn trọng và cân nhắc bình đẳng đến cả hai ý kiến, ngay cả khi các cặp đôi không thống nhất với nhau”.

Các thẻ

(Ghi chú: Phô tô và cắt cho mọi người hoặc tự viết)

TIỀN
(KHI NÀO THÌ TIẾT KIỆM HAY DỪNG TIỀN/ MUA BÁN VẬT DỤNG CÓ GIÁ TRỊ LỚN)

CÔNG KHAI
(LÀM THẺ LÀM ĐỂ XỬ SỰ NHƯ LÀ MỘT CẶP ĐÔI/ÁP LỰC XÃ HỘI)

TỰ DO ĐI CHƠI VỚI BẠN

ĐI LÀM HOẶC ĐI HỌC (BÊN NGOÀI NHÀ)

Các thẻ

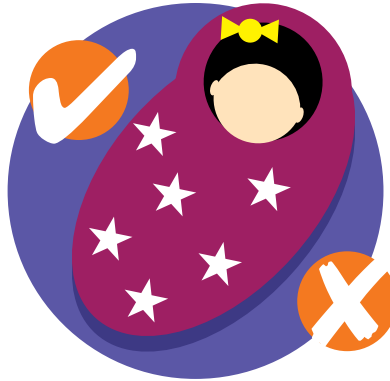
(Ghi chú: Phô tô và cắt cho mọi người hoặc tự viết)

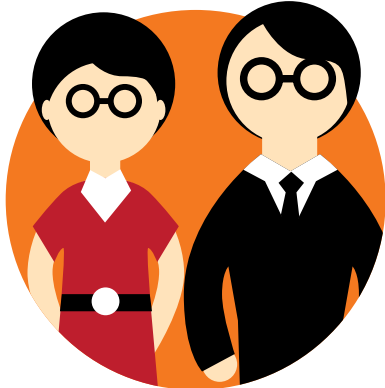
**CÔNG VIỆC
NỘI TRỢ**

TÌNH DỤC
(KHI NÀO/NÊN SỬ DỤNG
PHƯƠNG TIỆN BẢO VỆ NHƯ THỂ
NÀO/ XEM PHIM KHIẾU DÂM)

CÓ CON
(CÓ HAY KHÔNG CÓ CON/KHI
NÀO CÓ CON/LÀM THỂ NÀO
DẠY CON)

**MỐI QUAN HỆ VỚI CÁC
THÀNH VIÊN GIA ĐÌNH**
(TRÁCH NHIỆM, THỜI GIAN DÀNH
CHO GIA ĐÌNH)

MẶC ĐỒ GÌ

**SỰ RIÊNG TƯ KHI SỬ DỤNG
ĐIỆN THOẠI DI ĐỘNG CÁ
NHÂN HOẶC PHƯƠNG TIỆN
TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI**

Đứng lên vì chính mình

Loại hoạt động: Chia sẻ cá nhân và đóng vai trong nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

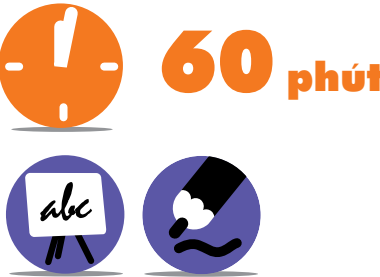
Để xây dựng chiến lược thương lượng cho sự bình đẳng và tôn trọng trong các mối quan hệ khác nhau.

Để nhận ra rằng sự mất cân bằng quyền lực có thể ảnh hưởng như thế nào đến việc chúng ta tương tác với nhau.

CHUẨN BỊ

Treo một tờ giấy trắng khổ to lên tường hoặc sử dụng bảng phấn hoặc bảng trắng.

THỜI GIAN

Ghi chú:

Hoạt động này đặc biệt hiệu quả khi người điều hành bắt đầu cuộc thảo luận bằng cách chia sẻ một câu chuyện. Câu chuyện này có thể của cá nhân hoặc có thể là tình huống. Một vài ví dụ có thể là:

- Thương lượng với cha mẹ về việc cho phép về nhà muộn hơn.
- Bảo vệ chính mình trước giáo viên về việc cho điểm không công bằng.
- Đứng dậy đấu tranh với áp lực từ bạn bè về việc sử dụng ma túy hoặc uống rượu.
- Bị áp lực hoặc tác động để đẩy nhanh một mối quan hệ lãng mạn.

Các khái niệm chính: Sự đồng thuận, Quyền lực

1. Giải thích cho những người tham gia:
- “Tại một vài thời điểm trong cuộc đời mình, mỗi chúng ta đã trải qua những giây phút mà chúng ta cảm thấy bất lực và sợ hãi không dám đứng lên đấu tranh cho chính mình. Điều này có thể là trong một mối quan hệ lãng mạn, trong mối quan hệ với cha mẹ, với giáo viên, với bạn bè hoặc với cộng đồng của chúng ta. Đôi khi thật khó khăn để trở nên quả quyết và đứng lên vì những gì bạn tin tưởng, nhưng điều này là rất quan trọng! Trong hoạt động này, chúng ta sẽ bắt đầu bằng cách chia sẻ với nhau về những khoảnh khắc mà bạn nhớ về cảm giác ‘câm lặng’, một khoảnh khắc mà bạn cảm thấy bạn không thể nói những gì bạn muốn nói”.

2. Viết lên tờ giấy trước toàn lớp học những câu hỏi sau:
- Ai tham gia?
 - Điều gì đã xảy ra?
 - Kết quả khác như thế nào với những gì mà bạn đã mong muốn?
 - Từ ngữ hay hành động nào mà người khác đã dùng để gây ảnh hưởng đến bạn?
 - Điều này khiến bạn cảm thấy thế nào?

3. Chia người tham gia thành những nhóm nhỏ (tối đa là bốn người) và tuyên bố, “Tôi muốn các bạn dành 5 phút để nghĩ về một câu chuyện mà bạn cảm thấy muốn chia sẻ từ cuộc đời của bạn, câu chuyện về một lần bạn cảm thấy bạn đã bị đối xử không công bằng hoặc một lần bạn

đã không thể đứng lên vì chính mình. Sau 5 phút, tôi sẽ mời các bạn chia sẻ câu chuyện này với các thành viên trong nhóm, mọi người lắng nghe phải thể hiện sự tôn trọng và cởi mở để chúng ta cùng tạo ra một môi trường an toàn cho những chia sẻ. Các bạn hãy cố gắng trả lời các câu hỏi trên tờ giấy trong khi các bạn kể câu chuyện của mình”.

4. Sau 5 phút, mời những người tham gia bắt đầu chia sẻ và lắng nghe câu chuyện của từng người. Đi vòng xung quanh phòng học để đảm bảo rằng tất cả mọi người đều tham gia và lắng nghe với sự tôn trọng.
5. Cho phép các nhóm chia sẻ trong vòng 10-15 phút, để tất cả mọi người có cơ hội chia sẻ câu chuyện của mình. Gọi các nhóm quay lại cùng với cả lớp và tuyên bố “Cảm ơn mọi người đã chia sẻ câu chuyện của mình. Đôi khi thật khó khăn khi gọi nhớ lại những giây phút đã khiến bạn cảm thấy buồn hoặc tức giận hay bất lực. Với hoạt động tiếp theo, tôi muốn chúng ta sẽ làm việc cùng với nhau để ‘lật ngược tình thế’ của những tình huống này. Làm thế nào để chúng ta xử lý các tình huống này theo cách tích cực, quyết đoán và tôn trọng mà vẫn cho phép mỗi người có thể đứng lên vì chính mình?”

6. Viết lên tờ giấy khổ to một câu hỏi nữa:
- Làm thế nào để tôi có thể đứng lên vì chính bản thân mình?

7. Tiếp tục, “Tôi muốn các bạn trong nhóm của mình cùng thảo luận với nhau, chọn một câu chuyện đã được chia sẻ. Sử dụng câu chuyện này, tôi muốn các bạn làm việc

cùng với nhau để viết lại tình huống đó và tạo ra một kết quả tích cực. Hãy để những câu chuyện này cho thấy các cá nhân đã dám đứng lên vì chính mình và sử dụng các đối thoại hiệu quả và sử dụng quyền lực của chính mình để nói lên những điều mình tin tưởng. Các bạn có 15 phút để thảo luận về tình huống của nhóm mình và sau đó tôi mong muốn các thành viên trong nhóm cùng đứng lên và đóng vai để trình diễn lại tình huống cho những người tham gia còn lại”.

8. Dành thời gian cho người tham gia thảo luận về phần đóng vai trong nhóm của họ và đi xung quanh lớp, khuyến khích và trợ giúp nếu cần. Sau 15 phút, nói ‘Dừng lại’.
9. Lần lượt yêu cầu các nhóm lên trước lớp và biểu diễn phần đóng vai ngắn của mình. Khuyến khích những người tham gia khác đặt câu hỏi hoặc bình luận sau từng phần biểu diễn.
10. Khi mọi người đã quay lại chỗ ngồi, tóm tắt hoạt động bằng cách hỏi những câu hỏi sau:
- Những ví dụ về đối thoại tích cực nào các bạn đã nhìn thấy trong những câu chuyện này?

- Cuối cùng thì quyền lực đã được cân bằng như thế nào? Làm thế nào để cải thiện điều này?
- Bạn có nghĩ rằng cá nhân đã hành động đủ để đứng lên vì chính mình?
- Tại sao đây là những kỹ năng quan trọng cần phải học? Bạn sẽ sử dụng những kỹ năng này như thế nào trong cuộc sống của mình?

11. Tổng kết, “Có nhiều mối quan hệ trong cuộc sống của chúng ta, không phải tất cả chúng đều bình đẳng về quyền lực. Ví dụ, giáo viên và bố mẹ chúng ta sẽ là những người có nhiều quyền hơn chúng ta. Tuy nhiên, điều quan trọng là tất cả những mối quan hệ mà chúng ta có được xây dựng trên nền tảng tôn trọng lẫn nhau và đối thoại hiệu quả. Khi một người không được lắng nghe, đặc biệt trong các tình huống liên quan đến sự an toàn hay quyền con người của họ, điều này có thể tạo ra một sự mất cân bằng quyền lực nguy hiểm và không tích cực. Với hoạt động này, chúng ta sẽ thấy các ví dụ khác nhau về việc làm thế nào để chúng ta có thể đứng lên vì chính mình trong những hoàn cảnh khó khăn và thấy làm thế nào để áp dụng các kỹ năng đối thoại trong các loại mối quan hệ khác nhau trong cuộc sống của chúng ta. Khi chúng ta đi tiếp, chúng ta sẽ tiếp tục sử dụng những kỹ năng này và tiếp tục tìm cách để chúng ta có thể lên tiếng và đứng lên cho chính chúng ta và cho những người xung quanh chúng ta.”

Hãy tiến bước - Cùng tạo ra những điều bình thường mới tích cực và lành mạnh về giới

Hình thức hoạt động: Đóng kịch

MỤC TIÊU

Luyện tập xóa bỏ định kiến giới

CHUẨN BỊ

In các bối cảnh kịch để phát cho các nhóm

THỜI GIAN

 60 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích với người tham gia:** “Chúng ta đã biết định kiến giới là gì, cũng như định kiến giới tác động thế nào đến cá nhân và xã hội. Sau đây chúng ta sẽ cùng tập luyện xóa bỏ định kiến giới và tạo ra những điều bình thường mới về giới tích cực hơn trong xã hội. Bài tập này sẽ đặt bạn vào các bối cảnh thường gặp mà qua đó bạn sẽ phải chịu một định kiến giới trực tiếp hoặc gián tiếp. Bạn có thể chưa nhận ra định kiến giới đó ngay tức khắc, nhưng đó chính là một phần của bài tập

này – đó chính là phát hiện ra định kiến tiêu cực được phản ánh trong mỗi bối cảnh. Các bạn sẽ nhập vai vào các bối cảnh này. Sau một khoảng thời gian, nhân vật Thanh niên tiên phong (Những người tạo nên sự thay đổi) sẽ xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Vai trò của Thanh niên tiên phong là phát hiện ra định kiến và tìm ra giải pháp để thay đổi hoặc phản ánh định kiến ấy thông qua lời nói hay hành động.

Các khái niệm chính: Định kiến giới, Hành động

2. Chia lớp thành các nhóm 5-6 thành viên và phát cho mỗi nhóm bối cảnh mà họ phải diễn lại (Bối cảnh 1 cho nhóm 1, bối cảnh 2 cho nhóm 2, v.v). Sau đó yêu cầu mỗi nhóm phân vai cho mỗi thành viên, bao gồm cả nhân vật Thanh niên tiên phong.
3. Mỗi nhóm đọc kịch bản và tập diễn theo kịch bản đó trong khoảng thời gian 8 phút. Lưu ý mỗi nhóm chỉ có tối đa 5 phút để diễn trước lớp.

4. Lưu ý cho các nhóm rằng trọng tâm của mỗi tiểu phẩm là nhân vật Thanh niên tiên phong xóa bỏ định kiến giới thông qua lời nói và hành động.
5. Sau khi các nhóm đã tập xong, hãy mời nhóm 1 diễn trước lớp. Để duy trì nhịp độ của phần này, hãy giới hạn thời gian diễn cho mỗi đội là tối đa 5 phút.
6. Sau mỗi tiểu phẩm, hãy đưa ra nhận xét sơ lược về hành động và lời nói của Thanh niên tiên phong nhằm thay đổi định kiến giới, cũng như cách Thanh niên tiên phong kêu gọi sự chú ý của các nhân vật khác đến định kiến giới và tác động của nó.
7. Sau khi tất cả các nhóm đã diễn xong, hãy đặt ra các câu hỏi sau cho các Thanh niên tiên phong:

- A. Bạn có suy nghĩ gì khi lựa chọn cách lên tiếng về định kiến giới?
- B. “Bước lên” để thay đổi một tình huống hoặc quan điểm của một người khác là dễ hay khó?
- C. Bạn sẽ cảm thấy thế nào nếu như bạn không làm gì cả trong hoàn cảnh đó?

8. **Tổng kết** “Chúng ta cần có sự can đảm để lên tiếng và tạo ra sự thay đổi. Có thể sự can đảm ấy không phải lúc nào cũng được đón nhận. Nếu như bạn thực sự tin vào sự bình đẳng giữa nam và nữ, bạn cần phải đứng lên vì nó”

Các bối cảnh kịch

Bối cảnh 1 - Con trai được yêu thích hơn con gái

Trong bối cảnh này, có 4 nhân vật: mẹ chồng, người vợ, người chồng và một cô con gái 7 tuổi. Người vợ biết mình đang mang bầu và vô cùng hạnh phúc. Người mẹ chồng hỏi thẳng đó có phải là một bé trai hay không. Người vợ không hề biết. Cuộc đối thoại tiếp tục với cảnh người mẹ chồng nhấn mạnh rằng người vợ phải đẻ cho gia đình một cậu con trai.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng xóa bỏ định kiến cho rằng con trai quan trọng hơn con gái trong gia đình, thuyết phục các nhân vật khác rằng con trai hay con gái đều công bằng như nhau và hành vi phá thai do lựa chọn giới tính thai nhi là có hại tới cá nhân và toàn xã hội.

Bối cảnh 2 - Sự nghiệp “phù hợp” cho phụ nữ

Bối cảnh diễn ra trong một lớp học. Tất cả sinh viên đang rời lớp. Một giáo sư nam yêu cầu sinh viên nữ ở lại lớp để trao đổi về điểm số. Sau khi các sinh viên khác đã về hết, giáo sư bắt đầu thuyết phục hai sinh viên nữ ngừng việc học ngành Kỹ sư xây dựng vì đây là lĩnh vực của nam giới. Giáo sư cho rằng phụ nữ không thích hợp để theo đuổi các ngành khoa học nặng nhọc và chống tương lai của hai sinh viên này sẽ không bao giờ để họ làm việc trong môi trường phần lớn là nam giới.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng xóa bỏ định kiến cho rằng phụ nữ không thể theo đuổi các công việc nghiên cứu khoa học, xây dựng hay kỹ sư.

Bối cảnh 3 - Phụ nữ thành đối tượng bị trêu chọc

Bối cảnh diễn ra ở sân trường đại học. Sinh viên đang đi lại giữa giờ chuyển tiết. Ba sinh viên nam ngồi trên ghế đá nhìn các sinh viên khác. Ba sinh viên nam bắt đầu bình phẩm về ngoại hình của các sinh viên nữ đi qua. Họ nói về chiều cao, dáng vóc, cân nặng của các sinh viên nữ đó. Họ cười đùa và chỉ trỏ đầy khiếm nhã. Khi hai sinh viên nữ đi qua, nhóm sinh viên nam bắt đầu buông lời trêu chọc. Họ dùng các từ ngữ thô thiển và tục tĩu. Hai nữ sinh cố gắng lờ nhóm sinh viên nam ấy nhưng cảm thấy rất khó chịu và bị tổn thương vì những hành động vừa rồi.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng xóa bỏ định kiến cho rằng không có vấn đề gì khi nam giới xem thường và trêu chọc phụ nữ.

Bối cảnh 4 - Là nam giới

Trong quán bia, 3 người nam giới và 1 người phụ nữ ngồi uống bia sau giờ làm. Một nữ nhân viên phục vụ đi qua cùng những cốc bia trên tay.

Nhóm nam giới chơi trò chơi thách thức nhau xem ai có thể uống nhiều bia hơn. Người phụ nữ bắt đầu cảm thấy không thoải mái khi thấy nhóm nam giới trở nên say xỉn, hành động thiếu kiểm soát và phô trương. Họ gọi thêm bia. Đáp lại, người nữ nhân viên phục vụ nhẹ nhàng nói rằng họ đã uống đủ rồi và nên về nhà nghỉ ngơi.

Khi đi lấy xe, người phụ nữ trong nhóm khuyên nhóm nam giới bắt taxi về nhà. Nhóm nam giới khẳng định họ vẫn có thể uống thêm và hoàn toàn có thể tự đi xe về. Không chỉ lái xe được, họ nghĩ họ nên đua xe để thể hiện sức mạnh và sự nam tính của mình.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng phá vỡ định kiến cho rằng để tỏ vẻ nam tính, nam giới phải nhậu nhẹt quá đả, không để tâm đến sự an toàn của chính họ và của những người xung quanh. Thanh niên tiên phong đặt ra câu hỏi đây có phải là sự nam tính đích thực hay không.

Bối cảnh 5 - Việc nhà là việc của ai?

Trong một gia đình, mọi thành viên trong gia đình đã trở về sau giờ làm. Hai người con, một trai và một gái đang làm bài tập. Người chồng về nhà sau cuộc nhậu với bạn bè và yêu cầu vợ mang đồ ăn lên cho mình. Người vợ bước vào nhà, xin lỗi mọi người vì về muộn. Cuộc họp ở cơ quan kết thúc muộn hơn cô nghĩ.

Người vợ nhanh chóng chuẩn bị bữa tối. Cô gọi bé gái nhờ giúp đỡ. Cô kiểm tra xem bé trai có đang học bài không. Cô để một chai bia trên bàn cho chồng uống. Người chồng nhăn nhó rằng anh đang đói, rằng cô nên ở nhà luôn để chuẩn bị cơm nước đúng giờ và chăm sóc con cái. Người mẹ chồng ca thán rằng gia đình nhà bà sắp đổ vỡ chỉ vì người vợ không làm tròn bổn phận của một người con dâu tốt. Bé gái mè nheo rằng bé còn nhiều bài tập để làm và hỏi tại sao bé phải giúp mẹ làm bữa tối còn bé trai thì không.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng phá vỡ định kiến cho rằng vai trò chính của phụ nữ là quán xuyến việc nhà. Thanh niên tiên phong thách thức vai trò “bình thường” ấy của những người phụ nữ trong gia đình.

Bối cảnh 6 - Ai có thể làm lãnh đạo?

Trong phòng học của trường ngoại giao, giáo sư đang giảng về những nhà lãnh đạo xuất sắc của thế kỷ 21. Tất cả những nhà lãnh đạo được nói tới đều là nam giới, rằng họ mạnh mẽ và quyết đoán thế nào, rằng họ có thể chèo lái các công ty và đất nước một cách tuyệt vời ra sao.

Hai nữ sinh hỏi giáo sư tại sao bà chỉ nói về những lãnh đạo nam. Hai nam sinh tranh cãi rằng chỉ nam giới mới nên làm lãnh đạo, rằng họ sinh ra đã để lãnh đạo người khác, rằng phụ nữ không biết gì về những vấn đề lớn lao và quan trọng và chỉ nên đảm đương các công việc đơn giản. Cuộc tranh luận tiếp diễn.

Thanh niên tiên phong xuất hiện như một nhân vật mới trong tiểu phẩm, hoặc diễn tiếp vai của một nhân vật có sẵn trong tiểu phẩm đó. Anh ấy/Cô ấy cố gắng phá vỡ định kiến cho rằng chỉ nam giới mới nên làm lãnh đạo còn phụ nữ thì không.

Cây vấn đề

Loại hoạt động: Thảo luận nhóm lớn và Hoạt động nhóm nhỏ

MỤC TIÊU

Để đảm bảo rằng những người tham gia có hiểu biết căn kễ về nguyên nhân và kết quả của bất bình đẳng giới, bạo lực đối với phụ nữ và phân biệt đối xử.

Để làm việc trong nhóm, thảo luận và sáng tạo một hình ảnh trực quan về nguyên nhân và kết quả của những vấn đề này.

CHUẨN BỊ

Treo một tờ giấy khổ to lên tường hoặc sử dụng bảng phấn hoặc bảng trắng.

Chuẩn bị một vài tờ giấy khổ to nữa cho phần thảo luận nhóm

THỜI GIAN

60 phút

Ghi chú:

Hoạt động này hiệu quả nhất khi người tham gia được chia thành nhóm từ 5-8 người. Đảm bảo rằng mỗi nhóm có một tờ giấy khổ lớn.

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Vẽ một cái thân cây lớn lên tờ giấy khổ to trước lớp để tất cả mọi người đều có thể nhìn thấy.
- Trên thân cây viết vấn đề: Nghèo đói. Giải thích cho cả nhóm, “Tất cả các loại vấn đề và hoàn cảnh có nhiều nguyên nhân. Thông thường xã hội chỉ tập trung vào một nguyên nhân cụ thể, nhưng cuối cùng thì thất bại trong việc giải quyết vì họ đã bỏ qua nhiều vấn đề có tác động khác”.
- Vẽ gốc phía dưới thân cây, viết Quyền lực, Xã hội, Kém hiểu biết, Chính trị. Giải thích, “Từng vấn đề này có thể là nguyên nhân của

nghèo đói. Nhưng chúng ta cũng có thể mở rộng những vấn đề này sâu hơn nữa để khiến chúng cụ thể hơn”. Vẽ những rễ nhỏ hơn từ bốn cái rễ lớn ban đầu và viết thêm những từ sau:

QUYỀN LỰC: Tiếp cận đến công việc, Tiếp cận đến giáo dục

XÃ HỘI: Phân biệt đối xử theo giai cấp, Thiếu sự đoàn kết hoặc hỗ trợ từ mạng lưới

KÉM HIỂU BIẾT: Chủ nghĩa phân biệt chủng tộc, Định kiến về người nghèo là lười và uống nhiều rượu...

- Khi những điều này được viết xuống giấy và đọc cho cả lớp, dành cho những người tham gia 5 phút để đưa ra những gợi ý về những nguyên nhân trực tiếp hoặc gián tiếp sâu xa hơn nữa mà có thể thêm vào.
- Vẽ ba nhánh trên phần thân của cây, Xã hội, Tâm lý và Sức khỏe. Giải thích, “Tương tự như có nhiều nguyên nhân phức tạp cho một vấn đề, một vấn đề cũng có nhiều hậu quả. Ba nhánh chính này chỉ ra ba hậu quả của nghèo đói. Tuy nhiên, cũng giống như nguyên nhân,

chúng ta cũng có thể xem xét những hậu quả cụ thể của nghèo đói”. Vẽ những nhánh nhỏ hơn từ ba nhánh chính ban đầu, thêm các từ sau:

- XÃ HỘI:** Nguyên nhân bất bình đẳng trong cộng đồng, Bị cô lập từ các mạng lưới giúp đỡ.
- TÂM LÝ:** Cảm thấy yếu thế/bê trên, Tăng tình trạng tự tử/tự làm hại mình/lạm dụng chất gây nghiện
- SỨC KHỎE:** Nguy cơ bị các bệnh lây truyền, Tiếp cận hạn chế đến dịch vụ chăm sóc sức khỏe/dinh dưỡng lành mạnh.

- Khi những điều này được viết xuống giấy và đọc to cho cả nhóm, dành cho những người tham gia 5 phút để họ có thể đưa ra những gợi ý về những hậu quả khác có thể thêm vào đây.
- Đến lúc này, bạn đã có thể có một cái cây mà giống với cái cây được đưa ra ở đây. Tuyên bố với cả lớp rằng “Tôi muốn các bạn thảo luận trong nhóm nhỏ từ 6-8 người và tôi sẽ đưa cho mỗi nhóm một vấn đề và các bạn có 15 phút để ‘vẽ’ cây vấn đề của nhóm mình”.
- Sau khi những người tham gia đã ngồi vào nhóm của mình, đảm bảo rằng mỗi nhóm có một tờ giấy khổ to và bút viết cần thiết. Đi xung quanh phòng học, giao cho mỗi nhóm một vấn đề trong danh sách các vấn đề sau:

Ghi chú:

Là người điều hành, bạn có thể thoải mái thêm hoặc chia nhỏ các vấn đề phù hợp với khu vực của bạn hoặc với những người tham gia. Phụ thuộc vào khu vực của bạn, những vấn đề có thể là: tội ác của hồi môn, bị giết chết ‘để bảo vệ danh dự’, cắt âm vật phụ nữ, ... Điều quan trọng là những người tham gia phải biết về nguyên nhân và hậu quả của vấn đề.

- Bạo lực gia đình
 - Quấy rối tình dục ở trường/nơi làm việc
 - Tảo hôn và cưỡng hôn
 - Cưỡng hiếp
- Dành cho các nhóm 15 phút để làm việc cùng với nhau về Cây Vấn đề của mình, đi xung quanh phòng để giải đáp các câu hỏi và đưa ra những gợi ý có ích cho các nhóm.
 - Sau 15 phút, nói “Dừng lại!”. Lần lượt yêu cầu từng nhóm đứng trước lớp và trình bày Cây vấn đề của mình. Khuyến khích những người tham gia còn lại đặt câu hỏi hoặc đưa ra các gợi ý trong phần phản hồi ngắn.

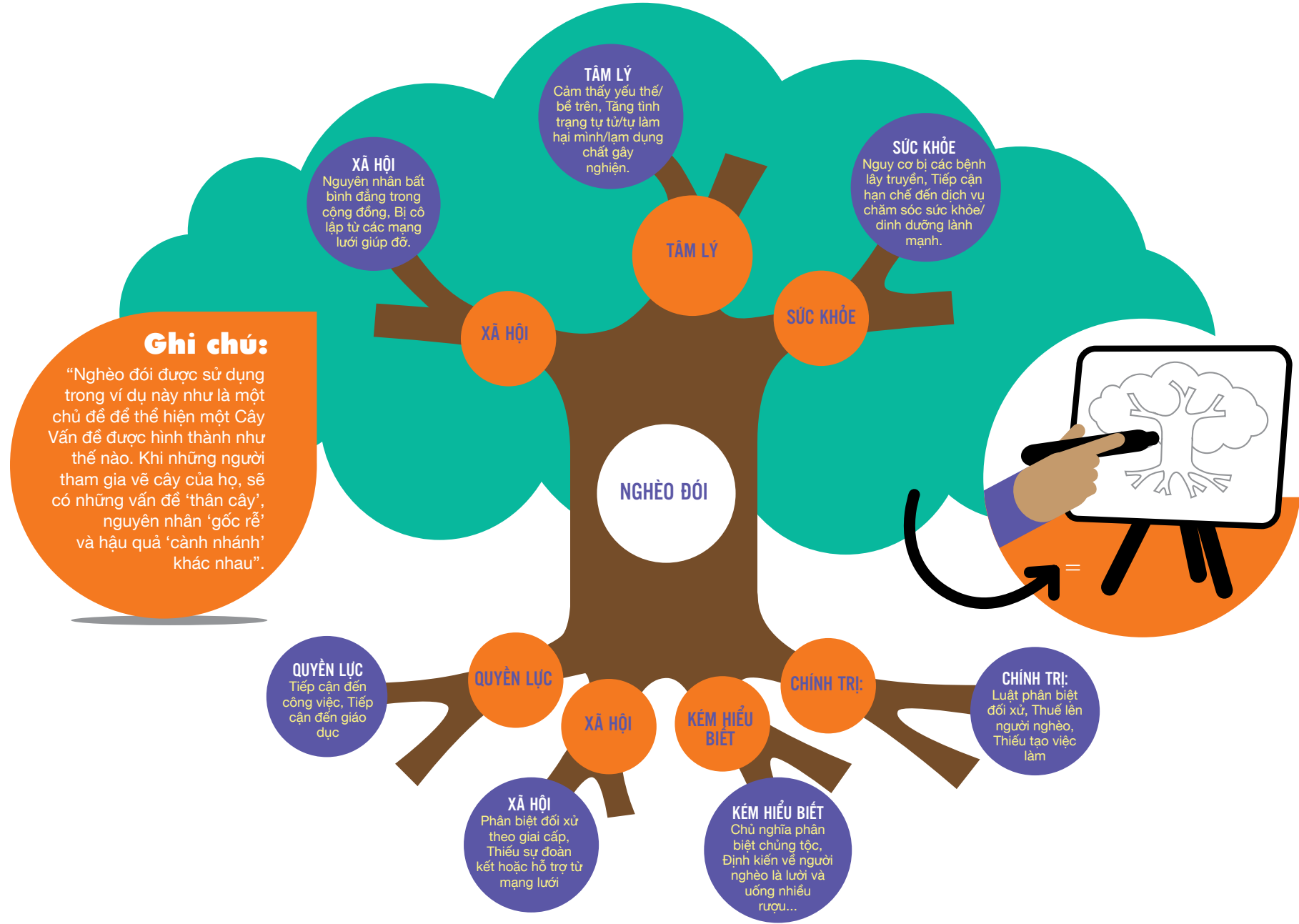
XEM THÊM Ở TRANG TIẾP THEO

- Tổng kết:** “Trong suốt hoạt động này chúng ta đã thấy các vấn đề khác nhau có thể bị ảnh hưởng bởi nhiều nguyên nhân và có thể dẫn đến nhiều hậu quả. Những nguyên nhân và hậu quả này thường khác nhau ở những nhóm người khác nhau và trong các bối cảnh khác nhau. Tương tự như vậy, nam giới và phụ nữ có thể cảm thấy tác động của cùng một yếu tố gây ảnh hưởng ở nhiều cách khác nhau, do những đặc quyền và đặc điểm về giới của họ. Chúng ta cần hiểu về sự phức tạp của các vấn đề trước khi có thể giải quyết chúng, bởi vì một vấn đề không chỉ có một nguyên nhân, và luôn có nhiều hơn một giải pháp. Dù là giảm sử dụng rượu, nâng cao nhận thức về bạo lực gia đình, hay vận động ngăn ngừa bạo lực đối với phụ nữ, chúng ta cần phải đảm bảo rằng những nỗ lực của chúng ta giải quyết nhiều nguyên nhân và hậu quả của những vấn đề này”.

Điều chỉnh từ: Đồng đẳng, Công cụ giáo dục Đồng đẳng cho Thanh niên (2005).

Ví dụ Cây Vấn đề

(Ghi chú: Vẽ cây này lên một tờ giấy khổ to)

"Bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái là không thể chấp nhận được"

Bạn sẽ nói gì?

Loại hoạt động: Hoạt động nhóm lớn và Thảo luận

MỤC TIÊU

Để củng cố hiểu biết của chúng ta về các mối quan hệ lành mạnh và bình đẳng giới.

Để sử dụng những tình huống từ thực tế cuộc sống chỉ ra vai trò giới có thể được thực hiện như thế nào để thúc đẩy những thảo luận sâu xa hơn.

CHUẨN BỊ

Phô tô các thẻ và phát cho mỗi người ít nhất một thẻ.

Một tờ giấy khổ lớn hoặc bảng và bút viết.

Trước khi bắt đầu, viết các câu hỏi được liệt kê ở Bước Hai (xem phía dưới) lên bảng.

THỜI GIAN

60 phút

Ghi chú:

Có thể chuẩn bị thêm các bộ thẻ để người tham gia có thể mang về và khuyến khích những thảo luận với bạn bè hoặc cha mẹ nếu muốn.

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho người tham gia:** “Đôi khi những đối thoại đơn giản có thể là cách tốt nhất để thảo luận những ý tưởng mới, trao đổi các quan điểm về các chủ đề khác nhau, và thúc đẩy những hình thức hiểu biết mới. Trong hoạt động này, chúng ta sẽ tiếp tục khám phá chủ đề giới, bạo lực và các mối quan hệ. Điều quan trọng là chúng ta phải xây dựng sự tự tin khi đưa các ý kiến và tham gia vào các ý tưởng này với bạn bè và các thành viên trong cộng đồng. Để giúp chúng ta làm được điều đó, chúng ta sẽ lấy những hình ảnh đơn giản và những câu hỏi đơn giản để đưa ra những trao đổi trong nhóm của chúng ta. Tôi sẽ đưa cho mỗi bạn một thẻ với những tình huống và câu hỏi khác nhau, và khi tôi nói “Đi”, tôi

Ghi chú:

Nếu có nhiều người tham gia hơn là số thẻ, bạn có thể phô tô thêm nhiều bản, và như vậy một số người có thể có cùng một thẻ.

- muốn các bạn đi xung quanh phòng và yêu cầu các bạn khác trả lời câu hỏi. Với mỗi người, bạn có 1-2 phút để chia sẻ tấm thẻ của bạn và bàn về các câu trả lời. Bạn không phải lo lắng về việc viết lại hay ghi âm các câu trả lời mà nên sử dụng cơ hội này để hỏi từng câu hỏi và học nhiều hơn về những quan điểm khác nhau mà bạn nghe thấy”.
2. Phát tấm thẻ với mặt trên úp xuống cho từng người tham gia và tuyên bố: “Khi tôi nói Đi, các bạn đi xung quanh phòng và đưa tấm thẻ của mình cho từng người, hỏi họ về câu hỏi trên thẻ”.
3. Nói “Đi” và quan sát nhóm khi mọi người di chuyển xung quanh và thảo luận với nhau. Sau khi hầu hết

mọi người đã có cơ hội trao đổi với nhau, hoặc sau khoảng 20 phút, nói ‘Dừng lại’ và yêu cầu mọi người quay lại chỗ của mình.

4. Khi mọi người đã ngồi về chỗ, yêu cầu một người xung phong mô tả tấm thẻ của mình và nói với mọi người về những quan sát thú vị mà họ thấy khi đi xung quanh phòng. Điều này có thể bao gồm bất kỳ những câu trả lời gây ngạc nhiên nào hoặc có thể là một cơ hội để họ chia sẻ ý kiến của họ với cả lớp. Dành khoảng 15 phút cho cả nhóm phản hồi. Bạn có thể muốn sử dụng một vài câu hỏi dưới đây để khuyến khích một phần thảo luận ngắn:

- Bạn có nghĩ là những câu trả lời bạn nhận được cho những câu hỏi này có thể đã khác đi nếu vai trò giới bị đảo ngược?
- Bạn nghĩ là quyền lực đã được sử dụng như thế nào?
- Các tình huống này là ví dụ của một mối quan hệ lành mạnh hay không lành mạnh? Điều này được thể hiện như thế nào?

5. **Tổng kết:** “Trong khi rất cần thiết cho mỗi chúng ta hiểu ý tưởng về bình đẳng giới, mối quan hệ lành mạnh và chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ, cũng rất cần thiết để chúng ta cảm thấy thoải mái khi thảo luận về những chủ đề này với gia đình và bạn bè mình. Thông qua hoạt động này, chúng ta có thể bắt đầu những thảo luận như vậy. Khi chúng ta đi đến chương cuối “Hành động”, tôi sẽ khuyến khích từng bạn sử dụng những hình ảnh trong chính cộng đồng của mình để bắt đầu tham gia thảo luận xung quanh những chủ đề quan trọng này, hãy nhớ rằng mỗi chúng ta có trách nhiệm đứng lên vì quyền con người của người khác, bình đẳng giới và sự an toàn, tôn trọng cho tất cả mọi người”.

Điều chỉnh từ: *Lên tiếng, SASA! (2006)*

Thẻ về các kịch bản

(Ghi chú: Phô-tô và cắt từng thẻ)

Có công việc nào nam giới có thể làm mà phụ nữ không thể?

Có nên chăng tất cả các trách nhiệm phải được chia sẻ trong các mối quan hệ?

Bạn sẽ làm gì nếu những người trong hình này là cha mẹ bạn?

Nếu bạn đi ngang qua cặp đôi này trên phố, bạn sẽ làm gì?

Thẻ về các kịch bản

(Ghi chú: Phô-tô và cắt từng thẻ)

Nam giới hay phụ nữ có quyền có quan hệ tình dục trong một mối quan hệ?

Liệu có cần phải có một 'người đứng đầu' trong gia đình?

Làm thế nào để bạn khuyến khích hình mẫu người cha như thế này?

Bạn sẽ làm gì nếu bạn biết điều này?

Nếu đây là hàng xóm của bạn, bạn sẽ làm gì để giúp cô ấy?

Bạn sẽ làm gì nếu bạn nhìn thấy điều này xảy ra trong cộng đồng mình?

Bạn sẽ làm gì nếu bạn nhìn thấy điều này?

Bạn sẽ làm gì nếu bạn nhìn thấy điều này?

Nam giới cũng như phụ nữ đều có thể ở nhà chăm con nội trợ?

Bạn sẽ phản ứng thế nào nếu anh ấy là bạn của bạn?

Nếu đây là hàng xóm của bạn, bạn sẽ làm gì để giúp cô ấy?

Đảm bảo tình dục an toàn là trách nhiệm của ai?

Chương bốn:

Hành động

Giới thiệu

Trong chương trước, chúng ta đã tập trung vào những ý tưởng về bình đẳng giới, quyền lực, và bạo lực, và làm thế nào để chúng ta áp dụng vào các mối quan hệ của mình. Tuy nhiên, cũng rất quan trọng để biết làm thế nào chúng ta có thể sử dụng những kiến thức này để tạo ra sự khác biệt trong cuộc sống của chúng ta và cho thế giới xung quanh mình. Trong chương này, chúng ta sẽ tập trung những công cụ và chiến lược mà mỗi chúng ta có thể sử dụng để trở thành một nhà hoạt động và chúng ta sẽ học làm thế nào để những hành động của mình có thể giúp thế giới trở thành một nơi an toàn hơn và bình đẳng hơn cho tất cả mọi người.

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH CỦA BÀI HỌC

TRỞ THÀNH MỘT NHÀ HOẠT ĐỘNG CÓ NGHĨA LÀ GÌ?

Một nhà hoạt động là một người có đam mê mạnh mẽ về một vấn đề, tự mình học hỏi về vấn đề, và cảm thấy cần phải làm một điều gì đó về nó. Bất kỳ ai cũng có thể trở thành một nhà hoạt động: điều này không đòi hỏi một kỹ năng hay công cụ đặc biệt nào, chỉ cần sự can đảm để lên tiếng về những gì bạn tin tưởng, hỗ trợ những người xung quanh bạn, và hành động. Trở thành một nhà hoạt động không có nghĩa là bạn phải làm cách mạng hay nổi loạn, đó là việc bạn sống với niềm tin của mình và lên tiếng chống lại những bất công xung quanh mình.

XÁC ĐỊNH NHỮNG NGUỒN LỰC VÀ MẠNG LƯỚI HỖ TRỢ

Chương này sẽ cung cấp thông tin về các mạng lưới và hệ thống có sẵn để giúp đỡ những nhà hoạt động trẻ. Thêm vào đó, những người tham gia cũng sẽ suy nghĩ về các nguồn lực địa phương và những mạng lưới hỗ trợ có sẵn trong những hoạt động này. Việc sử dụng nguồn lực online tại <http://asiapacific.unwomen.org/VAW/>

NHỮNG CÁCH CỤ THỂ ĐỂ TRỞ THÀNH NHỮNG NGƯỜI HÀNH ĐỘNG VỀ GIỚI TRONG CỘNG ĐỒNG CỦA MÌNH

- Tổ chức hội thảo về chấm dứt bạo lực
- Vẽ tranh minh họa để nâng cao nhận thức
- Đứng lên chống lại bất công mà chúng ta nhìn thấy xung quanh mình
- Cam kết sống cuộc sống không có bạo lực và bất công
- Tham gia các nhóm làm việc để thúc đẩy quyền con người hoặc bình đẳng giới
- Làm việc với người khác để tổ chức những buổi trình diễn, sự kiện hoặc điều hành sáng tạo
- Sử dụng mạng xã hội để nêu lên tiếng nói của chúng ta và tham gia với những người khác
- Viết thư cho những nhà chính trị và lãnh đạo về vấn đề bạn quan tâm
- Nộp những bài báo cho báo địa phương để thúc đẩy sự thay đổi

gamechangers cũng rất hữu ích cho những người điều hành chia sẻ câu chuyện thành công từ khắp nơi trong khu vực và thông tin về các tổ chức hoạt động trong lĩnh vực này.

AN TOÀN TRONG CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA CHÚNG TA

Khi chúng ta học về việc tổ chức hoạt động, chúng ta cần nói về việc tổ chức hoạt động một cách an toàn. Đôi khi, mọi người có thể dễ bị dụ dỗ để sử dụng các phương pháp cực đoan hoặc nguy hiểm để người khác lắng nghe tiếng nói của mình vì chúng ta rất quan tâm đến vấn đề đó. Chúng ta phải giữ được sự tập trung trong chiến lược nêu lên tiếng nói của mình, nhưng cũng phải giữ cho chúng ta được an toàn và không đặt chúng ta và các đồng sự vào nguy hiểm. Điều này có nghĩa là phải biết về luật và các nguy hiểm về an ninh ở nơi bạn sống và ra những quyết định có tính toán và thông minh về các hoạt động của mình để đảm bảo rằng bạn không đặt chính mình và người khác vào nguy hiểm.

Sống theo niềm tin của chúng ta

Loại hoạt động: Thảo luận nhóm nhỏ và chia sẻ cá nhân

MỤC TIÊU

Để hiểu tầm quan trọng của việc ‘sống theo niềm tin của chúng ta’ và tại sao đây là bước đầu tiên và quan trọng nhất của việc tổ chức hoạt động.

Để suy nghĩ về những cách mà chúng ta có thể ‘sống theo niềm tin của chúng ta’ hàng ngày trong những tình huống thông thường.

CHUẨN BỊ

Chuẩn bị 5 bản phô tô của từng thẻ kịch bản ở trang tiếp theo.

Chuẩn bị cho mỗi người tham gia một bản copy của Bản tự nhận xét ở trang 105.

Giấy khổ to, bút viết bảng, bút bi và băng dính

THỜI GIAN

45 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho những người tham gia:** “Rất thường xuyên, những gì chúng ta nói chúng ta tin tưởng thường khác với những gì chúng ta chọn để làm trong cuộc sống hàng ngày. Thường khó để niềm tin của chúng ta đi đôi với hành động, vì áp lực của bạn bè, các quan niệm xã hội hoặc chính thói quen của bản thân. Mọi người tham gia vào tổ chức hoạt động phải thường xuyên tự đánh giá liệu họ có sống đúng theo niềm tin của mình, hiểu tầm quan trọng của việc trở thành một hình mẫu cho người khác. Trong bài tập này, chúng ta sẽ xem xét tầm quan trọng và những thách thức của việc làm theo những gì chúng ta tin tưởng bằng cách tìm hiểu những loại hành động khác nhau và suy nghĩ về

Các khái niệm chính: Vòng tròn Ảnh hưởng (xem Chương 2), Quyền lực

2. Chia người tham gia thành 5 nhóm bằng cách

Ghi chú:

Người tham gia sẽ được chia thành các nhóm nhỏ. Nếu bạn có ít nhóm hơn, bạn cũng có thể sử dụng ít thẻ hơn. Số lượng nhóm cần tương đồng với số lượng thẻ được sử dụng.

3. Khi mọi người tập hợp lại xung quanh những hình ảnh, hỏi những người tham gia những câu hỏi sau:

A. Bạn nhìn thấy loại hành động nào trong từng hình ảnh này?

B. Điều gì xảy ra trong bức tranh thứ nhất đã thể hiện về việc nhà hoạt động đang sống theo niềm tin của anh ấy/cô ấy?

C. Nhà hoạt động đang làm gì trong bức tranh thứ 2 để thể hiện việc các hoạt động này đi ngược lại với niềm tin của anh ấy/cô ấy?

D. Sự mâu thuẫn giữa hành vi và niềm tin khiến hành động của họ mạnh hơn hay yếu hơn?

4. Dành cho những người tham gia 10 phút để thảo luận về từng kịch bản trong thẻ.

5. Sau 10 phút, tuyên bố “Bây giờ tôi muốn các bạn tập trung vào những thẻ giống với số của nhóm các bạn. Chỉ xem xét hình thức hoạt động đó thôi, tôi muốn các bạn cùng nhau suy nghĩ thêm một vài ví dụ về việc nhà hoạt động này có thể sống theo niềm tin của mình, và một vài ví dụ về việc nhà hoạt động này có thể đi ngược lại niềm tin của mình trong cuộc sống hàng ngày. Các bạn có 10 phút để liệt kê hai danh sách này trên tờ giấy khổ lớn mà các bạn được phát.”

6. Sau 10 phút, nói “Dừng lại”. Yêu cầu các nhóm cử một người trong nhóm đứng dậy và trong 1-2 phút mô tả với cả lớp về những hình thức hoạt động của họ, và giải thích một vài gợi ý mà nhóm đưa ra liên quan đến việc làm thế nào một nhà hoạt động có thể sống theo hoặc đi ngược lại niềm tin của mình.

7. Khi tất cả các bài trình bày đã kết thúc, giải thích với những người tham gia rằng “Hoạt động này chỉ cho chúng ta thấy rằng cho dù bạn là một nhà hoạt động về giới, về môi trường, loài vật, tham nhũng hay sắc tộc, bước đầu tiên để hoạt động hiệu quả là chỉ ra từ chính hành động và cuộc sống của mình bạn đã ủng hộ vấn đề của mình như thế nào. Đây là một bài học quan trọng mà chúng ta luôn phải nhắc nhở bản thân để đảm bảo rằng chúng ta đang đại diện cho niềm tin của mình một cách trung thực nhất. Trong hoạt

động này, tôi muốn các bạn dành 10 phút yên lặng để tự suy nghĩ về việc làm thế nào bạn có thể cải thiện hành động của mình để phản ánh niềm tin và ý tưởng mà chúng ta đang nói đến trong suốt hội thảo này”.

8. Phát một ‘Bản tự nhận xét’ cho từng người tham gia. Khi mọi người đã có tờ bài tập, giải thích “Với từng câu nói về niềm tin được viết lên, cố gắng viết một cách mà bạn hoặc một ai đó bạn biết có thể đã làm ngược lại với điều này thông qua hành vi hay một hành động cụ thể của họ. Bạn sẽ có 10 phút để làm điều này một mình. Cuối cùng các bạn có thể xung phong để chia sẻ những suy nghĩ của mình, điều này là hoàn toàn tự nguyện, và các bạn cũng có thể giữ bài làm của mình cho riêng mình nếu các bạn muốn”.

9. Sau 10 phút, mời những người tham gia chia sẻ bất kỳ câu trả lời nào của mình với cả lớp, họ có thể mô tả câu nói về niềm tin và những hành động tương ứng với cả nhóm. Khuyến khích câu hỏi và bình luận, nhưng giữ phần phản hồi trong vòng 10 phút.

10. **Tổng kết:** “Mọi điều chúng ta làm, mọi từ ngữ và hành động, có ảnh hưởng đến người khác và đến toàn thể cộng đồng của chúng ta. Là những nhà hoạt động, chúng ta dựa vào những sự ảnh hưởng này để đẩy mạnh thêm cho các lý do phải giải quyết các vấn đề xã hội này và để tăng sự hỗ trợ cho các quyền và sự tự do mà chúng ta tin tưởng. Khi cuộc sống của chúng ta không phản ánh niềm tin mà chúng ta đang ủng hộ, chúng ta sẽ không còn là một nhà hoạt động hiệu quả. Trong khi hành vi và hành động cá nhân của chúng ta có thể được cho là cá nhân và riêng tư, chúng

Ghi chú:

Có một khoảng trống ở cuối Tờ bài tập ở trang 91 để bạn như là những người điều hành có thể thêm các câu nói niềm tin, áp dụng cho bối cảnh nhóm của bạn, hoặc bạn có thể khuyến khích các nhóm viết thêm những câu nói niềm tin của chính họ nếu họ muốn.

Ghi chú:

Người điều hành có thể muốn khuyến khích người tham gia đưa ra phản hồi bằng cách chia sẻ một hành vi đi ngược lại với niềm tin từ chính trải nghiệm của mình hoặc một ví dụ mà họ nghĩ ra. Một ví dụ có thể là: “Tôi không lên tiếng khi một phụ nữ bị bắt nạt trên xe buýt vì tôi sợ” để trả lời cho câu ‘Tôi tin rằng bạo lực không phải là một vấn đề cá nhân và tất cả chúng ta có trách nhiệm hành động’.

ta không được quên rằng những gì chúng ta làm và những gì chúng ta nhìn người khác làm, là cách mà xã hội đã quyết định cái gì là ‘bình thường’ và được chấp nhận. Hành động của chúng ta có thể thay đổi những ‘quan niệm’ tiêu cực và củng cố ý tưởng rằng bạo lực đối với phụ nữ là không bao giờ có thể chấp nhận được. Bằng việc tạo ra những ví dụ tích cực, chúng ta có thể gây ảnh hưởng đến bạn bè và hàng xóm và cuối cùng là ảnh hưởng đến những giá trị, ưu tiên và thậm chí là chính sách trong cộng đồng xung quanh chúng ta”.

Điều chỉnh từ: *Hãy lên tiếng, SASA! (2006)*

Các thẻ kịch bản

(Ghi chú: Phô-tô và cắt từng thẻ hoặc tự vẽ)

hoặc

A

1

B

A

2

B

Các thẻ kịch bản

(Ghi chú: Phô-tô và cắt từng thẻ hoặc tự vẽ)

hoặc

A

3

B

A

4

B

Các thẻ kịch bản

(Ghi chú: Phô-tô và cắt từng thẻ hoặc tự vẽ)

hoặc

A

5

B

Bảng Tự phân tích

(Ghi chú: Phô tô và cắt. Thêm phần của bạn vào những hộp trống.

hoặc

NHỮNG CÂU NÓI VỀ NIỀM TIN

NHỮNG HÀNH ĐỘNG TRÁI NGƯỢC

Tôi tin rằng nam giới và phụ nữ có quyền bình đẳng trong các mối quan hệ.

Tôi tin rằng tôi có thể nói trước cộng đồng của mình về sự mất cân bằng quyền lực giữa nam giới và phụ nữ.

Tôi tin rằng phụ nữ và nam giới đều có quyền đối với cơ thể của mình và có thể nói không trong những hoàn cảnh mà họ không cảm thấy thoải mái.

Tôi tin rằng bạo lực là luôn không thể chấp nhận được.

Tôi tin rằng bạo lực không phải là vấn đề cá nhân và tất cả chúng ta có trách nhiệm hành động để chấm dứt nó.

Tôi tin rằng sử dụng quyền lực với người khác để kiểm soát người đó là lạm dụng.

Tôi tin rằng mọi người đều có quyền con người như nhau, bất kể màu da, tôn giáo, hoàn cảnh kinh tế hay quốc tịch của họ

Tôi tin rằng nam giới và phụ nữ cần chia sẻ trách nhiệm và quyền quyết định trong các mối quan hệ.

Tôi tin rằng tôi có thể tạo ra sự khác biệt.

Phá vỡ các rào cản

Loại hoạt động: Đóng vai trong nhóm nhỏ và Thảo luận nhóm lớn

MỤC TIÊU

Áp dụng việc đóng vai và tư duy để thảo luận những thách thức và rào cản mà những nhà hoạt động có thể phải đối mặt.

Thể hiện sự đồng cảm và nhạy cảm khi thảo luận với người khác về niềm tin của chúng ta.

CHUẨN BỊ

Cắt những bản copy của những thẻ đặc điểm để phát đủ cho một nửa số người tham gia.

Giấy khổ to, bút viết bảng, bút bi, băng dính.

THỜI GIAN

60 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. Giải thích với những người tham gia: “Các rào cản đối với việc tổ chức thành công các hoạt động có thể xuất hiện bằng nhiều hình dạng và hình thức khác nhau. Đôi khi những rào cản này có thể là những vấn đề hậu cần hoặc tài trợ hay địa lý, nhưng nhiều lần khác, những điều ngăn cản chúng ta trở thành những người tiên phong là những lý do cá nhân. Chúng là những điều xuất phát từ lịch sử của chính chúng ta, nỗi sợ hãi và hoàn cảnh của chúng ta. Trong hoạt động này, chúng ta sẽ sử dụng những kỹ năng quan trọng của lòng trắc ẩn và sự cảm thông để thảo luận những ví dụ về rào cản cá nhân và nghĩ cách để vượt qua những rào cản này.”
2. Chia lớp thành các cặp đôi bằng cách đếm A hoặc B từ đầu đến hết. Phát cho người A trong các cặp đôi một tấm thẻ tính cách.
3. Giải thích với các cặp đôi: “Trong hoạt động này, các bạn sẽ đều đóng vai các thành viên của tổ chức phi lợi nhuận. Tổ chức của bạn chưa làm nhiều về giới trước đây. Với từng cặp đôi, tôi sẽ phát cho người A một tấm thẻ tính cách. Tấm thẻ này mô tả một kịch bản cá nhân mà bạn đang khó khăn để vượt qua khi bạn đang cân nhắc tăng các hoạt động về giới cho tổ chức của mình. Người B sẽ đóng vai một nhà hoạt động mới trở về từ một hội thảo nâng cao nhận thức về giới. Anh ta hoặc cô ta sẽ cố gắng để thuyết phục bạn bắt đầu

một chiến dịch về bạo lực đối với phụ nữ mới trong tổ chức của bạn. Các bạn sẽ có một vài phút để cùng với nhau chuẩn bị một đoạn hội thoại trong đó Người A sẽ chia sẻ những lo lắng của mình dựa trên tấm thẻ tính cách, trong khi Người B sẽ cố gắng để gợi ý những cách phá vỡ những rào cản này. Sau 10 phút tôi sẽ mời một vài người xung phong lên trình bày phần hội thoại đóng vai của nhóm mình trước cả lớp trong vòng 1-2 phút.”

4. Dành cho những người tham gia 10 phút để thảo luận và chuẩn bị phần đóng vai theo các cặp đôi. Di chuyển xung quanh phòng để khuyến khích và hỗ trợ các nhóm khi cần thiết. Khi hết thời gian, nói “Dừng lại”.

Ghi chú:

Nếu bạn có nhiều cặp đôi hơn số lượng tấm thẻ tính cách, bạn có thể viết thêm nhiều tấm thẻ khác dựa vào bối cảnh địa phương, hoặc phát cùng một tấm thẻ cho hai nhóm.

5. Lần lượt, mời các cặp đôi lên trước lớp, mô tả tấm thẻ tính cách của mình với cả lớp và biểu diễn phần đóng vai ngắn 1-2 phút của mình. Giữ phần thảo luận thật ngắn để có thời gian cho phần tóm tắt.
6. Khi mọi người đã quay về chỗ ngồi, tóm tắt hoạt động bằng cách đặt các câu hỏi sau:

A. Đây là một số quan ngại hoặc tình thế chung tạo ra các rào cản đối với việc tổ chức hoạt động về giới?

B. Đây là một số ví dụ về những lời khuyên có thể đưa ra để vượt qua những rào cản này?

C. Có chiến lược nào khác mà bạn nghĩ ra nhưng chưa được nói đến ở đây?
7. Tổng kết: “Trong hoạt động này, chúng ta đã tìm hiểu một vài tình thế cá nhân có thể khiến mọi người ngần ngại khi trở thành những nhà hoạt động về giới. Nhiều trong số những rào cản này xoay quanh nỗi sợ hãi, tội lỗi hay thiếu sự tự tin trong chính mình. Điều quan trọng là cần phải nhớ rằng, chúng ta có thể vượt qua từng rào cản này, đặc biệt nếu chúng ta có sự hỗ trợ của bạn bè chúng ta. Không có một con đường duy nhất đúng đắn để trở thành một nhà hoạt động về chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ, và mọi người luôn được hoan nghênh tham gia vào bất kỳ hoạt động nào mà họ cảm thấy thoải mái”.

Điều chỉnh từ: Tổ chức Ân xá Quốc tế, Để Quyền trở thành Hiện thực (2004)

Các thẻ tính cách

(Ghi chú: Phô tô và cắt hoặc tự viết)

BẠN ĐÃ LÀ MỘT NGƯỜI TỔ CHỨC CHIẾN DỊCH TÍCH CỰC CHO VẤN ĐỀ QUYỀN CON NGƯỜI TRONG MỘT VÀI NĂM. BẠN ĐƯỢC MỌI NGƯỜI TRONG TỔ CHỨC CỦA BẠN TÔN TRỌNG VÌ NHỮNG CÔNG VIỆC BẠN ĐÃ LÀM. BẠN BIẾT BỐ BẠN THI THOẢNG ĐÁNH MẸ BẠN, NHƯNG KHÔNG AI TRONG CỘNG ĐỒNG BIẾT VỀ CHUYÊN NÀY VÀ ĐÂY LÀ MỘT BÍ MẬT TRONG GIA ĐÌNH. BẠN LO LẮNG RẰNG BÍ MẬT NÀY SẼ BỊ LỘ NẾU BẠN BẮT ĐẦU TỔ CHỨC NHỮNG HOẠT ĐỘNG VỀ GIỚI.

BẠN ĐÃ LÀM VIỆC TRONG TỔ CHỨC NÀY NHIỀU NĂM VÀ ĐÃ THĂNG TIẾN TỪ MỘT THƯ KÝ TRỞ THÀNH MỘT ĐIỀU PHỐI VIÊN. BẠN THỰC SỰ YÊU THÍCH NHỮNG GÌ BẠN LÀM VÀ MONG MUỐN TRỞ THÀNH GIÁM ĐỐC MỘT NGÀY NÀO ĐÓ. BẠN LO LẮNG RẰNG QUYẾT ĐỊNH LÀM VỀ VẤN ĐỀ GIỚI SẼ KHIẾN MỘT SỐ NHÀ TÀI TRỢ THẤY KHÔNG THOẢI MÁI VÀ SẼ CHỐNG LẠI TRONG QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN SỰ NGHIỆP CỦA BẠN.

BẠN HOÀN TOÀN ỦNG HỘ VẤN ĐỀ GIỚI VÀ TIN RẰNG CẦN CHẤM DỨT BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ. TUY NHIÊN, VÀI THÁNG TRƯỚC, BẠN ĐỌC TRÊN MỘT TỜ BÁO VỀ MỘT NHÓM PHỤ NỮ ĐẤU TRANH CHO QUYỀN PHỤ NỮ BỊ TẤN CÔNG VỀ THỂ CHẤT VÀ LỜI NÓI TRONG MỘT CHIẾN DỊCH DIỄN HÀNH MÀ HỌ THAM GIA.

BẠN LÀ NGƯỜI ĐIỀU PHỐI CHIẾN DỊCH VÀ CÓ MỘT KHỐI LƯỢNG CÔNG VIỆC CỰC KỲ NHIỀU. HẦU HẾT CÁC KINH NGHIỆM CỦA BẠN LÀ VỀ QUYỀN NGƯỜI TỊ NẠN VÀ BẠN BIẾT RẤT ÍT VỀ VẤN ĐỀ GIỚI. BẠN QUAN TÂM ĐẾN VẤN ĐỀ GIỚI, NHƯNG LO LẮNG SẼ PHẢI THÊM VIỆC VÀ THÊM CĂNG THẲNG MÀ VẤN ĐỀ GIỚI CÓ THỂ TẠO RA.

BẠN LÀ MỘT NHÀ HOẠT ĐỘNG RẤT TÂM HUYẾT VÀ ĐÃ THAM GIA ĐẤU TRANH BẢO VỆ VẤN ĐỀ QUYỀN CON NGƯỜI TRONG NHIỀU NĂM. BẠN LO LẮNG KHI LÀM VIỆC VỀ VẤN ĐỀ GIỚI VÌ BẠN CẢM THẤY BẠN KHÔNG CÓ ĐỦ KINH NGHIỆM ĐỂ LÀM VIỆC VỚI CÁC NẠN NHÂN CỦA BẠO LỰC MÀ CÁC CHIẾN DỊCH CÓ THỂ SẼ TẠO CƠ HỘI ĐỂ BẠN GẶP GỠ. BẠN CÓ THỂ LÀM ĐƯỢC GÌ?

BẠN MỚI THAM GIA TỔ CHỨC VÀ CẢM THẤY RẤT ĐAM MÊ VẤN ĐỀ QUYỀN CON NGƯỜI, MỘT VẤN ĐỀ MÀ BẠN ĐÃ TỪNG LÀM. TUY NHIÊN, BẠN ĐẾN TỪ MỘT CỘNG ĐỒNG RẤT TRUYỀN THỐNG VÀ LO LẮNG RẰNG ĐIỀU NÀY SẼ KHIẾN GIA ĐÌNH BẠN KHÔNG VUI VÌ NHỮNG ĐIỀU NÀY LUÔN LUÔN LÀ NHỮNG ĐIỀU RIÊNG TƯ VÀ KHÔNG ĐƯỢC NÓI ĐẾN. CHIẾN DỊCH NÀY CÓ THỂ KHIẾN BẠN THẤY RẤT KHÔNG THOẢI MÁI HOẶC KHIẾN BẠN GẶP RẮC RỐI VỚI GIA ĐÌNH MÌNH.

BẠN LÀ MỘT NAM THANH NIÊN ĐÃ LÀM VIỆC VỚI TỔ CHỨC VỀ VẤN ĐỀ NHƯ LÀ QUYỀN CỦA NGƯỜI TỊ NẠN VÀ CÁC CHIẾN DỊCH CHỐNG PHÂN BIỆT CHỦNG TỘC. BẠN ĐỒNG Ý VỚI NHỮNG NGUYÊN NHÂN CỦA BÌNH ĐẲNG GIỚI, BẠN BIẾT RẰNG BẠN BÈ CỦA MÌNH SẼ CHẾ NHẠO BẠN NẾU HỌ BIẾT ĐIỀU NÀY. HỖ TRỢ QUYỀN CỦA PHỤ NỮ CÓ THỂ KHIẾN BẠN TRÔNG CÓ VẄ YẾU ĐUỐI HOẶC KHÔNG NAM TÍNH.

Các tiếp cận của những người tiên phong

Loại hoạt động: Hoạt động nhóm lớn và Thảo luận

MỤC TIÊU

Để hiểu sự khác biệt giữa hoạt động hiệu quả, không hiệu quả và có hại.
Để xây dựng chiến lược hoạt động để giữ cho sự an toàn của chính bạn trong khi vẫn có thể tạo ra các tác động.

CHUẨN BỊ

Treo 3 tờ giấy trắng khổ to lên tường, trên mỗi tờ viết những dòng tiêu đề sau:

- Hoạt động gây hại
- Hoạt động không hiệu quả
- Hoạt động hiệu quả

Một bản copy của nghiên cứu trường hợp.

THỜI GIAN

45 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho những người tham gia:** “Chúng ta đã nói về những lý do cá nhân của chúng ta để trở thành một người tiên phong và những rào cản cá nhân mà chúng ta có thể phải đối mặt. Những cũng cần phải hiểu hoạt động của chúng ta ảnh hưởng đến cộng đồng xung quanh chúng ta như thế nào, những hậu quả và tác động có thể có. Tổ chức hoạt động là khi chúng ta sử dụng quyền lực để tạo ra những thay đổi tích cực, nhưng chúng ta cần biết về những người xung quanh và khán giả của chúng ta, để có thể trở nên hiệu quả và thành công hơn cho những gì chúng ta đang làm.”

Các khái niệm chính: Nhà hoạt động, Phân biệt đối xử

2. Hướng sự chú ý của lớp đến ba tấm bảng. Đảm bảo rằng tất cả mọi người hiểu ý nghĩa, cố gắng đưa ra định nghĩa cho từng loại, và viết chúng bên dưới tiêu đề trên tờ giấy. Có một số gợi ý như sau:

- A. Hoạt động có hại: là những hoạt động đặt người tiên phong vào tình thế nguy hiểm cho chính họ và cho cộng đồng mà họ đang làm việc.
- B. Hoạt động không hiệu quả: những sự kiện không có tác động lớn hoặc không tạo ra sự khác biệt.

C. Hoạt động hiệu quả: những dự án an toàn và thu hút được sự chú ý, nâng cao nhận thức về vấn đề của bạn.

3. Sau khi từng tiêu đề đã có định nghĩa, giải thích với những người tham gia: “Trong hoạt động này, bạn sẽ nghe ba trường hợp khác nhau với những ví dụ về các hành động của những người tiên phong. Nhắm mắt lại và lắng nghe các câu chuyện, cố gắng ghi nhớ chi tiết của các hành động và lưu ý những loạt hoạt động khác nhau mà chúng ta vừa thảo luận”.

4. Khi những người tham gia đã nhắm mắt, đọc to những dòng sau:

“Hãy tưởng tượng hình ảnh thứ nhất: Một người nam giới cầm một tấm biển có dòng chữ “Chấm dứt Bạo lực Gia đình”. Anh ta gào thét và la hét và đi diễu hành trên các con phố ở thị trấn của anh ta. Anh ta dừng lại trước nhà một người nam giới đánh vợ. Anh ta đập vào cửa chính và cửa sổ của họ. Anh ta gào lên: ‘Dừng đánh vợ. Tôi đang nói đến nhà anh đấy!!’ Anh ta dán một tấm biển lên cửa nói rằng ‘ Những người đánh vợ phải ra đi’.

(dừng một lúc lâu)

“Hãy tưởng tượng hình ảnh thứ hai: một phụ nữ và một nam giới dán những tấm biển ở khắp thị trấn của họ nói rằng ‘Không bạo lực’. Những tấm biển này có một thông điệp tương tự như nhiều thông điệp đã thấy trước đó. Hình ảnh trên tấm pano có thể quảng cáo cho nhiều thứ. Họ treo tấm pano trên tường cách xa đường chính và đường đi bộ. Nhiều người đi bộ trên phố nhưng không ai chú ý đến những

tấm biển này. Thi thoảng có người liếc nhìn về phía những tấm biển nhưng không ai dừng lại để đọc chúng”.

(dừng lại một lúc lâu)

“Hãy tưởng tượng hình ảnh thứ ba: đó là lễ hội địa phương. Có một sân khấu đơn giản, và nhiều người đứng xung quanh sân khấu và lắng nghe chăm chú. Có hai thành viên cộng đồng đang ngồi trên sân khấu. Mọi người biết họ trong cộng đồng và mọi người biết họ là những nhà hoạt động về giới. Để nâng cao nhận thức, họ đang kể câu chuyện của chính họ về bạo lực đối với phụ nữ, về những gì họ đã học được từ những kinh nghiệm này và sự hỗ trợ họ đã nhận được trong hành trình của mình. Một vài người thì thầm và to nhỏ nói xì xào, bị sốc vì không ai lại đi chia sẻ chuyện của mình ở nơi công cộng như vậy. Những người khác thay đổi thái độ trên khuôn mặt khi những chi tiết đau buồn trong câu chuyện được nói đến. Nhưng khu vực này có rất đông người, cho dù có nhiều hoạt động khác và âm nhạc”.

(dừng một lúc lâu)

5. Khi những người tham gia mở mắt, bạn giải thích: “Hãy nhớ lại những câu chuyện này, hoạt động nào tương xứng với loại hoạt động nào?”. Khi những người tham gia đã đồng ý về vấn đề này, tiếp tục thảo luận bằng cách chuyển từ tấm biển này sang tấm biển khác, và hỏi cả lớp “Điều gì khiến hành động này có hại/không hiệu quả/hiệu quả?”, cố gắng khơi gợi những ý kiến từ những người tham gia và viết chúng vào những tờ giấy với loại hình

tương ứng. (Những gợi ý có thể là hành vi hung hăng/chọn sai địa điểm/sử dụng diễn hình tích cực).

6. Cuối cùng, hỏi những người tham gia nếu họ có thêm những ý kiến nào khác cho ba tiêu đề mà câu chuyện đã không nói đến. Viết thêm những ý kiến này vào tờ giấy. (Các gợi ý thêm có thể là định kiến mang tính công kích/không có kế hoạch dự phòng thời tiết/hiệu quả trong sử dụng phương tiện truyền thông xã hội).

7. **Tổng kết:** “Nhu chúng ta đã thảo luận, tổ chức hoạt động xã hội là những gì xảy ra khi chúng ta sử dụng quyền lực của chính mình để tạo ra những thay đổi tích cực. Tuy nhiên, những thay đổi tích cực này bị ảnh hưởng từ việc chúng ta chọn cách thức nào, khi nào và ở đâu để tổ chức hành động. Hành động tốt nhất và hiệu quả nhất là sử dụng những cách tiếp cận sáng tạo để khơi gợi suy nghĩ của mọi người không sử dụng bất kỳ hình thức bạo lực cảm xúc hay thể chất nào. Chúng ta phải nhớ trình bày về vấn đề của chúng ta ở một môi trường an toàn và được chào đón, và khuyến khích sự tham gia của cộng đồng thay vì làm mọi người sợ hãi bỏ chạy. Khi hoạt động được tổ chức theo những cách an toàn và năng động, nó có thể trở thành những công cụ cá nhân đầy quyền năng cho sự thay đổi và tham gia.”

Những người tiên phong ở quanh ta

Loại hoạt động: Thảo luận nhóm nhỏ và Chia sẻ cá nhân

MỤC TIÊU

Để được truyền cảm hứng từ những nhà hoạt động thực sự làm việc để chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ ở khu vực châu Á – Thái Bình Dương.

Để xem xét một vài ví dụ về các thách thức và những thành công mà các nhà hoạt động phải đối mặt trong công việc của mình.

CHUẨN BỊ

Cắt 1-2 bản copy của từng trường hợp

Các tấm thẻ - cỡ thẻ ngân hàng, đủ cho tất cả người tham gia

Treo một tờ giấy khổ to lên tường hoặc sử dụng bảng trắng hoặc bảng phấn.

Bút chì màu, sáp màu hoặc bút màu (nếu có)

THỜI GIAN

45 phút

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. **Giải thích cho những người tham gia:** “Trong các hoạt động trước, chúng ta đã học về các thông tin thực tiễn, sự thật và chiến lược để đấu tranh với bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Tuy nhiên, điều quan trọng là chúng ta phải nhớ rằng chúng ta không đơn độc khi chúng ta bắt đầu nghĩ đến việc hành động. Đôi khi, cách tốt nhất là chúng ta được truyền cảm hứng và tiến lên phía trước bằng cách đi theo bước của những nhà hoạt động đi trước. Trong hoạt động này, chúng ta sẽ xem xét một vài trường hợp thực tế và cố gắng để hiểu những thành công và thách thức mà các cá nhân có thể phải đối mặt khi

họ làm việc như là những nhà vận động chính sách cho công bằng, bình đẳng và không có bạo lực.”

2. Chia người tham gia thành các nhóm nhỏ 4-5 người và đưa cho từng nhóm một trường hợp nghiên cứu và một vài tờ giấy khổ to.

3. Hướng dẫn những người tham gia: “Từng nhóm sẽ nhận được một nghiên cứu về trường hợp những thanh niên làm việc để chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái ở khu vực châu Á- Thái Bình Dương. Tôi muốn các bạn cùng với nhau dành 20 phút để đọc câu chuyện từ nhà hoạt động của nhóm

Các khái niệm chính: Phân biệt đối xử, Tăng quyền năng

mình và theo nhóm trả lời các câu hỏi sau, viết chúng lên những tờ giấy khổ to được phát:

- A. Những vấn đề mà nhà hoạt động đang cố gắng giải quyết là gì và bằng cách nào?

B. Các bạn có nghĩ đây là một ví dụ về tổ chức hoạt động thành công? Nếu có thì vì sao?

C. Bạn học được bài học gì từ nghiên cứu trường hợp này, tích cực hay tiêu cực?

D. Bạn có lời khuyên gì cho nhà hoạt động này?”.
4. Viết những câu hỏi này lên trước lớp để các nhóm tham khảo, và dành cho các nhóm 20 phút để đọc nghiên cứu trường hợp và trả lời các câu hỏi theo nhóm.
5. Sau 15 phút, yêu cầu các nhóm tập hợp lại và tóm tắt hoạt động bằng cách đặt ra các câu hỏi sau:
- A. Những vấn đề chung mà những nhà hoạt động này gặp phải là gì?

B. Bạn có nghĩ rằng đây là những vấn đề chung, tại sao có hoặc tại sao không?

C. Bạn có học được bài học gì từ những người tiên phong này cho vấn đề của bạn?
6. Yêu cầu những người tham gia chia thành từng cặp, tốt nhất là với mỗi người tham gia cặp đôi với một người ở chung nhóm nhỏ trước của họ. Phát một tấm thẻ giấy cỡ bưu thiếp cho từng nhóm.
7. Giải thích cho nhóm: “Tôi muốn các bạn suy nghĩ về hoàn cảnh và đam mê của chính bạn hiện nay. Sử dụng những tấm thẻ mà tôi phát cho các bạn và bắt kỳ những dụng cụ nghệ thuật nào có ở đây, bạn sẽ viết hoặc vẽ một tấm thiệp cho nhà hoạt động cho trường hợp của bạn. Dùng cơ hội này để chia sẻ với nhà hoạt động những thông tin về bạn, loại hình hoạt động mà bạn muốn làm và tại sao. Bạn cũng có thể sử dụng cơ hội này để gửi cho họ những sự động viên và đưa ra những gợi ý về công việc của họ. Ở phía trước tấm thiệp, hãy thoải mái sáng tạo và cố

Ghi chú:

Phần đầu của hoạt động này phù hợp nhất khi có 4-5 người tham gia thảo luận một nghiên cứu trường hợp. Nếu cần, các nhóm khác nhau có thể thảo luận cùng một tình huống.

Ghi chú:

Những tấm thiệp có thể được trưng bày xung quanh phòng bằng cách gắn lên dây hoặc dây phơi quần áo. Những người tham gia có thể dành thời gian đọc và thưởng thức tác phẩm của người khác.

gắng cho chúng tôi thấy một ví dụ về việc bạn làm thế nào để tham gia như một người tiên phong trong cộng đồng của mình. Đừng lo lắng về những rào cản như vấn đề hậu cần hay tài chính. Sử dụng trí tưởng tượng của bạn và đừng quên mô tả những nỗ lực hành động lý tưởng nhất của bạn khi viết cho nhà hoạt động của mình! Bạn có 20 phút. Khi bạn làm xong, những tấm thiệp này sẽ được trưng bày cho cả lớp để họ được truyền cảm hứng và học hỏi.”

8. Dành cho các nhóm 20 phút để cùng vẽ tấm thiệp của họ, đi xung quanh phòng và khuyến khích cũng như cung cấp những lời giải thích nếu cần. Đây có thể là thời điểm tốt để bật nhạc, để đảm bảo rằng mọi người có một không khí vui vẻ, đầy năng lượng với những thảo luận.
9. Sau 20 phút, yêu cầu cả lớp chú ý lên bảng. Giải thích rằng những tấm thiệp vừa làm xong có thể mang lên phía trước, hoặc họ có thể tiếp tục hoàn thành tấm thiệp của mình vào giờ giải lao tiếp theo nếu họ cần thêm thời gian.
10. **Tổng kết:** “Trong hoạt động này, chúng ta sử dụng những ví dụ thực tế từ cuộc sống về những người trẻ đã hành động để truyền cảm hứng và tạo động lực cho chính chúng ta tiến lên phía trước trong quá trình tổ chức hoạt động của mình. Từng thanh niên này đã đứng lên trong cộng đồng của mình để chống lại bất bình đẳng và bất công và đã làm việc rất chăm chỉ để trở thành những gương điển hình bằng cách nâng cao nhận thức và lên tiếng về những gì họ tin tưởng. Tôi khuyến khích từng người trong các bạn dành một vài phút để nhìn lại công việc của những bạn trong căn phòng này và được truyền cảm hứng từ những ý tưởng sáng tạo và đam mê xung quanh chúng ta. Trong suốt tập huấn này, chúng ta đã học được rằng mỗi người có trách nhiệm và khả năng để chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Với những công cụ và kỹ năng các bạn đã học được trong một vài ngày qua, những bước đầu tiên của sự thay đổi bắt đầu từ đây.”

Một số Thanh thiếu niên tiên phong điển hình tại Việt Nam

(Ghi chú: Phô tô và cắt hoặc tự viết)

NGUYỄN THỊ TÚ ANH - NHÓM “ĐỪNG IM LẶNG”

Tôi đã học được rất nhiều thông qua khóa tập huấn về bình đẳng giới của UN Women cũng như dự án truyền thông mà tôi đã trực tiếp tham gia. Tôi và các thành viên trong nhóm đã được trang bị rất kỹ càng các kiến thức liên quan đến những vấn đề phụ nữ đang phải đối mặt hàng ngày như các loại bạo lực bao gồm cả vật chất, tinh thần v.v..., vai trò của phụ nữ trong gia đình và xã hội, bình đẳng giới; đồng thời tham gia trực tiếp vào dự án tuyên truyền về bảo vệ phụ nữ và trẻ em gái. Sau khóa tập huấn này, tôi đã tham dự tích cực một số hoạt động khác với tư cách là một đại diện phụ nữ thế hệ trẻ, được tổ chức bởi các tình nguyện viên nữ trong cộng đồng địa phương để chia sẻ những kiến thức mà tôi đã học được, đặc biệt tôi đã tạo ra nhiều lớp học với môtip giống khóa tập huấn của UN Women cho trẻ em dưới 16 tuổi với mục đích kết nối các em nhỏ, tăng cường kỹ năng mềm/ khả năng giao tiếp giữa các em trai và em gái theo cách tự nhiên nhất để các em có thể làm quen với chủ đề "GIỚI và BÌNH ĐẲNG GIỚI".

Thành thật mà nói, các dự án truyền thông đầu tiên này đã có ảnh hưởng hết sức mạnh mẽ với tôi, đặc biệt là về nhận thức của tôi cũng như những ý tưởng liên quan tới Giới và Phụ nữ. Nhóm của tôi đã có một khoảng thời gian hết sức thú vị bên nhau: cùng nhau đưa ra các ý tưởng và thực hiện nó một cách hiệu quả nhất. Trong quá trình thực hiện, chúng tôi đã có một số khó khăn trong việc thống nhất ý tưởng chung, thực hiện sao cho phù hợp ngân sách và chọn diễn viên phù hợp... Tuy vậy, dự án truyền thông của chúng tôi vẫn thành công và lan rộng ra nhanh chóng trong cộng đồng với tốc độ rất cao với gần 1500 lượt likes trên trang facebook, các sản phẩm truyền thông của nhóm đã đạt được gần 5000 lượt xem và nhiều lượt share, comment khích lệ từ các khán giả ở nhiều lứa tuổi. Đó là kinh nghiệm quý báu cho tôi và nhóm của tôi ...

TRẦN NGUYỄN VŨ - NHÓM “LIKE A MAN”

Kết quả tuyệt vời nhất mà tôi nhận thấy từ dự án Thanh niên tiên phong đó là các bạn sinh viên tại TP Hồ Chí Minh đã được tiếp xúc và biết thêm các kiến thức về bình đẳng giới thông qua các hội thảo, buổi tập huấn của UN Women và dự án truyền thông của chúng tôi và đồng thời các bạn cũng đã bày tỏ mong muốn được tham gia chiến dịch truyền thông này trên các kênh mạng xã hội của UN Women cũng như Trung tâm Tình nguyện Quốc gia (VVC). Điều đặc biệt ngạc nhiên là khi các bạn sinh viên khi tham gia khóa tập huấn của UN Women đều đã thể hiện cam kết của mình để thay đổi những hành vi, thói quen hàng ngày của bạn đối với những người phụ nữ xung quanh. Đối với cá nhân tôi, thông qua khóa tập huấn cũng như thông qua kế hoạch truyền thông của chính mình, tôi đã nhận được rất nhiều những kiến thức và kinh nghiệm về đối phó với bạo lực mà trước đây tôi không hề nhận ra. Ngoài ra, cộng đồng xung quanh tôi đã có thêm những nhận thức về bình đẳng giới từ việc theo dõi dự án truyền thông qua các kênh cá nhân của tôi như facebook hay instagram. Sau một thời gian triển khai, chúng tôi đã nhận được 700 lượt like trên fangpage Facebook, series video với sự tham gia của các nghệ sĩ, người nổi tiếng đã thu hút hơn 75,000 lượt xem, 650 lượt like và hơn 110 lượt chia sẻ.

Một số Thanh thiếu niên tiên phong điển hình tại Việt Nam

(Ghi chú: Phô tô và cắt hoặc tự viết)

HỒ TRẦN THANH HUYỀN - NHÓM “ĐÔI BÀN TAY NÓI”

Tôi đã được trải qua một hành trình đầy thú vị kể từ khi tham gia khóa tập huấn về bình đẳng giới và xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái của UN Women và VVC tổ chức. Hoạt động này của UN Women về các vấn đề liên quan đến bình đẳng giới đã thực sự mang lại cho tôi cảm hứng. Một thông điệp mà tôi học được từ dự án này đó là bạo lực có thể bị ngăn chặn. Thật không thể ngờ công nghệ cũng có thể đóng một vai trò rất quan trọng trong việc giúp đỡ để chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Dự án “Đôi bàn tay nói” được nhóm tôi thực hiện, tên là Thế giới không có Bạo lực đã nhắm mục tiêu một nhóm dễ bị tổn thương đó là cộng đồng người khiếm thính ở Thành phố Đà Nẵng. Fanpage “Đôi bàn tay nói” của chúng tôi đã nhận được sự yêu quý của rất nhiều các bạn thanh niên với hơn 2030 lượt like; các ấn phẩm truyền thông của chúng tôi cũng nhận được 2700 lượt xem và nhiều lượt chia sẻ. Bên cạnh đó, sản phẩm của chúng tôi đã mang đến ảnh hưởng rất tích cực đối với xã hội bằng cách cảnh báo tất cả mọi người đến một thực tế rằng bạo lực cũng là một vấn đề mà phụ nữ khiếm thính phải đối mặt. Tôi rất vui vì đã được trao một cơ hội tuyệt vời để bắt tay vào một chiến dịch truyền thông xã hội cùng với những người tham gia thanh niên khác để lan tỏa thông điệp mạnh mẽ trên thế giới về phòng chống bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái.

LÊ THỊ CHÂU - NHÓM “HẾT LÊN SAO PHẢI SỢ”

Mình nhận thấy bản thân đã thay đổi khá nhiều từ sau khoá tập huấn. Mình hiểu và nhận thức đúng đắn hơn về các hình thức bạo lực từ đó giúp nhận biết và bảo vệ chính mình trước các hành vi ấy. Kết thúc khoá tập huấn, những người tham gia còn được tạo điều kiện thực hiện các dự án Phòng chống bạo lực của riêng mỗi nhóm. Nhóm mình đã lựa chọn thực hiện chiến dịch truyền thông trên mạng xã hội về "Phòng chống quấy rối tình dục trên xe buýt".

Sau hơn một tháng chuẩn bị cùng với sự hỗ trợ từ VVC - UN Women, nhóm đã cho ra mắt Fanpage "Hãy hét lên, sao phải sợ" cùng với một sản phẩm clip truyền thông cùng tựa đề. Sau khi ra mắt chính thức, Fanpage của chúng tôi đã nhận được 627.480 lượt tiếp cận, 1.700.000 lượt like, 309 bình luận, 1.200.000 lượt chia sẻ, 4.200.000 lượt xem. Đây được xem như một kết quả ngoài mong đợi từ các thành viên của nhóm, đã cổ vũ tinh thần nhóm rất nhiều.

Dự án kết thúc, tuy nhiên mỗi cá nhân trong đó có mình đã có những ngày tháng trải nghiệm tuyệt vời bên nhau, có những hành trang kiến thức mới, có những người bạn mới và có những hướng đi, dự định mới cho tương lai. Hiện tại, mình vẫn đang tiếp tục theo đuổi thực hiện các dự án xã hội hướng về phòng chống bạo lực trên cơ sở giới, mình xin cảm ơn VVC cùng UN Women rất nhiều, đã tạo điều kiện cho mình có được môi trường học tập và thực hành tuyệt vời như vậy.

THIỆU THIÊN NGÀ - NHÓM “YÊU TỬ TẾ”

Được biết đến chương trình tập huấn một cách tình cờ thông qua CLB Cỏ ba lá, tôi đã đăng kí và được tham gia chương trình tập huấn. Sau thời gian tập huấn ngắn gọn trong 3 ngày cùng rất nhiều bạn bè đến từ 3 miền tổ quốc cũng như được tiếp xúc, học hỏi từ các anh chị trong khóa tập huấn, tôi đã hiểu thêm về bình đẳng giới cũng như vai trò trách nhiệm của bản thân trong việc chung tay hành động xóa bỏ định kiến giới, bạo lực giới và thúc đẩy bình đẳng giới. Để góp phần thay đổi quan niệm của cộng đồng và người thân về bạo lực giới, bình đẳng giới, nhóm chúng tôi đã thực hiện dự án mang tên “Yêu Tử Tế” với mục tiêu mang đến cho cộng đồng sinh viên cái nhìn sâu sắc về bình đẳng cũng như vấn đề bạo lực trong hẹn hò. Hiện tại, fanpage của chúng tôi đã nhận được hơn 760 lượt yêu thích, các clip truyền thông cũng được đón nhận bởi hơn 1500 lượt xem, 45 lượt thích, và hơn 110 lượt chia sẻ.

Trong quá trình thực hiện dự án, nhóm đã gặp không ít khó khăn, từ khâu chuẩn bị đến khi tiến hành. Để giúp cho dự án khả thi và hiệu quả nhất, nhóm đã không ít lần phải thay đổi ý tưởng, nội dung thực hiện. Tuy nhiên dưới sự giúp đỡ của VVC và UN Women, nhóm đã hoàn thành dự án của mình. Sản phẩm là Clip “yêu tử tế” cùng hoạt động fanpage “Yêu Tử Tế”, trong thời gian hoạt động cũng đã nhận được sự quan tâm của đông đảo các bạn trẻ.

NGUYỄN HOÀNG QUÂN - NHÓM “MULBERRY KIDS VOLUNTEER”

Em đã học được thêm rất nhiều điều về bình đẳng giới và bạo lực giới sau khi tham gia khóa tập huấn Thanh niên tiên phong. Và khi kết thúc chiến dịch em đã bắt tay ngay vào thực hiện kế hoạch của mình đó là kêu gọi bình đẳng giới trong chính khu chung cư mà em đang ở. Sau khi chiến dịch của em kết thúc, những kiến thức mà em học được đã lan toả đến tất cả mọi người trong toàn chung cư.... Và em sẽ tiếp tục thực hiện chiến dịch trong mùa hè này để có thêm nhiều người biết về bình đẳng giới hơn nữa và mọi người có thể cùng nhau chung tay chống lại bất bình đẳng giới và bạo lực giới.

Các khái niệm

NGƯỜI TIÊN PHONG là bất kỳ ai cảm thấy tâm huyết về một vấn đề, tự nâng cao hiểu biết của mình, và hành động để làm một điều gì đó về nó. Các nhà hoạt động sống với niềm tin của mình và lên tiếng về những sự bất công xung quanh họ.

SỰ ĐỒNG THUẬN có nghĩa là có được tự do để nói ‘đồng ý’ hay ‘không đồng ý’ với một vấn đề nào đó. Sự đồng thuận đòi hỏi rằng người đó biết họ đang nói ‘đồng ý’ với điều gì và họ không cảm thấy bị áp lực khi nói ‘đồng ý’. Im lặng hoặc không có khả năng nói ‘không đồng ý’ không có nghĩa là sự đồng thuận.

KIỂM SOÁT có nghĩa là ép buộc người khác làm hoặc không làm một điều gì đó. Điều này bao gồm cả những niềm tin tôn giáo hoặc những phong tục văn hóa có tính bắt buộc với một người nào đó, quy định người đó có thể quan hệ với ai, hành động ghen tuông hoặc sở hữu quá đáng, và kiểm soát chặt chẽ người đó. Điều này cũng có thể bao gồm việc ép buộc một ai đó phải quan hệ tình dục với một người khác.

PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ xảy ra khi mọi người hành động theo cách hạn chế các quyền, cơ hội và khả năng của người khác để hội nhập một cách toàn diện vào xã hội. Phân biệt đối xử có thể xảy ra vì lý do sắc tộc, giai cấp, giới tính, tuổi, tôn giáo, tình trạng khuyết tật, dân tộc, hoặc xu hướng tính dục. Điều này bao gồm những thái

độ, hành vi và những phong tục có thể dẫn đến việc một người bị đối xử một cách khác biệt so với những người khác do những đặc điểm xã hội của họ, chứ không phải do những kỹ năng, khả năng cá nhân và quyền của họ.

TRAO QUYỀN có nghĩa là mở rộng khả năng của mọi người để có thể kiểm soát cuộc sống của mình và ra những quyết định quan trọng cho cuộc đời mình. Điều này có nghĩa là mở rộng quyền của mọi người hoặc giúp họ khám phá quyền lực mà họ đã có.

GIỚI nói đến những ý tưởng quan niệm do xã hội tạo ra về việc nam giới và phụ nữ nên là người như thế nào và nên cư xử như thế nào, khác với giới tính sinh học của chúng ta.

BÌNH ĐẲNG GIỚI có nghĩa là sự đối xử bình đẳng đối với phụ nữ và nam giới trong tất cả mọi lĩnh vực của đời sống công hay tư. Bình đẳng giới không có nghĩa là nam giới và phụ nữ là như nhau, nhưng có nghĩa rằng họ có giá trị như nhau và cần được trao cho những cơ hội bình đẳng. Quyền con người này không chỉ ở trên luật pháp và cần đảm bảo rằng có sự bình đẳng trong thực tế, ví dụ nam giới và phụ nữ chia sẻ trách nhiệm bình đẳng tại gia đình.

VAI TRÒ GIỚI là những vai trò khác nhau mà xã hội trông đợi ở phụ nữ hay nam giới. Những vai trò này khác nhau phụ thuộc vào nhiều yếu tố, thậm chí khác nhau trong cùng một xã hội và thay đổi theo thời gian.

CÁC MỐI QUAN HỆ LÀNH MẠNH cho phép cả hai bên cảm thấy được hỗ trợ và kết nối nhưng vẫn cảm thấy độc lập. Không bên nào sử dụng bạo lực, sự ép buộc hay quyền lực để cố kiểm soát người còn lại. Từng bên được đối xử bình đẳng với sự tôn trọng phẩm giá và quyền con người của họ.

QUYỀN CON NGƯỜI là sự tự do và quyền lợi thuộc về mọi người bởi vì họ là con người. Quyền con người là tôn trọng phẩm giá của họ và đảm bảo rằng họ có những nguồn lực họ cần để tồn tại, phát triển và tham gia vào xã hội. Những quyền này là phổ quát và không thể bị tước bỏ.

GIA TRƯỞNG nói đến những cấu trúc và phong tục của xã hội thiết lập quyền lực của nam giới lên phụ nữ và trẻ em. Mặc dù tất cả nam giới nói chung được hưởng lợi từ chế độ gia trưởng, không phải tất cả nam giới được hưởng lợi bình đẳng. Hệ thống trật tự trong các giới cũng như trong một giới có nghĩa rằng nam giới có quyền lực một cách khác nhau, và một vài nam giới vẫn phải chịu đựng sự thiệt thòi nếu họ không tuân thủ những vai trò nam tính truyền thống.

QUYỀN LỰC có thể tích cực hoặc tiêu cực. Quyền lực tích cực được thấy khi chúng ta sử dụng quyền lực chúng ta có trong bản thân chúng ta để thay đổi môi trường xung quanh tốt hơn. Quyền lực tiêu cực có thể thấy khi một nhóm người sử dụng những lợi thế văn hóa để kiểm soát một nhóm khác. Bất bình đẳng giới có quan hệ chặt chẽ với bất bình đẳng quyền lực giữa phụ nữ và nam giới.

CƯỜNG HIẾP là việc một người sử dụng vũ lực ép buộc hoặc đe dọa tâm lý để bắt một người có hành động quan hệ tình dục trái với ý muốn của người đó.

GIỚI TÍNH nói đến sự khác biệt về sinh học giữa nam giới và phụ nữ (ví dụ, những yếu tố thể chất hoặc gen mà chúng ta sinh ra đã có).

SỰ KỶ THỊ nói đến những định kiến, thái độ tiêu cực, lạm dụng và những đối xử tệ bạc hướng tới một cá nhân hay một nhóm người do một hoàn cảnh cụ thể nào đó, giai cấp, hoặc tính cách. Sự kỳ thị thường dựa trên những quan niệm và định kiến có hại.

BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ là bất kỳ hành động bạo lực trên cơ sở giới nào nhằm vào hay dẫn đến việc gây hại hoặc tổn thương cho phụ nữ, cho dù là trong cuộc sống công cộng hay riêng tư. Điều này có thể bao gồm những hình thức bạo lực sau:

■ **BẠO LỰC TINH THẦN:** bất kỳ hành vi hay sự từ chối nào có thể gây hại đến lòng tự trọng, danh tính hoặc sự phát triển của một cá nhân. Điều này có thể bao gồm sự sỉ nhục, đe dọa, ép buộc cách ly, hoặc bị la hét/hạ thấp lặp lại liên tục.

■ **BẠO LỰC KINH TẾ:** không cho vợ/chồng hoặc bạn tình của mình kiểm soát những nguồn lực cơ bản. Điều này có thể bao gồm những hành động như sự từ chối các nguồn hỗ trợ tài chính, từ chối đóng góp về tài chính, từ chối thực phẩm và những nhu cầu cơ bản hoặc kiểm soát việc tiếp cận đến chăm sóc sức khỏe, việc làm, ...

■ **BẠO LỰC THỂ CHẤT:** là việc sử dụng vũ lực một cách có chủ đích mà có khả năng gây ra tình trạng tử vong, bị thương hoặc làm hại.

■ **BẠO LỰC TÌNH DỤC:** là bất kỳ hành vi nào mà một người trong mối quan hệ sử dụng vũ lực, sự ép buộc hay đe dọa tâm lý để ép một người khác có hành vi quan hệ tình dục đi ngược lại với ý chí của người đó. Điều này có thể bao gồm nhiều hành vi từ ép buộc tiếp xúc với các tư liệu khiêu dâm đến hành vi động chạm về thể xác như động chạm không phù hợp hoặc tấn công tình dục.

Nguồn tư liệu

Để biết thêm thông tin chi tiết và các nguồn tư liệu khác, vui lòng tham khảo những websites được đóng góp từ những người bạn và cộng sự của chúng tôi sau đây:

AMNESTY INTERNATIONAL: SVAW ACTIVIST TOOLKIT: MAKING RIGHTS A REALITY: GENDER AWARENES WORKSHOPS (2004)

<http://www.amnesty.org/en/womens-rights/activist-toolkit>

CENTRE FOR SOCIAL RESEARCH: AN INSTITUTION FOR WOMEN AND GIRLS IN INDIA

<http://www.csrindia.org/>

GTZ PROJECT PROMOTING WOMEN'S RIGHTS: A YOUNG PEOPLE'S TOOLKIT ON ISSUES CONNECTED TO GENDER-BASED VIOLENCE (2010)

http://www.endvawnow.org/uploads/browser/files/young_peoples_toolkit_gtz_2010_en.pdf

IT'S ALL ONE CURRICULUM

http://www.popcouncil.org/uploads/pdfs/2011PGY_ItsAllOneActivities_en.pdf

JAGORI

<http://jagori.org>

PARTNERS FOR PREVENTION: UNDP, UNFPA, UN WOMEN & UNV ASIA-PACIFIC REGIONAL JOINT PROGRAMME FOR GENDER-BASED VIOLENCE PREVENTION

<http://www.partners4prevention.org/>

RAINBOW SCHOOL CAMPAIGN

<http://en.schoolrainbow.org>

RAISING VOICES: SASA! ACTIVIST KIT FOR PREVENTING VIOLENCE AGAINST WOMEN AND HIV (2008)

<http://raisingvoices.org/sasa>

REGIONAL LEARNING COMMUNITY: REGIONAL CURRICULUM ON TRANSFORMING MASCULINITIES TOWARDS GENDER JUSTICE (2013)

<http://www.partners4prevention.org/resources/regional-curriculum-transforming-masculinities-towards-gender-justice>

WORLD ASSOCIATION OF GIRLS GUIDES AND GIRL SCOUTS: VOICES AGAINST VIOLENCE CURRICULUM (2012)

http://www.wagggs.org/en/take_action/violence/curriculum

Y-PEER: TRAINING OF TRAINERS MANUAL (2003)

<http://38.121.140.176/web/guest/ypeer-toolkit>

NHÀ XUẤT BẢN TÀI NGUYÊN MÔI TRƯỜNG VÀ BẢN ĐỒ VIỆT NAM

Trụ sở chính:

Số 85 - Nguyễn Chí Thanh, Láng Hạ, Đống Đa, Hà Nội

Tel: (84-4) 3835 5958, 3834 3646, 3773 4371

Fax: (84-4) 3834 4610 * E-mail: info@bando.com.vn

Website: www.bando.com.vn

Chi nhánh tại Hà Nội:

Số 14 - Pháo Đài Láng, Láng Thượng, Đống Đa, Hà Nội

Chi nhánh tại TP. Hồ Chí Minh:

Số 3 - Trần Nãi, phường Bình An, Q2, TP. Hồ Chí Minh

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Tổng Giám đốc - Tổng Biên tập: ThS. Kim Quang Minh

Biên tập: Ths. Đào Thị Hậu

Trình bày bìa và thiết kế: UN WOMEN

In 120 cuốn, khổ 20x27cm, 112 trang tại Công ty TNHH Thiết kế Bảo Nam

Địa chỉ: P505 Tòa nhà 142 Lê Duẩn, Đống Đa, Hà Nội

Số xác nhận Đăng ký xuất bản: 2459-2016/CXBIPH/01-468/BaĐ

Số quyết định xuất bản: 39/QĐ-TMBVN ngày 18/08/2016

Mã ISBN 978-604-904-950-7

In xong và nộp lưu chiểu tháng 09 năm 2016

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Sách không bán